

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΧΡΗΣΗΣ

1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. 000949319001 (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 2304/06/Β/86/53)

ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ 7, 14452 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

Τηλ. 210-2826825 Fax. 210-2818574

e-mail : info@iktinos

www.iktinos.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 2 του Ν. 3556/2007)	4
2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	5
3. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	12
4. Ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2019	42
4.1. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	42
4.2. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	44
4.3. Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	45
4.4. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας	47
4.5. Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Έμμεση Μέθοδος)	48
5. Πληροφορίες για τον Όμιλο	50
5.1. Γενικές Πληροφορίες	50
5.2. Φύση Δραστηριοτήτων	50
5.3. Συμμετοχές σε άλλες εταιρίες	51
5.4. Εταιρείες που συμμετέχουν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου	54
6. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων	55
6.1 Γενικό πλαίσιο κατάρτισης	55
6.2.1 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	55
6.2.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ...	57
6.2.3 Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2019 από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» και Νέα Λογιστική Πολιτική για τις μισθώσεις	60
6.2.4 Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2019 από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 6 Έρευνα και Αξιολόγηση Ορυκτών Πόρων	63
6.3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης	64
7. Βασικές λογιστικές αρχές	67
8. Διαχείριση Κινδύνων	87
9. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	91
10. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	94
10.1. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	94
10.2. Ασώματα Πάγια	96
10.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις και Συγγενείς Επιχειρήσεις	97
10.6. Αναβαλλόμενοι φόροι	98
10.7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	99
10.8. Αποθέματα	100
10.9. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	100
10.10. Λοιπές απαιτήσεις	101
10.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	102

10.12. Ίδια κεφάλαια	102
10.13. Δανειακές υποχρεώσεις	103
10.14. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	105
10.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις	106
10.16. Προβλέψεις	106
10.17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	107
10.18. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	107
10.19. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	107
10.20. Πωλήσεις	108
10.21. Έξοδα ανά κατηγορία	108
10.22. Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης	110
10.23. Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα	110
10.24. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	111
10.25. Κέρδη /ζημιές από συγγενείς εταιρείες	111
10.26. Φόρος εισοδήματος	111
10.27. Κέρδη ανά μετοχή	112
10.28 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις	113
10.29. Εύλογη αξία μη χρηματοοικονομικών μέσων	117
10.30 Ενδεχόμενες απαιτήσεις - υποχρεώσεις	118
10.31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	119
10.32. Μερίσματα	120
10.33. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού	120
10.34. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των οικονομικών εκθέσεων του ομίλου	120
10.34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού	121

1. Δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

1. Χαϊδός Ευάγγελος του Νικολάου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος.
2. Χαϊδά Ιουλία του Ευαγγέλου, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου.
3. Χαϊδά Αναστασία του Ευαγγέλου, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

- α) οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για την χρήση 01/01-31/12/2019, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, την καθαρή θέση και τα συνολικά αποτελέσματα χρήσεως της εταιρείας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανόμενων ως σύνολο και,
- β) η συνημμένη έκθεση του διοικητικού συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανόμενων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.
- γ) οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» την 29 Μαΐου 2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.iktinos.gr.

Μεταμόρφωση Αττικής, 30 Μαΐου 2020

Οι βεβαιούντες,

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Τα ορισθέντα από το Δ.Σ. μέλη

Χαϊδός Ευάγγελος
Α.Δ.Τ. ΑΕ 079957

Ιουλία Χαϊδά
Α.Δ.Τ. Ξ 371470

Αναστασία Χαϊδά
Α.Δ.Τ. Ξ 2995

2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «**ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «**ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**» (η «Εταιρεία»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019 τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας «**ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε ποσό € 6,36 εκ. και ποσό € 7,46 εκ. αντίστοιχα, ενώ η σχετική συσσωρευμένη απομείωση, όπως αναφέρεται στην σημείωση 10.9 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ανέρχεται σε ποσό € 1,43 εκ. και ποσό € 0,98 εκ. αντίστοιχα για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Η διοίκηση αξιολογεί στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, προκειμένου αυτές να απεικονίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους, αναγνωρίζοντας τις απαιτούμενες πιστωτικές ζημιές. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις σε σχέση και με την ορθή εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα».

Δεδομένης της σημαντικής αξίας των εμπορικών απαιτήσεων και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν, θεωρούμε την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την αναγνώριση απομειώσεων για τις εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 6.3, 7.8 και 10.9 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πώς αντιμετωπίστηκε στον έλεγχό μας το σημαντικότερο θέμα ελέγχου

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε σχετικά με την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:

- Κατανοήσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που έχουν σχεδιαστεί από τη διοίκηση και σχετίζονται με τις διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου του Ομίλου και τη χορήγηση πιστώσεων στους πελάτες.
- Εξετάσαμε τις εκτιμήσεις των παραδοχών και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό της ανακτησιμότητας των εμπορικών απαιτήσεων ή του χαρακτηρισμού τους ως επισφαλών.
- Εξετάσαμε τις απαντητικές επιστολές του νομικού συμβούλου, για επισφαλείς απαιτήσεις που χειρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους για τον εντοπισμό τυχόν θεμάτων που υποδεικνύουν υπόλοιπα από εμπορικές απαιτήσεις που δεν είναι ανακτήσιμα στο μέλλον.
- Εξετάσαμε την ενηλικίωση των υπολοίπων των εμπορικών απαιτήσεων στο τέλος της χρήσης για τον εντοπισμό τυχόν οφειλετών με οικονομική δυσχέρεια.
- Αξιολογήσαμε την ανακτησιμότητα των υπολοίπων των απαιτήσεων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, συγκρίνοντας τα ποσά αυτά με μεταγενέστερες εισπράξεις/τακτοποιήσεις.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό

Αποτίμηση αποθεμάτων

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατέχουν αποθέματα ύψους € 21,39 εκ. και € 20,41 εκ. αντίστοιχα.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των αποθεμάτων σχηματίζεται στη βάση εκτιμήσεων της διοίκησης αναφορικά με την πραγματική κατάσταση και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης των αποθεμάτων εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

Λόγω της σημαντικότητας του ως άνω κονδυλίου, του βαθμού υποκειμενικότητας στις παραδοχές που βασίζεται η ανάλυση αποτίμησης, καθώς και της χρήσης εκτιμήσεων της διοίκησης, θεωρούμε την αξιολόγηση της αποτίμησης των αποθεμάτων, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της αποτίμησης των αποθεμάτων, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 7.9 και 10.8 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε σχετικά με την αξιολόγηση της αποτίμησης των αποθεμάτων περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Κατανοήσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που έχουν σχεδιαστεί από τη διοίκηση και σχετίζονται με τη διαχείριση των αποθεμάτων, εξετάσαμε την εφαρμογή τους κατά την παρακολούθηση της φυσικής απογραφής σε συγκεκριμένους αποθηκευτικούς χώρους και διενεργήσαμε δειγματοληπτικά καταμετρήσεις αποθεμάτων.
- Εξετάσαμε δειγματοληπτικά αποθέματα με σκοπό την επιβεβαίωση του ορθού υπολογισμού του κόστους κτήσης τους σύμφωνα με τα τιμολόγια αγορών και τον ορθό επιμερισμό των εξόδων παραγωγής.
- Αξιολογήσαμε την ορθή αποτίμηση των αποθεμάτων, συγκρίνοντας την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους, κατά την ημερομηνία αναφοράς με το κόστος κτήσης των αποθεμάτων.
- Εξετάσαμε το ισοζύγιο αποθήκης για τον εντοπισμό ακίνητων και βραδέως κινούμενων αποθεμάτων.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ’ αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα

επηρεάζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας¹ και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν.4548/2018.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «**ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019 γνωστοποιούνται στη σημείωση 10.21 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30/6/2009 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 11 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 11 Ιουνίου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Νίκος Ιωάννου
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 29301

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 58, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

3. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ»

επί των ενοποιημένων και εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από

1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2019

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία ακολουθεί (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά τη χρήση 2019. Η Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του νόμου 4548/2018, όσο και του νόμου 3556/2007 άρθρο 4 παρ. 2(γ), 6, 7 & 8 (Φ.Ε.Κ. 91Α/30.4.2007) και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11-10-2007 άρθρο 2 και το Καταστατικό της Εταιρείας.

Στην παρούσα έκθεση περιέχονται συνοπτικά οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τη χρήση 2019 και περιγράφονται σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν (πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων) και η επίδρασή τους στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία το επόμενο έτος και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτών προσώπων.

A. Εξέλιξη των επιδόσεων της Εταιρείας & του Ομίλου για τη χρήση 1/1-31/12/2019.

A.1. Εταιρεία

• Κύκλος Εργασιών

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθε σε ευρώ 40.588.167 ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε ευρώ 53.170.861. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά ευρώ 12.582.694 και σε ποσοστό 23,66%. Η μείωση των πωλήσεων οφείλεται αφενός λόγω πρωτοφανών κακών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν στο πρώτο τρίμηνο του 2019 με αποτέλεσμα οι παραγωγές ογκο μαρμάρων Βώλακα να μειωθούν κατά 39% σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2018, αφετέρου η εταιρεία προχώρησε το 2019 στην υλοποίηση του επενδυτικού της σχεδίου, μετάβασης στο νέο σύστημα υπόγειας εξόρυξης στο κύριο λατομείο της στο Βώλακα, με στόχο την κατεύθυνση του υγιούς κοιτάσματος μέσω υπόγειων στοών χωρίς την υποχρέωση επιφανειακής αποκάλυψης και απόρριψης στείρων υποπροϊόντων που θα της επιτρέψει να ανταποκριθεί πλήρως στην αυξημένη ζήτηση και με υψηλότερης ποιότητας μάρμαρο. Η προσαρμογή αυτή στις υπόγειες εξορύξεις, προκάλεσε μείωση της παραγωγής, η οποία επέδρασε στα αποτελέσματα του έτους. Ήδη, λειτουργούν τέσσερα εξορυκτικά μηχανήματα (πριόνια) και έχει προχωρήσει στην παραγγελία δύο ακόμη εξορυκτικών μηχανημάτων (πριόνια) τα οποία αναμένεται να παραληφθούν τον Σεπτέμβριο και Νοέμβριο του 2020.

Οι εξαγωγές αποτελούν το 96,32% του κύκλου εργασιών της χρήσης ενώ πλέον το ποσοστό των εξαγωγών έχει σταθεροποιηθεί σε ποσοστά άνω του 95% του κύκλου εργασιών. Ο εξαγωγικός προσανατολισμός της εταιρείας συμβάλει σημαντικά στην βελτίωση της ρευστότητας της εταιρείας καθώς το μεγαλύτερο μέρος των πωλήσεων πραγματοποιείται με προκαταβολή του αντιτίμου. Η εξέλιξη των εξαγωγών και η ανοδική τους πορεία αναλύεται ως εξής :

	2019	2018
Εξαγωγές	39.095.565	50.727.270
% επι κύκλου εργασιών	96,32%	95,40%

- **Μικτά αποτελέσματα (Μικτό Κέρδος)**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε ευρώ 19.900.661 ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε ευρώ 30.474.302. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά ευρώ 10.573.641 και σε ποσοστό 34,70%.

- **Δαπάνες Διοίκησης και Διάθεσης**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 10.969.073 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2018 ανερχόταν σε 10.902.138 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση δαπανών κατά 66.935 ευρώ και σε ποσοστό 0,61%.

- **Δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 67.328 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2018 ανερχόταν σε 43.873 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση δαπανών κατά 23.455 ευρώ και σε ποσοστό 53,46%.

- **Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 11.234.754 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2018 ανερχόταν σε 21.520.487, παρουσιάζοντας μείωση κατά 10.285.734 ευρώ και σε ποσοστό 47,80%.

- **Κέρδη προ φόρων**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 6.044.166 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 18.509.391 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 12.465.225 ευρώ και σε ποσοστό 67,35%.

- **Κέρδη μετά από φόρους**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 4.367.159 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 12.047.803 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 7.680.644 ευρώ και σε ποσοστό 63,75%.

- **Δανειακές υποχρεώσεις**

Κατά τη Χρήση του 2019 οι δανειακές υποχρεώσεις ανήλθαν σε 35.117.553 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 29.302.718 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση του δανεισμού κατά 5.814.835 ευρώ και σε ποσοστό 19,84%.

A.2 ΟΜΙΛΟΣ

Οι εταιρείες στις οποίες συμμετείχε η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. κατά την 31/12/2019 και περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου είναι οι εξής:

1. ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.

Οι πωλήσεις της, κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε ευρώ 746.542 ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 918.050 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 171.509 ευρώ και σε ποσοστό 18,68%. Τα Αποτελέσματα (κέρδη) προ φόρων, κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 25.277 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό (κέρδη) κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 159.797 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση των κερδών κατά 134.521 ευρώ και σε ποσοστό 84,18%.

2. ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η εταιρία αυτή έχει τεθεί σε καθεστώς εκκαθάρισης από τις 26/4/2007.

3. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

Οι πωλήσεις της, κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 2.029.251 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 2.095.867 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 66.616 ευρώ και σε ποσοστό 3,18%. Κατά τη Χρήση του 2019 τα Αποτελέσματα (ζημιές) προ φόρων ανερχόταν σε 260.558 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό τη Χρήση του 2018 ήταν (ζημιές) 359.081 ευρώ, σημειώθηκε δηλαδή μείωση των ζημιών κατά 98.523 ευρώ και σε ποσοστό 27,44% οι οποίες οφείλονται κατά κύριο λόγο στο μειωμένο χρηματοοικονομικό κόστος, το επιτόκιο έχει μειωθεί από 4,50% σε 3,3%.

4. ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΟΝ Α.Ε.

Οι πωλήσεις της, κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 2.578.172 ευρώ, ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 6.274.476. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 3.696.304 ευρώ και σε ποσοστό 58,91%. Τα Αποτελέσματα (ζημιές) προ φόρων, κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 963.237 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό (κέρδη) κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 419.174 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση του αποτελέσματος κατά 1.382.410 ευρώ.

5. LATIRUS LTD

Η εταιρία αυτή μέσω της θυγατρικής της «ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.» είναι σε διαδικασία υλοποίησης επενδύσεων. Η εταιρία Latirus Enterprises Ltd καθώς και η κατά 97,764% θυγατρική της

εταιρία ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Το αποτέλεσμα για την περίοδο 1/1/-31/12/2019 ανήλθε σε ζημιές προ φόρων 3.671 ευρώ.

6. ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΕΓΑ ΪΣΩΜΑ Α.Ε

Είναι εταιρία του ομίλου (έμμεση συμμετοχή μέσω θυγατρικής εταιρείας ΙΔΕΗ) η οποία ιδρύθηκε στα πλαίσια της δραστηριοποίησης του Ομίλου, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η εταιρεία βρίσκεται σε διαδικασία αδειοδότησης του αιολικού πάρκου 24 MW στο Δομοκό Λαμίας στη θέση Μέγα Ϊσωμα. Το Α/Π διαθέτει άδεια παραγωγής, έχει Έγκριση Περιβαλλοντικών όρων και Μελέτης Οδοποιίας ενώ βρίσκεται στην διαδικασία τροποποίησης όρων σύνδεσης.

7. ΑΙΟΛΙΚΗ ΛΥΚΟΦΩΛΙΑ Α.Ε.

Είναι εταιρία του ομίλου (έμμεση συμμετοχή μέσω θυγατρικής εταιρείας ΙΔΕΗ) η οποία ιδρύθηκε στα πλαίσια της δραστηριοποίησης του Ομίλου, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η εταιρεία βρίσκεται σε διαδικασία αδειοδότησης του αιολικού πάρκου 9 MW στο νομό Δράμας στη Δήμο Νικηφόρου στη θέση Λυκοφωλιά. Το Α/Π διαθέτει άδεια παραγωγής, έχει προσφορά όρων σύνδεσης και βρίσκεται σε διαδικασία έγκρισης των Περιβαλλοντικών Μελετών και της μελέτης οδοποιίας.

8. ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΟ Α.Ε.

Είναι εταιρία του ομίλου (έμμεση συμμετοχή μέσω θυγατρικής εταιρείας ΙΔΕΗ) η οποία ιδρύθηκε στα πλαίσια της δραστηριοποίησης του Ομίλου, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και έχει στην κατοχή της δύο άδειες παραγωγής αιολικών πάρκων:

- Το Α/Π Μαυρολίθαρο I 18MW βρίσκεται στην περιοχή Δεσκάτης Γρεβενών, διαθέτει άδεια παραγωγής, έχει προσφορά όρων σύνδεσης, Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων και βρίσκεται σε διαδικασία χορήγησης Άδειας Εγκατάστασης. Η εταιρία μεταβιβάσθηκε στις 6/8/2014 από την μητρική εταιρία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ στην κατά 100% θυγατρική εταιρία ΙΔΕΗ ΑΕ, για οργανωτικούς λόγους, έτσι ώστε το σύνολο του κλάδου της αιολικής ενέργειας να μπει κάτω από μία εταιρία.
- Το Α/Π Μαυρολίθαρο II 10MW βρίσκεται στην περιοχή Ελασσόνας Λάρισας, διαθέτει άδεια παραγωγής, έχει προσωρινούς όρους σύνδεσης, και βρίσκεται στην διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και Μελέτης Οδοποιίας. Η εταιρία μεταβιβάσθηκε στις 6/8/2014 από την μητρική εταιρία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ στην κατά 100% θυγατρική εταιρία ΙΔΕΗ ΑΕ, για οργανωτικούς λόγους, έτσι ώστε το σύνολο του κλάδου της αιολικής ενέργειας να μπει κάτω από μία εταιρία.

9. ΑΙΟΛΙΚΗ ΣΥΝΟΡΑ Α.Ε.

Είναι εταιρία του ομίλου (έμμεση συμμετοχή μέσω θυγατρικής εταιρείας ΙΔΕΗ) η οποία ιδρύθηκε στα πλαίσια της δραστηριοποίησης του Ομίλου στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πρόκειται για όμορο Α/Π

του Α/Π Μεγαλοβούνι, ενώ διαθέτει άδεια παραγωγής, έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, όρους σύνδεσης και βρίσκεται σε διαδικασία τροποποίησης της άδειας παραγωγής .

10. ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ

Είναι εταιρεία του ομίλου (έμμεση συμμετοχή μέσω θυγατρικής εταιρείας Latirus Ltd) που δραστηριοποιείται στον κλάδο του real estate και πρόκειται να αναπτύξει μια τουριστική εγκατάσταση στην θέση Όρμος Φανερωμένης του Δήμου Σητείας σε έκταση περίπου 2.800 στρεμμάτων.

Το αποτέλεσμα για την περίοδο 1/1/-31/12/2019 ανήλθε σε ζημιές προ φόρων 39.628,65 ευρώ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

• Κύκλος Εργασιών

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθε σε 44.491.049 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 60.450.595 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 15.959.546 ευρώ και σε ποσοστό 26,40%.

Ο όμιλος στα πλαίσια της αξιολόγησης της εισπραξιμότητας των εμπορικών της απαιτήσεων διενήργησε πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις ποσού ευρώ 750.000 . Η συνολική σχηματισθείσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις για τον Όμιλο και την Εταιρεία ανέρχεται κατά την 31/12/2019 σε 1.429.738 ευρώ και 979.738 ευρώ αντίστοιχα.

• Μικτά αποτελέσματα (Μικτό Κέρδος)

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθε σε 19.445.599 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 32.275.351 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 12.829.752 ευρώ και σε ποσοστό 39,75%.

• Δαπάνες Διοίκησης και Διάθεσης

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 12.180.199 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 12.480.912 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 300.713 ευρώ και σε ποσοστό 2,41%.

• Δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 67.328 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη χρήση του 2018 ανερχόταν σε 43.873 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση δαπανών κατά 23.455 ευρώ και σε ποσοστό 53,46%.

• Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε 11.670.347 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 23.567.725 ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 11.897.379 ευρώ και σε ποσοστό 50,48%.

• Κέρδη προ φόρων

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε κέρδη 5.962.555 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 22.210.118. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 16.247.563 ευρώ και σε ποσοστό 73,15%.

- **Κέρδη μετά από φόρους**

Κατά τη Χρήση του 2019 ανήλθαν σε κέρδη 3.802.086 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε κέρδη 16.617.904 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή μείωση κατά 12.815.818 ευρώ και σε ποσοστό 77,12%.

- **Δανειακές υποχρεώσεις**

Κατά τη Χρήση του 2019 οι δανειακές υποχρεώσεις ανήλθαν σε 39.361.323 ευρώ ενώ το αντίστοιχο ποσό κατά τη Χρήση του 2018 ανερχόταν σε 33.703.778 ευρώ. Σημειώθηκε δηλαδή αύξηση του δανεισμού κατά 5.657.545 ευρώ και σε ποσοστό 16,79%.

Εναλλακτικοί Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ως εναλλακτικούς δείκτες επιμέτρησης της απόδοσης τα Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA), το περιθώριο αποτελεσμάτων προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων και τον Καθαρό Δανεισμό. Οι ανωτέρω δείκτες λαμβάνονται υπόψη από την Διοίκηση του Ομίλου για την λήψη στρατηγικών αποφάσεων.

Οι εναλλακτικοί δείκτες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

EBITDA - «Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων»: Ο δείκτης υπολογίζεται ως: Κέρδη προ φόρων (EBT) – Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα + Αποσβέσεις χρήσης ενσώματων & άυλων περιουσιακών στοιχείων - Αναγνωρισθέντα έσοδα των επιχορηγήσεων. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία του Ομίλου / Εταιρίας.

Περιθώριο αποτελεσμάτων προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων: Ο δείκτης υπολογίζεται ως Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων – Επενδυτικά Αποτελέσματα προς Πωλήσεις. Είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση αξιολογεί της αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων του Ομίλου / Εταιρίας.

Καθαρός Δανεισμός: Ο δείκτης υπολογίζεται ως το σύνολο των Βραχυπρόθεσμων Δανείων, Μακροπρόθεσμων Δανείων και των Μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων πληρωτέων την επόμενη

χρήση μειωμένο κατά το ποσό των χρηματικών διαθεσίμων που δεν υπόκεινται σε οποιοδήποτε περιορισμό χρήσης ή δέσμευση.

Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρά Κέρδη / (ζημιές) μετά φόρων	3.802.086	16.617.904	4.367.159	12.047.803
Φόρος εισοδήματος	2.160.469	5.592.214	1.677.007	6.461.589
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-114	-2.331	-90	-2.330
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	1.815.448	1.636.278	1.630.525	1.329.603
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-54.335	35.158	1.115.665	35.158
Αποσβέσεις	4.540.177	3.749.480	2.494.945	1.706.935
Αναγνωρισθέντα έσοδα επιχορηγήσεων	(593.385)	(601.198)	(50.457)	(58.270)
Κέρδη προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων (ΕΒΙΤΔΑ)	11.670.347	27.027.505	11.234.754	21.520.487
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας	0	-3.459.780	0	0
Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	11.670.347	23.567.725	11.634.754	21.520.487
Πωλήσεις	44.491.049	60.450.595	40.588.167	53.170.861
Περιθώριο αποτελεσμάτων προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	26,23%	38,99%	27,68%	40,47%

Καθαρός Δανεισμός

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	16.607.836	19.304.533	14.294.500	15.834.531
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	2.548.473	1.786.475	1.647.780	1.124.816
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	20.205.014	12.612.770	19.175.272	12.343.371
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	1.609.822	779.168	1.609.822	779.168
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	1.191.322	534.461	1.191.322	534.461
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	-1.584.248	-1.869.531	-1.446.133	-1.643.977
Καθαρός Δανεισμός	40.578.218	33.147.876	36.472.562	28.972.369

Β. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019 ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΩΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

1. Επενδυτικό πλάνο

Η εταιρία υπέβαλλε επενδυτικό φάκελο με βάση τον αναπτυξιακό νόμο 4399/2016 συνολικής αξίας 6,9 εκ. ευρώ και έλαβε την 7/2019 απόφαση υπαγωγής για 6,7 εκ ευρώ, που αφορά τον εκσυγχρονισμό του νέου εργοστασίου στη ΒΙΠΕ Δράμας, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικής της ικανότητας και την βελτίωση του παραγόμενων προϊόντων. Μέχρι σήμερα έχει παραληφθεί περίπου το 90% του μηχανολογικού εξοπλισμού το οποίο έχει μπει σε λειτουργία στο δεύτερο εξάμηνο του 2019. Οι εργασίες στο εργοστάσιο αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2020 και αναμένεται το πρώτο εξάμηνο του 2021 η έναρξη εργασιών για την κατασκευή των νέων γραφείων – εκθεσιακού χώρου στη ΒΙΠΕ Δράμας συνολικής έκτασης 1.600 τ.μ.

2. Αύξηση του αριθμού των μετοχών μέσω Split

Η εταιρία με την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε στις 26.6.2019, αποφάσισε, τη μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από σαράντα λεπτά του ευρώ (0,40) σε δέκα λεπτά του ευρώ (0,10) με ταυτόχρονη αύξηση του συνολικού αριθμού των μετοχών από 28.580.100 σε 114.320.400 κοινές ονομαστικές μετοχές (split) και την έκδοση 85.740.300 νέες μετοχές. Οι ως άνω 85.740.300 μετοχές διανεμήθηκαν δωρεάν στους μετόχους της εταιρίας με αναλογία αντικατάστασης τέσσερις (4) νέες κοινές ονομαστικές μετοχές για κάθε μία (1) παλαιά ονομαστική μετοχή. Μετά την ως άνω εταιρική μεταβολή, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας παραμένει στο ύψος των 11.432.040 Ευρώ, διαιρούμενο σε 114.320.400 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας μετοχής 0,10 Ευρώ.

Την 26.06.2019 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1586784 η αίτηση καταχώρισης απόφασης ΓΣ για την Τροποποίηση του άρθρου 5 του καταστατικού και με αριθμό πρωτοκόλλου 77773/24-7-2019 δημοσιεύτηκε η απόφαση της Διεύθυνσης Εταιρειών, Τμήμα Εποπτείας Εισηγμένων Α.Ε. και Αθλητικών Α.Ε. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του άρθρου 5 του καταστατικού της Εταιρείας.

Η Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά τη συνεδρίαση της 31/7/2019 ενέκρινε την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των νέων μετοχών της Εταιρείας που προέκυψαν σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Με απόφαση της Εταιρείας, ορίσθηκαν τα εξής:

α) Ως ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος συμμετοχής στο split μετοχών ορίσθηκε η 05/08/2019. β) Από την ίδια ημερομηνία, οι μετοχές της Εταιρείας ήταν διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών με τη νέα ονομαστική αξία, ήτοι, 0,10 Ευρώ ανά μετοχή, χωρίς το δικαίωμα συμμετοχής στην εν λόγω διανομή δωρεάν μετοχών, και η τιμή εκκίνησης των μετοχών της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαμορφώθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Αθηνών σε συνδυασμό με την υπ' αριθμόν 26 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως ισχύει γ) Δικαιούχοι στην παραπάνω εταιρική πράξη ήταν οι μέτοχοι της Εταιρείας που ήταν εγγεγραμμένοι στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) την 06/08/2019

Η έναρξη της διαπραγμάτευσης των νέων μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών ορίσθηκε η 08/08/2019. Από την ίδια ημερομηνία οι ανωτέρω μετοχές ήταν πιστωμένες στις μερίδες και τους λογαριασμούς αξίων των μετόχων στο Σ.Α.Τ.

3. Επιστροφή ΦΠΑ, Ε.Φ.Κ. και επιδότηση από ΟΑΕΔ

Η εταιρία συμψήφισε φορολογικές οφειλές με ποσό 4.414.487 ευρώ, μετά από προσωρινό έλεγχο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ ΑΘΗΩΝ, για αιτήσεις επιστροφής ΦΠΑ με βάση την ΠΟΛ 1073/2004 για την περίοδο 1-12/2018.

Επίσης η εταιρία έχει λάβει το 2018 επιστροφή Ε.Φ.Κ. συνολικής αξίας 613.641 ευρώ.

4. Εκμετάλλευση λατομείων

Η εταιρεία προχώρησε το 2019 στην υλοποίηση του επενδυτικού της σχεδίου, μετάβασης στο νέο σύστημα υπόγειας εξόρυξης στο κύριο λατομείο της στο Βώλακα, το οποίο θα της επιτρέψει να ανταποκριθεί πλήρως στην αυξημένη ζήτηση και με υψηλότερης ποιότητας μάρμαρο. Η εταιρεία προχώρησε το 2019 στην υλοποίηση του επενδυτικού της σχεδίου, μετάβασης στο νέο σύστημα υπόγειας εξόρυξης στο κύριο λατομείο της στο Βώλακα, με στόχο την κατεύθυνση του υγειούς κοιτάσματος μέσω υπόγειων στοών χωρίς την υποχρέωση επιφανειακής αποκάλυψης και απόρριψης στείρων υποπροϊόντων και θα της επιτρέψει να ανταποκριθεί πλήρως στην αυξημένη ζήτηση και με υψηλότερης ποιότητας μάρμαρο. Η προσαρμογή αυτή στις υπόγειες εξορύξεις, προκάλεσε μείωση της παραγωγής, η οποία επέδρασε στα αποτελέσματα του έτους. Η μετάβαση από την υπέργεια στην υπόγεια εξόρυξη επέφερε στην Εταιρία ένα υψηλό κόστος εξόδων έρευνας και αξιολόγησης των ορυκτών πόρων, το οποίο ανήλθε σε 912.000 ευρώ περίπου, μέρος του οποίου κεφαλαιοποιήθηκε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 6.

Ήδη, λειτουργούν τέσσερα εξορυκτικά μηχανήματα (πριόνια) και η εταιρία έχει προχωρήσει στην παραγγελία δύο ακόμη εξορυκτικών μηχανημάτων (πριόνια), τα οποία αναμένεται να παραληφθούν το Σεπτέμβριο και Νοέμβριο του 2020.

5. Εξέλιξη του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας Ικτινος Τεχνική και Τουριστική ΑΕ

Η Εταιρεία ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. δραστηριοποιείται στον κλάδο του real estate. Διαθέτει έκταση 2.689 στρεμμάτων περίπου, εκ των οποίων 556 περίπου στρέμματα είναι παραθαλάσσια στον όρμο Φανερωμένης στην Σητεία Κρήτης, και τα υπόλοιπα 2.133 περίπου στρέμματα χίλια μέτρα Νοτιότερα στο οροπέδιο Σώπατα Μεσοράχης του Δήμου Σητείας στην Κρήτη.

Σε πρώτη φάση στην παραθαλάσσια περιοχή του Όρμου Φανερωμένης θα δημιουργηθούν:

- α) Τουριστική εγκατάσταση, ξενοδοχείο 5 αστέρων 357 κλινών, κέντρο θαλασσοθεραπείας 100 ατόμων, συνεδριακό κέντρο 200 ατόμων σε έκταση 116,32 περίπου στρεμμάτων,
- β) Καταφύγιο 85 τουριστικών σκαφών.
- γ) Οικιστική περιοχή Β' Κατοικίας μέσω του μηχανισμού ΠΕΡΠΟ (του άρθρου 24 του Ν.2508/1997) σε έκταση 204,71 στρεμμάτων όπου θα ανεγερθούν 100 περίπου εξοχικές Κατοικίες συνολικής επιφάνειας 20.430 μ² περίπου.

Σε δεύτερη φάση στο οροπέδιο στην περιοχή ΣΩΠΑΤΑ-ΜΕΣΟΡΑΧΗ θα δημιουργηθούν:

α) Οικιστική περιοχή Β' Κατοικίας μέσω του μηχανισμού ΠΕΡΠΟ (του άρθρο 24 του Ν.2508/1997) σε έκταση 304,08 περίπου στρεμμάτων για την οποία έχει χορηγηθεί η προκαταρκτική Περιβαλλοντική Έγκριση (ΠΠΕ).

β) Γήπεδο GOLF 18 οπών σε έκταση 1.500 περίπου στρεμμάτων σε όμορη θέση για την οποία έχει χορηγηθεί η προκαταρκτική Περιβαλλοντική Έγκριση (ΠΠΕ).

Εξέλιξη του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας Ικτίνος Τεχνική και Τουριστική ΑΕ:

1. Αδειοδότηση Τουριστικών εγκαταστάσεων στη θέση Όρμος Φανερωμένης

a. Ξενοδοχειακή Μονάδα

- i. Για την Ξενοδοχειακή Μονάδα έχουν εκδοθεί οι εξής άδειες:
- ii. Οικοδομική άδεια γραφείου πολεοδομίας Σητείας υπ' αρ.171/14-10-09
- iii. Απόφαση Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) Αρ.1768/20-6-2019.

b. Καταφύγιο 85 Τουριστικών Σκαφών

Για το καταφύγιο τουριστικών σκαφών έχουν εκδοθεί οι εξής άδειες:

- i. Απόφαση Χωροθέτησης Παραχώρησης καταφυγίου τουριστικών σκαφών Αρ.9899/2005 (επισυνάπτεται)
- ii. Τροποποίηση της (α) απόφασης με Αρ.2442/8-2-2018
- iii. Απόφαση Παράτασης προθεσμίας εκτέλεσης έργου έως 26/6/2023 Αρ.7201/26-4-2018
- iv. Απόφαση Έγκρισης Εκτέλεσης Έργου με Αρ.377/19-2-2014

c. Οικιστική περιοχή (ΠΕΡΠΟ)

Για την οικιστική περιοχή έχουν εκδοθεί οι εξής άδειες:

- i. Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης ΦΕΚ 144/20-7-2016
- ii. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) Αρ. 172456/16-12-2013
- iii. Έγκριση από τον Δήμο Σητείας των μελετών εφαρμογής των έργων υποδομής Αρ.173/2018
- iv. Έναρξη εργασιών διάνοιξης δρόμου προσπέλασης και σχηματισμού κόμβου σύνδεσης με δημοτικό οδό Σητείας-Παπαδιόκαμπου.

2. Αδειοδότηση Τουριστικών εγκαταστάσεων στη θέση Σωπατα-Μεσόραχη

a. Γήπεδο GOLF

Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση (ΠΠΕΑ)

Αρ.168966/2607/26-2-2007

b. Οικιστική Περιοχή (ΠΕΡΠΟ)

Γνωμοδότηση επί της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΠΠΕ) Αρ.
138207/24-9-2009

Για το 2019:

- Ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση και επιστροφή αγροτικού δρόμου στη θέση Σωπατα μήκους 3.428 μέτρων.
- Συνεχίζεται η Διάνοιξη και διαμόρφωση δρόμων συνολικού μήκους 2.247 μέτρων εντός της περιοχής ιδιωτικής πολεοδόμησης στη θέση Όρμος Φανερωμένης του Δήμου Σητείας.

Συνοπτικά και λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις που αναλυτικά περιγράφουμε ανωτέρω, πιστεύουμε ότι το επιχειρηματικό αυτό σχέδιο, εξελίσσεται ομαλά.

6. Διακοπή εργασιών της θυγατρικής εταιρίας ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΟΝ και θέση αυτής σε εκκαθάριση

Επί του θέματος αυτού η από 27/02/2020 Γενική Συνέλευση της Ικτίνος Ελλάς αποφάσισε, την διακοπή εργασιών της θυγατρικής εταιρείας ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΟΝ ΑΕ και θέση αυτής σε εκκαθάριση για λόγους οικονομίας κλίμακας και την επαναδραστηριοποίηση των πωλήσεων στην εσωτερική αγορά με τη δημιουργία νέου τμήματος εντός της εταιρίας.

7. Εξόφληση κοινού ομολογιακού δανείου

Επί του ακίνητου της οδού Λυκόβρυσης 7, της εταιρείας έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 6.500.000 (πρώτη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 4.999.986 που υπογράφηκε με την EUROBANK στις 22/10/2008 και τροποποιήθηκε 17/10/2016. Το δάνειο εξοφλήθηκε στις 22/10/2019 και έχουν κινηθεί διαδικασίες άρσης της προσημείωσης, οι οποίες θα είχαν ολοκληρωθεί, καθώς είχε ορισθεί δικάσιμος τον 3/2020 αλλά ακυρώθηκε λόγω της πανδημίας.

Γ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ 2020 ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

• ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

Το ξέσπασμα του νέου κορονοϊού (COVID-19), ο οποίος τον Μάρτιο 2020 κηρύχτηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως πανδημία, έχει επηρεάσει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων και των χωρών που δραστηριοποιείται η εταιρία. Στις 13.03.2020, η Ελληνική Κυβέρνηση εξέδωσε την απόφασή της να επιβάλει

προσωρινή αναστολή λειτουργίας σειράς καταστημάτων και άλλων δραστηριοτήτων, χωρίς όμως να επηρεάσει την λειτουργία της εταιρίας.

Η εταιρία έλαβε όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας και προφύλαξης από τον κορωνοϊό για την αποφυγή και περιορισμό της εξάπλωσης του, με στόχο την προστασία των εργαζομένων και τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας γενικότερα. Τα μέτρα που λήφθηκαν είναι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).

Η εταιρία δεν προχώρησε σε καμία απόλυση, ούτε έθεσε προσωπικό σε προσωρινή διαθεσιμότητα ή μείωσε το ωράριο εργασίας. Όλοι οι εργαζόμενοι εργάσθηκαν κανονικά, είτε με απομακρυσμένη εργασία από το σπίτι, είτε με παρουσία στο χώρο εργασίας. Στο εργατοτεχνικό προσωπικό το οποίο ανήκε σε ευπαθής ομάδες, χορηγήθηκε άδεια ειδικού σκοπού.

Για ένα ιδιαίτερα εξαγωγικό προϊόν, όπως το ελληνικό μάρμαρο, οι επιπτώσεις από την παγκόσμια κρίση αποτελεί πηγή κινδύνου, και αναμένεται να επηρεάσει τον τζίρο του 2020. Η Κίνα δεν είναι πια το επίκεντρο της πανδημίας, όπως ήταν το πρώτο τρίμηνο του 2020, αυτό όμως δε σημαίνει πως οι επιχειρηματικές δραστηριότητες στη χώρα κυλούν αρμονικά, καθώς τα εργοστάσια τώρα επαναλειτουργούν. Η εταιρεία για τις πρώτες 45 ημέρες του 2020 είχε μια αύξηση του κύκλου εργασιών 24%. Μετά όμως από την εξάπλωση του COVID-19 υπήρξε μείωση του τζίρου κατά 40% καταλήγοντας να κλείσει το α' τρίμηνο του 2020 με μια υποχώρηση του κύκλου εργασιών κατά 22%. Σημειώνεται ότι το 96% των πωλήσεων της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΙΑΣ Α.Ε. κατευθύνεται σε αγορές του εξωτερικού, ενώ πάνω από το 50% των εξαγωγών κατευθύνονται στην Κίνα. Σημαντικό μερίδιο στις εξαγωγές της εταιρείας κατέχουν οι ΗΠΑ, οι χώρες της Νότιας Αμερικής και του Αραβικού Κόλπου αλλά και η Ευρώπη. Συνεπώς η μεταφορά της πανδημίας στις χώρες αυτές αλλάζει τα δεδομένα για την εταιρεία, για άγνωστο προς το παρόν διάστημα.

Η ανάκαμψη της αγοράς θα είναι σταδιακή και οι πρώτοι μήνες λειτουργίας μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, θα παρουσιάζουν μειωμένες πωλήσεις σε σχέση με αντίστοιχους μήνες προηγούμενων ετών. Ανάκαμψη προβλέπεται το β' εξάμηνο του 2020.

Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις, και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας της Εταιρείας και των θυγατρικών της και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στις δραστηριότητες τους στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον. Σε κάθε περίπτωση δεν υφίσταται καμία ανησυχία αναφορικά με την συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου. Η εταιρεία έχει αυτή την στιγμή τα ταμειακά διαθέσιμα και τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά εργαλεία - γραμμές χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα και είναι σε θέση να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας, και να ανταπεξέλθει στην παγκόσμια κρίση.

Το περιβάλλον αυτή τη στιγμή δεν μας επιτρέπει ιδιαίτερα ασφαλείς προβλέψεις για το μέλλον καθώς δεν είναι γνωστό πότε θα επανέλθουμε σε κανονικούς ρυθμούς.

Η Διοίκηση του Ομίλου είναι αισιόδοξη ως προς την εξέλιξη των πωλήσεων καθώς τα μηνύματα από τις εμπορικές συμφωνίες που διαπραγματεύεται και από αυτές που ήδη έχουν κλείσει και βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά.

• **ΤΟΜΕΑ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα της αιολικής ενέργειας μέσω της θυγατρικής εταιρείας ΙΔΕΗ ΑΕ, η οποία διαχειρίζεται τη λειτουργία αιολικού πάρκου ισχύος 22 MW που βρίσκεται στην περιοχή "Μεγαλοβούνι" στο Δήμο Νικηφόρου του Νομού Δράμας.

Ο Όμιλος στο πλαίσιο του προγράμματος του για την δυναμική του παρουσία στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, έχει προγραμματίσει την ανάπτυξη νέων αιολικών πάρκων, σε χρονικό ορίζοντα που θα προσδιορισθεί ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς. Η ανάπτυξη των νέων αυτών έργων έχει ήδη δρομολογηθεί και κατέχει ήδη άδειες παραγωγής για αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος 55 MW.

• **ΤΟΜΕΑΣ REAL ESTATE**

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στον κλάδο του Real Estate μέσω της θυγατρικής ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. δρομολογούνται προς την υλοποίηση τους. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η μελλοντική αύξηση της αξίας των ακινήτων και η ανάλογη βελτίωση των αποτελεσμάτων επενδυτικής δραστηριότητας του Ομίλου. Η εταιρία βρίσκεται στην αναζήτηση επενδυτή για την εκτέλεση του επιχειρηματικού σχεδίου, καθώς προχωρά και στη σύνταξη μελέτης βιωσιμότητας της επένδυσης.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ο Όμιλος επιδιώκει και ακολουθεί πορεία βιώσιμης ανάπτυξης και δεσμεύεται μέσω των πολιτικών του να εξασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος, την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων, να συνεισφέρει στην πρόοδο και ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας.

Η στρατηγική προσέγγιση του Ομίλου, σκοπό έχει την βελτιστοποίηση της αξίας που παράγει για το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο και τη μείωση του ρίσκου σε περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Οι πολιτικές του Ομίλου στα στάδια της παραγωγικής και λειτουργικής του δραστηριότητας δίνουν έμφαση:

- στην παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση των πελατών.
- στον σεβασμό για το περιβάλλον και τις τοπικές κοινότητες, λαμβάνοντας μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος συμμορφούμενη με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους εγκεκριμένους σε σχέση με την άδεια λειτουργίας της περιβαλλοντικούς όρους.

- στην συμμόρφωση με τις νομικές κανονιστικές απαιτήσεις που αφορούν την ασφάλεια και υγιεινή των παραγόμενων προϊόντων.
- την έρευνα και ανάπτυξη για την εύρεση νέων λατομείων.
- την εφαρμογή διαδικασιών που στηρίζονται σε διαφάνεια και δικαιοσύνη και την καθιέρωση κοινών αρχών και κανόνων, που έχουν στόχο την ανάπτυξη του μεγαλύτερου κεφαλαίου της εταιρίας «των ανθρώπων» της.

I. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ

Στόχος είναι η υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών που προάγουν βιώσιμη ανάπτυξη και ελαχιστοποιούν την αρνητική επίδραση της εταιρίας στο περιβάλλον.

Προς την κατεύθυνση αυτή, η εταιρία συμμετέχει σε ερευνητικά έργα και προγράμματα σε σύμπραξη με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, αναφορικά με το περιβάλλον, την βιοποικιλότητα, κ.α στους χώρους που δραστηριοποιείται.

Συγκεκριμένα, τα δύο τελευταία χρόνια έχει αναθέσει σχετική μελέτη αναφορικά με την διερεύνηση των επιπτώσεων στην βιοποικιλότητα και το περιβάλλον από την εκμετάλλευση των λατομείων της, στο ΑΠΘ (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης).

Επιπλέον, η εταιρία στα πλαίσια της συνεργασίας της με φορείς για σκοπούς έρευνας έχει προβεί στις ακόλουθες συνεργασίες :

- Συνεργασία με το Α.Π.Θ και ανάθεση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, με σκοπό να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις επέκτασης Υφιστάμενου Λατομείου στην Περιοχή του Κεχρόκαμπου Νέστου με υπόγεια εκμετάλλευση στην ορνιθοπανίδα της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) των Στενών Νέστου.
- Συνεργασία με το Α.Π.Θ και ανάθεση εκπόνησης Γεωλογικής/Κοιτασματολογικής Μελέτης Επέκτασης Υφιστάμενου Λατομείου αποκλειστικά δια Υπόγεια Εκμετάλλευσης στον Κεχρόκαμπο Νέστου, με στόχο των υπολογισμό των γεωλογικών αποθεμάτων Μαρμάρου καθώς και την βιωσιμότητα του εγχειρήματος υπόγειας εκμετάλλευσης και τα οικονομικά οφέλη στην εταιρεία, στην τοπική κοινωνία και την εθνική οικονομία.
- Εκπόνηση Ειδικής Γεωτεχνικής Μελέτης για την επέκταση του Υφιστάμενου Λατομείου Βώλακα αποκλειστικά με Υπόγεια Εξόρυξη.

Η εταιρία σεβόμενη απόλυτα το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται, προβαίνει συστηματικά στην αποκατάσταση των λατομείων μαρμάρου της μετά το πέρας της εξορυκτικής τους δραστηριότητας, μέσω δεντροφυτεύσεων, αποκατάσταση της βλάστησης με φύτευση ή/και σπορά από κατάλληλα είδη (ποώδη,

θαμνώδη, κ.α.), καθώς και στην λειτουργία και συντήρηση του δικτύου άρδευσης. Τα ποσά για τις ανωτέρω δράσεις είναι εγγυημένα, δεδομένου ότι η εταιρία καταθέτει σχετικές εγγυητικές επιστολές.

Επίσης η εταιρία σεβόμενη τους υδάτινους πόρους της χώρας μας, έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί σε όλα τα λατομεία και εργοστάσια παραγωγής της, βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων και αποβλήτων που προκύπτουν από την δραστηριότητα της, με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση τους, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα.

Η εταιρία αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την μείωση των περιβαλλοντικών επιδράσεων των προϊόντων της. Προς αυτή την κατεύθυνση, ανακυκλώνει χάρτινη γραφική ύλη, πλαστικά, προβαίνει στην σύναψη συνεργασιών εξειδικευμένες εταιρίες για την συλλογή χρησιμοποιούμενων λαδιών μηχανών, υπολειπόμενης ύλης από την επεξεργασία των μαρμάρων, κ.α.

Ο Όμιλος ήδη λειτουργεί στην περιοχή της Δράμας αιολικό πάρκο ισχύος 22 MW, συμβάλλοντας έμμεσα στη μείωση των ρύπων από παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

II. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ο όμιλος ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ, απασχολεί 445 εργαζόμενους στη διοίκηση και στις παραγωγικές μονάδες σε Αττική, Δράμα και Καβάλα. Για την υλοποίηση του σκοπού του, ο Όμιλος αλληλοεπιδρά και συνεργάζεται με τις τοπικές κοινωνίες, κοινωνικούς φορείς και αρμόδιες αρχές. Συνδράμει τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιείται, οι οποίες μαστίζονται από υψηλούς δείκτες ανεργίας, μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, συνεργάζεται με εξωτερικούς τοπικούς εργολάβους και άλλες επαγγελματικές ομάδες από την τοπική κοινωνία, κ.α.

Το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων του Ομίλου απασχολούνται με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης.

Πέρα από την προσφορά απασχόλησης ο Όμιλος πραγματοποιεί δωρεές σε φορείς, συλλόγους, Εκκλησία και μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που υποστηρίζουν ευάλωτες μονάδες του πληθυσμού. Βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με κοινωνικά ευπαθείς ομάδες που χρήζουν βοήθειας, συλλόγους σωματεία, για την κάλυψη των αναγκών τους, έτσι ώστε να επιτελούν το κοινωνικό τους έργο.

Η εταιρία σε ετήσια βάση πραγματοποιεί δράσεις και στέκεται αρωγός της κοινωνίας και των κοινωνικά ευπαθών ομάδων, ανταποκρίνεται άμεσα στις ανάγκες τους και συμπαραστέκεται σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών (π.χ. χρήση μηχανημάτων σε θεομηνίες, κ.α.)

III. ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ

Ο Όμιλος ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ το 2019 απασχόλησε 455 εργαζόμενους στα γραφεία, στους λατομικούς χώρους και στα εργοστάσια που διατηρεί.

Ο Όμιλος δρώντας ανθρωποκεντρικά, δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς που αφορούν :

- Την υγιεινή και ασφάλεια.
- Την επιλογή προσωπικού, διαδικασίες πρόσληψης, αποφυγή διακρίσεων στο χώρο εργασίας.

- Την εκπαίδευση εργαζομένων.

Ο Όμιλος μεριμνά για την λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων και την υιοθέτηση πρακτικών, προκειμένου να συμμορφώνεται πλήρως και απολύτως με τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία

Η υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων στην εταιρεία αποτελεί κύριο μέλημα της Διοίκησης, καθώς επίσης, η διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και η τήρηση της εργατικής νομοθεσίας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, προβαίνει σε προγράμματα εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα αναφορικά με την υγιεινή και την ασφάλεια στα εργοστάσια και τα λατομεία μαρμάρου που διαθέτει, είτε σε εσωτερικό είτε επίπεδο είτε σε θεσμικό, μέσω του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας - Θράκης. Παρέχει σε όλους τους εργαζόμενους, πλήρη εξοπλισμό προστασίας και τηρεί όλες τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις από τον νόμο, αναφορικά με την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων της.

Η εταιρία, θέλοντας να προασπίσει την απρόσκοπτη, ορθή, αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία των λατομείων και εργοστασίων της, έχει χορηγήσει μέσω του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας (απόφαση ΔΣ 610/13.7.2017), σχετικές αρμοδιότητες στους Διευθυντές της εταιρίας για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Κυριότεροι κίνδυνοι

Όσον αφορά την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, οι κίνδυνοι που εντοπίζονται έχουν να κάνουν με το περιβάλλον εργασίας, καθώς η παραγωγική διαδικασία στο μεγαλύτερο μέρος της υλοποιείται σε λατομικούς χώρους και σε εργοστάσια επεξεργασίας μαρμάρων, με αποτέλεσμα να υπάρχει υψηλή επικινδυνότητα όσον αφορά:

- Εργατικά ατυχήματα σαν αποτέλεσμα πλημμελούς εφαρμογής των κανονισμών ασφαλείας.
- Την παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας όσον αφορά την τήρηση των προγραμμάτων και του ωραρίου εργασίας.

Πολιτικές που εφαρμόζονται

Ο Όμιλος ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ, έχει ως βασική προτεραιότητα τα θέματα υγείας και ασφάλειας του προσωπικού και για τον σκοπό αυτό μέσω της εμπειρίας και των γνώσεων των στελεχών του, τεχνικών ασφαλείας και ιατρών εργασίας, έχει διαμορφώσει καλές πρακτικές και δοκιμασμένες λύσεις που συμβάλουν στην μείωση των κινδύνων στο χώρο εργασίας.

Επιλογή προσωπικού- αποφυγή διακρίσεων

Όσον αφορά την επιλογή προσωπικού, ο Όμιλος ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ, εφαρμόζει την πολιτική των ίσων ευκαιριών σε όλο το προσωπικό του ανεξάρτητα από φύλο, ηλικία, φυλή ή εθνικότητα και δεν ανέχεται την οποιασδήποτε μορφής διάκριση ή παρενόχληση.

Οι διαδικασίες πρόσληψης και αξιολόγησης βασίζονται στα προσόντα, επιδόσεις και δεξιότητες των υποψηφίων ή των εργαζομένων χωρίς να λαμβάνουν υπ' όψη το φύλο, την καταγωγή, τη φυλή, τη θρησκεία, την ηλικία και οποιοδήποτε χαρακτηριστικό του χαρακτήρα ή του σώματος μπορεί να διαφοροποιεί ένα άτομο.

Η εταιρεία δίνει έμφαση στην υποστήριξη και καθοδήγηση των εργαζομένων της, με στόχο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας προσφέροντας πχ. ευκαιρίες εσωτερικής μετακίνησης σε θέσεις που η ίδια κρίνει ότι το προσωπικό θα είναι αποδοτικότερο, κ.α.

Στέκεται πάντα δίπλα στους εργαζομένους της και παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση στους εργαζόμενους της.

Η εταιρία πραγματοποιεί μηνιαίες συναντήσεις των τμημάτων της, όπου οι εργαζόμενοι έχουν την ευκαιρία να συνομιλούν με την Διοίκηση, εκφράζοντας τις απόψεις τους, τα παράπονα τους, τις προτάσεις τους.

Επίσης, η Διοίκηση σε κάθε περίπτωση έχει ανοιχτές θύρες και ακούει όλες τις απόψεις των εργαζομένων της.

Η εταιρία ανέκαθεν, στο πλαίσιο αύξησης της ανταγωνιστικότητας της, προσπαθεί να δημιουργήσει ένα ελκυστικό εργασιακό περιβάλλον και να αναζητήσει τρόπους παρακίνησης των εργαζομένων της, προκειμένου να πετύχει μεγιστοποίηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας τους. Για το λόγο αυτό, η εταιρία επιβραβεύει το προσωπικό της μέσω προγραμμάτων bonus, παρέχει εξτρά ιδιωτική νοσοκομειακή-φαρμακευτική περίθαλψη, κ.α.

Αποτελεί βασική προτεραιότητα της εταιρίας, η διατήρηση και η ενίσχυση του κλίματος εργασιακής ειρήνης και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση των συνθηκών εργασίας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση σε παραγωγικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού.

Εκπαίδευση προσωπικού

Στην προσπάθεια βελτίωσης των συνθηκών ασφάλειας στις μονάδες, σημαντικό ρόλο εκτός από την πρόληψη έχει διαδραματίσει η εκπαίδευση του προσωπικού.

Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού έχει καθορίσει λεπτομερώς τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του προσωπικού της εταιρίας, καθώς επίσης και το ετήσιο πλάνο εκπαίδευσης, βάσει των αναγκών εκπαίδευσης του προσωπικού, που προκύπτουν είτε από νεοεισερχόμενους εργαζόμενους είτε από την ανάγκη εκπαίδευσης βάσει νέων συστημάτων και τεχνολογιών.

Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού σε ετήσια βάση υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα για όλες τις βαθμίδες των εργαζομένων της, βάσει των αναγκών της εταιρίας.

Η εταιρία χρηματοδοτεί σεμινάρια καθώς και κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών (master), εκμάθηση ξένων γλωσσών, κ.α. για την βελτιστοποίηση της απόδοσης του προσωπικού της.

III. ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η εταιρία έχοντας στον πυρήνα της στρατηγικής της τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, επενδύει συστηματικά στις νέες τεχνολογίες - καινοτομίες, εξελίσσει συνεχώς τη λειτουργίες τους και επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση τους.

Προς την κατεύθυνση αυτή, υλοποιεί διαρκώς νέες δράσεις με στόχο τον ψηφιακό της μετασχηματισμό. Πιο συγκεκριμένα, έχει ήδη υλοποιήσει την ψηφιακή της μετάβαση στο χώρο του cloud (τόσο σε θέματα online πληροφόρησης συγκεκριμένων τμημάτων της εταιρίας, όσο και καίριες εργασίες back up των δεδομένων της). Έχοντας ήδη θωρακίσει τα δεδομένα της μέσω firewall χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία, προκειμένου η αμφίδρομη επικοινωνία με τα απομακρυσμένα σημεία της π.χ λατομεία κ.α., να γίνεται γρήγορα και με ασφάλεια.

Όλες οι παραπάνω νέες τεχνολογίες – υπηρεσίες που εφαρμόζει η εταιρία, έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση του λειτουργικού κόστους, την αύξηση των πωλήσεων, την αύξηση της παραγωγικότητας, την ασφάλεια από κυβερνοεπιθέσεις, την ασφαλή απομακρυσμένη επικοινωνία μεταξύ των μονάδων της εταιρίας, την άμεση και ασφαλή πρόσβαση των πωλητών της εταιρίας και όχι μόνο, από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, στο PC τους.

Προκειμένου η εταιρία να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς, διαρκώς εκσυγχρονίζει τον τεχνολογικό εξοπλισμό της, είτε αυτό αφορά νέους servers είτε αντικατάσταση Η/Υ, τελικών χρηστών (desktops, laptops, κ.α).

Τέλος, στα πλαίσια βελτίωσης όλης της υποδομής δικτύου, η εταιρία προχώρησε στην αντικατάσταση του δικτύου της με νέο σύγχρονο εξοπλισμό που στηρίζεται στην χρήση οπτικών ινών.

Η εταιρία έχει συμμορφωθεί πλήρως με το Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων GDPR, δεδομένης της εφαρμογής του Κανονισμού της Ε.Ε.

Καινοτομία

Η εταιρεία εισήγαγε νέες τεχνολογίες που μειώνουν το λειτουργικό κόστος, το κόστος παραγωγής και αυξάνουν την παραγωγικότητα τόσο σε ποιότητα όσο και σε ποσότητα. Οι νέες τεχνολογίες αφορούν ένα νέο τρόπο εξόρυξης και πιο συγκεκριμένα, την υπόγεια εξόρυξη η οποία δίνει τη δυνατότητα εξόρυξης από την καρδιά του κοιτάσματος πετυχαίνοντας καλύτερη ποιότητα, μεγαλύτερη ποσότητα με μικρότερη δαπάνη πόρων. Η νέα μέθοδος είναι περισσότερο φιλική προς το περιβάλλον αφού δεν αλλοιώνει τη

μορφολογία του βουνού και δεν χρειάζεται εκτεταμένες αποκαταστάσεις. Επίσης, η εταιρία προχώρησε στην εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας στο νέο εργοστάσιο στην Δράμα. Η εγκατάσταση του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού αυξάνει την παραγωγική δυνατότητα και μειώνει το κόστος παραγωγής.

Επίσης, η εταιρεία τα τελευταία χρόνια έχει εφαρμόσει μια πάρα πολύ πρωτοποριακή τεχνολογικά μέθοδο για την διάσωση προβληματικών μαρμάρων.

Τα ελαττωματικά ογκομάρμαρα κολλιούνται με ρητίνες και με αυτόν τον τρόπο διασώζονται προβληματικά μάρμαρα που υπό κανονικές συνθήκες θα έσπαγαν και θα κατέληγαν στα μπάζα. Με αυτόν τον τρόπο, τα ογκομάρμαρα μπορούν να κοπούν σε πλάκες χωρίς να υπάρχουν φθορές και απώλειες.

Επίσης, εφαρμόστηκε σύστημα barcode σε όλα τα προϊόντα μας μαζί με νέο σύστημα καταχώρησης και φωτογράφισης των προϊόντων της παραγωγής μας στο cloud της εταιρείας έτσι ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμα στον κάθε ενδιαφερόμενο (πωλητές – πελάτες).

Δ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ & ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2020

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε χρηματοοικονομικούς και άλλους κινδύνους. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική επίδραση τους, στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Οι βασικές πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων καθορίζονται από τη Διοίκηση του Ομίλου. Η Οικονομική Διεύθυνση παρακολουθεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος, προσδιορίζει, εκτιμά και αντισταθμίζει εφόσον χρειαστεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Επίσης δεν εκτελεί κερδοσκοπικές συναλλαγές που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητες του Ομίλου. Ειδικότερα για τους κινδύνους αυτούς σημειώνουμε τα εξής:

1. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος πραγματοποιεί το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του σε ευρώ, με συνέπεια να περιορίζεται ο άμεσος συναλλαγματικός κίνδυνος. Ο όμιλος διενεργεί ορισμένες εμπορικές συναλλαγές σε διεθνές επίπεδο κυρίως σε Δολάριο Αμερικής. Οι συναλλαγές αυτές αφορούν ελάχιστο μέρος των δραστηριοτήτων και άρα ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι πολύ περιορισμένος.

2. Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος της ενδεχόμενης καθυστερημένης καταβολής στον Όμιλο των τρεχουσών και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων. Η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προέρχεται κυρίως από τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε κάποια από τα συμβαλλόμενα με αυτόν μέρη, κυρίως λόγω της μεγάλης διασποράς του πελατολογίου του. Οι χονδρικές πωλήσεις του Ομίλου γίνονται με βάση τις εσωτερικές αρχές λειτουργίας του, που διασφαλίζουν ότι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών λαμβάνουν χώρα προς πελάτες με πιστωτική αξιοπιστία. Επιπρόσθετα, τυχόν επισφαλείς πιστώσεις πελατών του Ομίλου, ασφαλιζονται.

3. Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας.

Οι ανάγκες ρευστότητας προσδιορίζονται για χρονικό διάστημα 6 μηνών και επαναπροσδιορίζονται σε μηνιαία βάση. Οι δε ανάγκες πληρωμών παρακολουθούνται σε εβδομαδιαία βάση.

Σε περιόδους μη επάρκειας της ρευστότητας η εταιρία έχει τη δυνατότητα χρηματοδότησης των αναγκών ρευστότητάς της μέσω τραπεζικού δανεισμού από εγκεκριμένα όρια τα οποία διατηρεί με τράπεζες.

4. Δανεισμός - Κίνδυνος διακύμανσης Επιτοκίων

Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαχειρίζεται τον δανεισμό του, προβαίνοντας σε συνδυασμένη χρήση βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού. Υπάρχουν εγκεκριμένα όρια χρηματοδοτήσεων και ικανοποιητικοί όροι συνεργασίας και τιμολόγησης των διαφόρων τραπεζικών εργασιών τα οποία βοηθούν στο περιορισμό του χρηματοοικονομικού κόστους του Ομίλου. Πολιτική του Ομίλου είναι να διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος των δανείων του σε ευρώ με μεταβλητό επιτόκιο και μια ενδεχόμενη αύξηση του Euribor θα σημαίνει πρόσθετη χρηματοοικονομική επιβάρυνση.

5. Κίνδυνος αποθεμάτων-προμηθευτών

Ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο και τις ενδεχόμενες ζημιές λόγω απώλειας αποθεμάτων από φυσικές καταστροφές, κλοπές, κλπ. Η Διοίκηση

επανεξετάζει συνεχώς την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και προβαίνει σε κατάλληλες απομειώσεις.

Επίσης, ο Όμιλος θεωρεί ότι, η εξάρτηση από τους προμηθευτές είναι πολύ περιορισμένη και σε κάθε περίπτωση μη σημαντική για τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου, καθώς δεν υπάρχει σημαντική εξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές, κανένας εκ των οποίων δεν προμηθεύει τον Όμιλο με προϊόντα σε ποσοστό άνω του 10% του συνόλου των αγορών του.

6. Εξάρτηση από Πελάτες

Η πελατειακή βάση του Ομίλου παρουσιάζει μεγάλη διασπορά και δεν υφίσταται κίνδυνος εξάρτησης από μεγάλους πελάτες. Ο Όμιλος στοχεύει στην ικανοποίηση όλο και μεγαλύτερου πλήθους πελατών αυξάνοντας αφενός την γκάμα των προϊόντων που διαθέτει και αφετέρου επιδιώκοντας την άμεση ικανοποίηση των αναγκών τους.

Ε. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕ ΑΥΤΟΝ ΜΕΡΗ

Ως συνδεδεμένα μέρη κατά το Δ.Λ.Π. 24 νοούνται, θυγατρικές εταιρείες, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή/και Διοίκηση με την εταιρεία, συγγενείς με αυτήν εταιρείες, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διοικητικά στελέχη της εταιρείας. Η εταιρεία προμηθεύεται από τα συνδεδεμένα μέρη αγαθά και υπηρεσίες, ενώ και η ίδια προμηθεύει αγαθά και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά. Οι πωλήσεις της εταιρείας προς τα συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως εμπορεύματα. Οι πωλήσεις υπηρεσιών προς την εταιρεία, αφορούν κυρίως υπηρεσίες επεξεργασίας μαρμάρων.

Οι αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ. και στα Διοικητικά στελέχη, αφορούν αμοιβές για υπηρεσίες εξηρητημένης εργασίας. Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη όπως αυτά ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πωλήσεις Εμπορευμ/των / υπηρεσίες				
Θυγατρικές	-	-	588.821	972.099
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	-	-		
Σύνολα	-	-	588.821	972.099
Λοιπά Έσοδα / Έξοδα				
Θυγατρικές	-	-	79.720	73.750
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	-	-	0	0
Σύνολα	-	-	79.720	73.750
Αγορές Εμπορευμάτων / Υπηρεσιών				
Θυγατρικές	-	-	860.768	1.076.153
Σύνολα	-	-	860.768	1.076.153

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	-	-	2.671.860	3.725.737
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	11.994	10.488	11.994	10.488
Σύνολα	11.994	10.488	2.683.854	3.736.224
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	-	-	677.648	528.072
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	-	-	-	-
Σύνολα	-	0	677.648	528.072

	31/12/2019	31/12/2018
Αμοιβές προς μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	1.259.015	1.553.018
Πωλήσεις σε μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	18.121	433.584
Απαιτήσεις από μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	95.424	73.827
Υποχρεώσεις μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	2.528.405	437.788

ΣΤ. Ακίνητα και εγκαταστάσεις του Ομίλου

Η μητρική εταιρεία έχει στην κατοχή της τα παρακάτω ακίνητα :

- Ακίνητο επί της οδού Λυκόβρυσης 7-Μεταμόρφωση εκτάσεως οικοπέδου 10.775 τ.μ. με βιομηχανοστάσιο 3669,27 τ.μ. και κτίριο γραφείων 980 τ.μ.
- Ακίνητο στη θέση Κουκουβάγια στη Θήβα κοινότητα Ελαιώνα εκτάσεως οικοπέδου 13.663,60 τ.μ. με βιομηχανοστάσιο 724 τ.μ.
- Ακίνητα στο Μαρούσι επί της Αυτ. Ηρακλείου 56, ένα υπόγειο 112τμ και 6 υπόγειοι χώροι στάθμευσης 99 τ.μ.
- Ακίνητο στη ΒΙΠΕ Δράμας εκτάσεως οικοπέδου 45 στρεμμάτων επί του ανωτέρου έχουν ανεγερθεί ακίνητα συνολικής έκτασης 11.000 τ.μ.
- Ακίνητο στο Μαρκόπουλο Αττικής οικοπέδου 9.223,37 τ.μ. επί του ανωτέρω ακινήτου έχει ανεγερθεί δώροφος οικοδομή 416,68 τ.μ.

Σημειώνεται ότι επί του ακινήτου της οδού Λυκόβρυσης 7, της εταιρείας έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 6.500.000 (πρώτη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 4.999.986 που υπογράφηκε με την EUROBANK στις 22/10/2008 και τροποποιήθηκε 17/10/2016. Το δάνειο έχει εξοφληθεί και έχει κινηθεί διαδικασία άρσης της προσημείωσης.

Επιπλέον, έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 5.000.000 (δεύτερη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 7.000.000 που υπογράφηκε με την ALPHA BANK (πρώην ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ) στις 17.10.2008 και τροποποιήθηκε στις 31.1.2017. Το υπόλοιπο κατά την 31/12/2019 ανέρχεται σε ποσό 1.873.150 ευρώ.

Η εταιρεία λειτουργεί τα ακόλουθα μισθωμένα λατομεία:

Α/Α	ΛΑΤΟΜΕΙΟ-ΘΕΣΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΚΤΑΣΗ (m ²)
1	ΚΑΒΑΚΙΑ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΣΤΟΥ	ΑΓ. ΚΟΣΜΑ	24.725,24
2	ΚΑΒΑΚΙΑ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΣΤΟΥ	ΑΓ. ΚΟΣΜΑ	25.954,50
3	ΤΥΜΠΙΑΝΟ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΣΤΟΥ	ΚΕΧΡΟΚΑΜΠΟΥ	97.264,00
4	ΤΥΜΠΙΑΝΟ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΝΕΣΤΟΥ	ΚΕΧΡΟΚΑΜΠΟΥ	98.076,00
5	ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΠΑΓΓΑΙΟΥ	ΠΛΑΤΑΝΟΤΟΠΟΥ	46.305,50
6	ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΠΑΓΓΑΙΟΥ	ΠΛΑΤΑΝΟΤΟΠΟΥ	42.344,00
7	ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΕΣ	ΔΡΑΜΑΣ	Κ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	ΒΩΛΑΚΑ	68.411,00
8	ΖΑΒΑΡΣΑ	ΔΡΑΜΑΣ	Κ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	ΒΩΛΑΚΑ	99.993,07
9	ΒΙΤΡΙΝΙΤΣΑ	ΔΡΑΜΑΣ	ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	ΠΥΡΓΩΝ	96.470,00
10	ΣΑΛΙΑΡΑ	ΘΑΣΟΥ	ΘΑΣΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΑΣ	37.747,00
11	3 ΓΚΡΕΜΟΙ	ΘΑΣΟΥ	ΘΑΣΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΑΣ	41.039,00
12	ΒΑΡΑΔΙΑ	ΘΑΣΟΥ	ΘΑΣΟΥ	ΡΑΧΩΝΙΟΥ	48.629,00
13	ΠΑΠΑΓΟΥΒΑ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΤΡΙΠΟΛΗΣ	ΛΙΜΝΗΣ-ΛΕΒΙΔΙΟΥ	99.633,42

Ο Όμιλος εκτός των ακινήτων της μητρικής εταιρείας, έχει στην κατοχή της και:

- Ακίνητο στα Βριλήσσια, οικοπέδου εκτάσεως 8.000 τμ με βιομηχανικές εγκαταστάσεις 2.320 τ.μ. (ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ).
- Η εταιρεία Ικτίνος Τεχνική και Τουριστική ΑΕ διαθέτει έκταση 2.689 στρεμμάτων, εκ των οποίων 556 στρέμματα είναι παραθαλάσσια στον όρμο Φανερωμένης στην Σητεία Κρήτης και τα υπόλοιπα 2133 στρέμματα χίλια μέτρα νοτιότερα στο οροπέδιο Σώπατα Μεσοράχης του Δήμου Σητείας στην Κρήτη.

Z. Μερισματική πολιτική – Διάθεση καθαρών κερδών

Σχετικά με τη διανομή μερίσματος η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι η μη διανομή μερίσματος για τη χρήση του 2019.

H. Επεξηγηματική έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.7 & 8 του Ν.3556/2007

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 11.432.040, ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρείται σε 114.320.400 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 0,10 η κάθε μια. Όλες οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χ.Α, στην κατηγορία Μεσαίας και Μικρής Κεφαλαιοποίησης. Οι μετοχές της εταιρίας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου. Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της εταιρίας.

Η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρίας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση τους από το καταστατικό της.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007.

Από τις γνωστοποιήσεις που έχουν περιέλθει εις γνώση της Εταιρείας οι σημαντικές άμεσες και έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Ν. 3556/2007 είναι οι κάτωθι:

Ο κος ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΪΔΑΣ κατέχει με ημερομηνία 5/4/2019 ποσοστό 50,091 % του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με αριθμό μετοχών 57.263.868, η κα ΙΟΥΛΙΑ ΧΑΪΔΑ ποσοστό 6,446 % του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με αριθμό μετοχών 7.368.856, η κα ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΪΔΑ ποσοστό 6,432 % του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με αριθμό μετοχών 7.353.332 και κα ΛΥΔΙΑ ΧΑΪΔΑ ποσοστό 6,113% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με αριθμό μετοχών 6.988.332, η Γαλλική εταιρία Amiral Gestion ποσοστό 6,548% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με αριθμό μετοχών 7.485.716. Κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου.

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Δεν υφίσταται μετοχές της εταιρίας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Δε προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της εταιρίας.

Δεν είναι γνωστή στην εταιρία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάσταση μελών του Δ.Σ. και τροποποίηση του καταστατικού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας αποτελείται από επτά (7) μέλη, τα οποία εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση για εξαχρονη θητεία.

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της εταιρίας για τον διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού και δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018.

8. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν. 4548/2018.

Με απόφαση της Νο 88/27-2-2020 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης αποφασίσθηκε η αγορά Ιδίων Μετοχών με τους ως εξής όρους:

- Διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση : 12 μήνες
- Ανώτατο όριο τιμής μετοχής στην οποία μπορεί να γίνει η απόκτηση : € 4,00
- Κατώτατο όριο τιμής μετοχής στην οποία μπορεί να γίνει η απόκτηση : € 0,50
- Μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορεί να αποκτηθούν: Μέχρι το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (του συνολικού αριθμού των μετοχών).

Η Εταιρεία την 31/12/2019 έχει στην κατοχή της 489.916 ίδιες μετοχές συνολικής αξίας 181.137,81 ευρώ.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρίας κατόπιν Δημόσιας Πρότασης.

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Συμφωνίες με Μέλη του Δ.Σ. ή με το προσωπικό της Εταιρείας.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της εταιρίας με τα Μέλη του Δ.Σ. ή με το προσωπικό της οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της Δημόσιας Πρότασης.

Θ. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα δήλωση πραγματοποιείται στα πλαίσια συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3873/2010, και αφορά σε:

α) Συμμόρφωση της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία μας συμμορφώνεται με τις πολιτικές και πρακτικές που υιοθετούνται από τον «Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ για τις Εισηγμένες Εταιρείες» (στο εξής ο «Κώδικας») και το κείμενο του οποίου έχει αναρτηθεί στην οικεία ιστοσελίδα του ΣΕΒ.

β) Απόκλιση από τις ειδικές πρακτικές του Κώδικα

Οι πρακτικές της Εταιρείας, όπως εφαρμόζονται σύμφωνα με το Καταστατικό της, τον Εσωτερικό Κανονισμό της και τον Κώδικα Δεοντολογίας της, αποκλίνουν από τις ειδικές πρακτικές του Κώδικα στα εξής σημεία:

- Δεν υφίστανται επιτροπή για τις αμοιβές των μελών ΔΣ και ανώτατων στελεχών και επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων μελών Διοικητικού Συμβουλίου (Ν. 3016/2002, άρθρο 5).

- ii) Δεν υφίσταται διαδικασία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του .
- iii) Στο Καταστατικό της Εταιρείας δεν προβλέπεται διαδικασία της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ή της ψήφου δια αλληλογραφίας από τους μετόχους της Γενικής Συνέλευσης. Η Εταιρεία αναμένει την έκδοση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων προκειμένου να εισάγει σχετική διαδικασία.
- iv) Η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει πολιτική ποικιλομορφίας συμπεριλαμβανόμενης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του ΔΣ.

Κανόνες και Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης

Στον ΚΕΔ διατυπώνονται αναλυτικά, με σαφήνεια και ακρίβεια, οι ακόλουθοι κανόνες και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί την Διοίκηση της εταιρικής περιουσίας και την εκπροσώπηση της εταιρίας. Ως ανώτατο όργανο της διοίκησης της εταιρείας αποφασίζει για όλες τις εταιρικές υποθέσεις εκτός εκείνων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Κύρια υποχρέωση και καθήκον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η ενίσχυση της αξίας της εταιρίας και η προάσπιση του εταιρικού συμφέροντος.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά μέλη και εκλέχθηκε με την Τακτική Γενική Συνέλευση της 30 Ιουνίου 2017, με θητεία έως 30/6/2023.

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ., καθώς και οι κάθε είδους πρόσθετες παροχές και αποζημιώσεις καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Τα Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου είναι τα κάτωθι :

1. Ευάγγελος Χαϊδάς του Νικολάου - Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος,
2. Ιουλία Χαϊδά του Ευαγγέλου – Αντιπρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος,
3. Αναστασία Χαϊδά του Ευαγγέλου – Μέλος, Εκτελεστικό Μέλος,
4. Λυδία Χαϊδά του Ευαγγέλου – Μέλος, Εκτελεστικό Μέλος,
5. Ιωάννης Ταμαρέσης του Διονυσίου- Μέλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό,
6. Ευθύμιος Χατζηστεφανίδης του Σταύρου – Μέλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό,
7. Κατσικάκης Περιστερής του Γεωργίου – Μέλος, Μη Εκτελεστικό

Το σύνολο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που αναφέρονται ανωτέρω έλαβαν μέρος στις 13 συνεδριάσεις κατά την περίοδο 01/01/2019 – 31/12/2019 και παρέστησαν αυτοπροσώπως.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρίας σύμφωνα με το Καταστατικό της, είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης, η οποία αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και οι νόμιμες αποφάσεις της δεσμεύουν όλους τους μετόχους.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά σε τόπο και χρόνο που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός του πρώτου εξαμήνου από την λήξη κάθε εταιρικής χρήσης.

Η σύγκληση της γενικής συνέλευσης καλείται 20 τουλάχιστον ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της με πρόσκληση η οποία αναφέρει με σαφήνεια τον τόπο και χρόνο σύγκλησης, τα θέματα ημερήσιας διάταξης και την διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι μέτοχοι για να έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου. Η Πρόσκληση δημοσιοποιείται όπως ορίζει η νομοθεσία και αναρτάται και στον δικτυακό τόπο της Εταιρίας.

Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει και βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίσταται και εκπροσωπείται το 1/5 του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπεται αυξημένη απαρτία των 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το καταστατικό.

Οι μέτοχοι που συμμετέχουν στην γενική συνέλευση και έχουν δικαίωμα ψήφου εκλέγουν πρόεδρο και γραμματέα. Ακολούθως συζητούνται τα θέματα ημερήσιας διάταξης και λαμβάνονται αποφάσεις επί των θεμάτων αυτών με απόλυτη πλειοψηφία.

Για τα θέματα που συζητούνται και αποφασίζονται τηρούνται πρακτικά που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα της συνέλευσης.

Περίληψη των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης δημοσιοποιείται άμεσα στον δικτυακό τόπο της Εταιρίας.

Το Δ.Σ. μεριμνά για την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων της εταιρίας, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Βάσει του Νόμου 3884/2010, η εταιρία πρέπει να αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι τουλάχιστον ημέρες πριν από την Γενική Συνέλευση, πληροφορίες σχετικά με:

- Την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης,
- Τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- Τον συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρίας, που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα

δικαιώματα που προβλέπει ο Ν. 4548/2018.

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται από το καταστατικό της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ως σύστημα εσωτερικού ελέγχου ορίζεται το σύνολο των κανόνων και μέτρων που εφαρμόζει η εταιρεία με στόχο τον προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο των λειτουργιών και διαδικασιών σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας και της οργανωτικής της δομής, ώστε να εξασφαλίζονται: η νομιμότητα και ασφάλεια της διαχείρισης και των συναλλαγών, η ακρίβεια και αξιοπιστία των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων και κάθε άλλης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ανακοίνωσης, καθώς και η αποδοτικότητα των λειτουργικών συστημάτων και των εργασιών της εταιρείας.

Το Δ.Σ. αξιοποιεί το σύστημα εσωτερικού ελέγχου έτσι ώστε να προστατεύει τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, να εκτιμά τους διαφαινόμενους κινδύνους από όλες τις λειτουργίες της και να παρέχει ακριβή και ολοκληρωμένη πληροφόρηση προς τους μετόχους για την πραγματική κατάσταση και τις προοπτικές της εταιρείας, καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισης των διαγνωσθέντων κινδύνων.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω, το Δ.Σ. καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, εγκρίνει τις διαδικασίες διεξαγωγής και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του και αποφασίζει για τη στελέχωσή του, τηρώντας τις επιταγές του ισχύοντος για την περίπτωση νομικού και θεσμικού πλαισίου. Συστήνει ειδική υπηρεσιακή μονάδα εσωτερικού ελέγχου, η οποία είναι ανεξάρτητη, δεν υπάγεται ιεραρχικά σε καμία άλλη οργανωτική μονάδα και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου της εταιρείας.

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου

Η σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στο πλαίσιο της εφαρμογής του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου και των διατάξεων περί εταιρικής διακυβέρνησης. Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο Δ.Σ.

Κύριος σκοπός της Επιτροπής είναι η υποβοήθηση του Δ.Σ. στην άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στις εταιρικές δραστηριότητες και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του έναντι των μετόχων και των αρχών εποπτείας. Το άρθρο 44 παρ. 3 του πρόσφατου νόμου 4449/24.1.2017 προσδιορίζει τις αρμοδιότητες, μεταξύ άλλων, της Επιτροπής Ελέγχου. Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι τρία.

Ιωάννης Ταμαρέσης Πρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος του ΔΣ,

Ισαάκιδης Σταύρος, Οικονομολόγος,

Πετίνης Βασίλειος, Ειδικός σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής

Η Επιτροπή Ελέγχου

1. Παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, Στο πλαίσιο αυτό, ενημερώνει το ΔΣ υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:

α) Τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το ΔΣ και δημοσιοποιείται.

β) Το ρόλο της στην υπό (α) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Επιτροπή Ελέγχου κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.

2. Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας. Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

3. Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλιδών ασφαλείας της Εταιρείας αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ως προς τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου Ομίλου και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της, χωρίς ωστόσο, να επηρεάζει την ανεξαρτησία της. Επίσης, επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς τον εσωτερικό έλεγχο και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες της Εταιρείας, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

4. Επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με το Ν.4449/2017 (άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27), καθώς και το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Απριλίου 2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην ελεγχόμενη οντότητα σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού.

5. Είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε 4 φορές εντός του 2019, συνεργάστηκε με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες για τη συνέχιση του ελέγχου. Συζήτησε με τον Εσωτερικό Ελεγκτή της Εταιρείας για τα ευρήματα και συμπεράσματά του και επιβεβαίωσε την ορθότητα της διαδικασίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων σε συνεργασία με τους εξωτερικούς ελεγκτές του Ομίλου.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΤΟΧΟΥΣ – ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Το Δ.Σ. πρέπει να μεριμνά για την καλή και διαρκή επικοινωνία με όλους τους μετόχους της εταιρίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, στην εταιρία λειτουργεί το Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων και το Τμήμα Εταιρικών Ανακοινώσεων, καθώς επίσης και ενεργή ιστοσελίδα, στην οποία δημοσιεύονται πλήθος χρησιμών πληροφοριών για τους μετόχους της εταιρίας.

Πέρα των ανωτέρω, ο Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, η Αντιπρόεδρος, ο Οικονομικός Διευθυντής ή άλλα στελέχη κατά περίπτωση, δύνανται να παρίστανται σε συναντήσεις με κύριους μετόχους της εταιρίας.

Μεταμόρφωση 29/05/2020

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ευάγγελος Χαϊδάς

4. Ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2019

4.1. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Πωλήσεις	44.491.049	60.450.595	40.588.167	53.170.861
Κόστος Πωληθέντων	(25.045.450)	(28.175.244)	(20.687.506)	(22.696.559)
Μικτό Κέρδος	19.445.599	32.275.351	19.900.661	30.474.302
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	1.577.909	1.568.903	778.853	923.709
Έξοδα διάθεσης	(6.927.469)	(7.186.407)	(6.550.654)	(6.732.203)
Έξοδα διοίκησης	(5.252.730)	(5.294.505)	(4.418.419)	(4.169.935)
Έξοδα, έρευνας και ανάπτυξης	(67.328)	(43.873)	(67.328)	(43.873)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	(1.052.427)	(900.027)	(852.847)	(580.178)
Κέρδη Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και επενδυτικών Αποτελεσμάτων	7.723.554	20.419.443	8.790.266	19.871.823
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	114	2.331	90	2.330
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(1.815.448)	(1.636.278)	(1.630.525)	(1.329.603)
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	54.335	(35.158)	(1.115.665)	(35.158)
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας	0	4.356.262	0	0
Κέρδη / Ζημίες από συγγενείς εταιρίες	0	(896.482)	0	0
Καθαρά Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	5.962.555	22.210.118	6.044.166	18.509.391
Φόρος εισοδήματος	(2.160.469)	(5.592.214)	(1.677.007)	(6.461.589)
Καθαρά Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων (από συνεχιζόμενες & διακοπείσες δραστηριότητες)	3.802.086	16.617.904	4.367.159	12.047.803
Λοιπά Συνολικά έσοδα: Ποσά που δεν αναταξινομούνται στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:				
Αναλογιστικά Αποτελέσματα	(131.537)	(1.486)	(130.027)	16.535
Φόροι εισοδήματος στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων	31.569	135	31.206	(4.630)
Σύνολο Λοιπών Συνολικών εσόδων μετά φόρων	(99.968)	(1.351)	(98.820)	11.905
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα μετά από φόρους	3.702.118	16.616.553	4.268.338	12.059.708
Συγκεντρωτικά Συνολικά Αποτελέσματα μετά από φόρους αποδιδόμενα σε:				
Ιδιοκτήτες Μητρικής	3.697.542	16.632.628	4.268.338	12.059.708
Μη ελέγχουσες Συμμέτοχες	4.576	(16.075)		

Κέρδη περιόδου μετά από φόρους αποδιδόμενα σε

Ιδιοκτήτες Μητρικής	3.797.358	16.633.355	4.367.159	12.047.803
Μη ελέγχουσες Συμμέτοχες	4.729	(15.451)		

Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες Μετρικής

0,0334	0,1463	0,0384	0,1060
--------	--------	--------	--------

Σύνοψη αποτελεσμάτων περιόδου:

Κέρδη Προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων

11.670.347	23.567.725	11.234.754	21.520.487
------------	------------	------------	------------

[AD1]

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

* Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2018 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά Σημείωση 6.2.3).

4.2. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ενεργητικό				
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού				
Ενομήματα πάγια	46.201.540	44.873.771	22.763.515	19.926.375
Επενδύσεις σε ακίνητα	28.856.406	28.835.851	55.851	55.851
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	8.045.919	7.438.640	7.798.402	7.163.611
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	31.059.184	30.429.184
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	1.112.643	1.133.127	3.128.592	2.924.400
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	55.426	58.781	35.726	34.764
	84.271.934	82.340.169	64.841.271	60.534.184
Κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικού				
Αποθέματα	21.391.627	19.686.898	20.408.919	18.558.470
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	6.375.559	7.261.978	7.459.188	7.364.905
Λοιπές απαιτήσεις	8.171.081	7.140.884	7.134.321	8.308.584
Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	72.863	18.528	72.863	18.528
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.584.248	1.869.531	1.446.133	1.643.977
	37.595.378	35.977.819	36.521.423	35.894.464
Σύνολο Ενεργητικού	121.867.312	118.317.989	101.362.694	96.428.648
Ίδια Κεφάλαια & Υποχρεώσεις				
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	11.432.040	11.432.040	11.432.040	11.432.040
Υπέρ το άρτιο	43.792	43.792	43.792	43.792
Διαφορές αναπροσαρμογής παγίων	461.172	461.172	437.237	437.237
Λοιπά αποθεματικά	9.382.626	8.786.715	9.382.626	8.786.715
Αποθεματικό Ιδίων μετοχών	(181.138)	(181.138)	(181.138)	(181.138)
Αποτελέσματα εις νέο	25.050.540	26.217.705	22.762.801	23.359.015
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής	46.189.032	46.760.286	43.877.358	43.877.661
Μη ελέγχουσες Συμμέτοχες	503.655	498.926		
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	46.692.687	47.259.211	43.877.358	43.877.661
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	16.607.836	19.304.533	14.294.500	15.834.531
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	1.609.822	779.168	1.609.822	779.168
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	6.663.383	6.472.643	124.363	124.935
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	860.843	755.925	825.248	650.417
Επιχορηγήσεις	5.979.610	6.572.995	143.134	193.591
Προβλέψεις	266.981	253.933	231.901	220.523
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων	31.988.475	34.139.197	17.228.966	17.803.165
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	8.132.934	10.694.287	7.100.945	9.505.682
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	5.238.426	7.151.851	4.990.454	6.749.211
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	20.205.014	12.612.770	19.175.272	12.343.371
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	2.548.473	1.786.475	1.647.780	1.124.816
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	1.191.322	534.461	1.191.322	534.461
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.869.981	4.139.736	6.150.597	4.490.281
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων	43.186.150	36.919.580	40.256.370	34.747.822
Σύνολο Υποχρεώσεων	75.174.625	71.058.777	57.485.337	52.550.987
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	121.867.311	118.317.989	101.362.694	96.428.648

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

* Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2018 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά Σημείωση 6.2.3).

4.3. Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

(Ποσά εκφρασμένα σε €)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής			Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
			Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικό Ιδίων Μετοχών				
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων 31 Δεκεμβρίου 2017	11.432.040	43.792	461.172	7.820.333	(313.506)	16.573.207	36.017.038	(12.213)	36.004.825
Επίδραση από ΔΠΧΑ 9						(216.630)	(216.630)		(216.630)
									0
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	11.432.040	43.792	461.172	7.820.333	(313.506)	16.356.578	35.800.408	(12.213)	35.788.196
Αγορά Ιδίων Μετοχών					(64.130)		(64.130)		(64.130)
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού				508.955		(508.955)	0		0
Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων						(6.262.547)	(6.262.547)		(6.262.547)
Εξαγορά θυγατρικής								527.214	527.214
Πώληση Ιδίων Μετοχών				457.427	196.498		653.925		653.925
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	966.382	132.368	(6.771.502)	(5.672.752)	527.214	(5.145.538)
Αποτέλεσμα Χρήσης 1/1 - 31/12/2018						16.633.355	16.633.355	(15.451)	16.617.904
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1.1 - 31.12.2018						(727)	(727)	(624)	(1.351)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1/1 - 31/12/2018	0	0	0	0	0	16.632.628	16.632.628	(16.075)	16.616.553
Υπόλοιπα 31/12/2018	11.432.040	43.792	461.172	8.786.716	(181.138)	26.217.704	46.760.285	498.926	47.259.211
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης περιόδου 1/1/2019	11.432.040	43.792	461.172	8.786.716	(181.138)	26.217.704	46.760.285	498.926	47.259.211
Αγορά Ιδίων Μετοχών							0		0
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού				595.911		(595.911)	0		0
Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων						(4.268.643)	(4.268.643)		(4.268.643)
Μέρισμα χρήσης							0		0
Εξαγορά θυγατρικής							0		0
Πώληση Ιδίων μετοχών							0		0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου							0		0
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	595.911	0	(4.864.554)	(4.268.643)	0	(4.268.643)
Αποτέλεσμα Χρήσης 1/1 - 31/12/2019						3.797.510	3.797.510	4.576	3.802.086

Λοιπά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1.1 - 31.12.2019						(100.121)	(100.501)	153	(99.968)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1/1 - 31/12/2019	0	0	0	0	0	3.697.388	3.697.388	4.729	3.702.118
Υπόλοιπα 31/12/2019	11.432.040	43.792	461.172	9.382.627	(181.138)	25.050.540	46.189.032	503.655	46.692.687

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

* Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2018 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά Σημείωση 6.2.3).

4.4. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας

(Ποσά εκφρασμένα σε €)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικό Ιδίων Μετοχών	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων 31 Δεκεμβρίου 2017	11.432.040	43.792	437.237	7.820.333	(313.506)	18.287.439	37.707.335
Επίδραση από ΔΠΧΑ 9						(216.630)	(216.630)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	11.432.040	43.792	437.237	7.820.333	(313.506)	18.070.810	37.490.706
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού				508.955		(508.955)	0
Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων						(6.262.547)	(6.262.547)
Αγορά Ιδίων Μετοχών					(64.130)		(64.130)
Πώληση Ιδίων Μετοχών				457.427	196.498		653.925
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	966.382	172.093	(6.771.502)	(5.672.752)
Αποτέλεσμα Περιόδου 1/1 - 31/12/2018						12.047.803	12.047.803
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1.1 - 31.12.2018						11.905	11.905
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1/1 - 31/12/2018	0	0	0	0	0	12.059.708	12.059.708
Υπόλοιπα 31/12/2018	11.432.040	43.792	437.237	8.786.715	(181.138)	23.359.016	43.877.662
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης περιόδου 1/1/2019	11.432.040	43.792	437.237	8.786.715	(181.138)	23.359.016	43.877.662
Σχηματισμός Τακτικού Αποθεματικού				595.911		(595.911)	0
Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων						(4.268.643)	(4.268.643)
Μέρισμα χρήσης							0
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες	0	0	0	595.911	0	(4.864.554)	(4.268.643)
Αποτέλεσμα Περιόδου 1/1 - 31/12/2019						4.367.159	4.367.159
Λοιπά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1.1 - 31.12.2019						(98.820)	(98.820)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα για την Περίοδο 1/1 - 31/12/2019	0	0	0	0	0	4.268.338	4.268.338
Υπόλοιπα 31/12/2019	11.432.040	43.792	437.237	9.382.626	(181.138)	22.762.800	43.877.357

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

* Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2018 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά Σημείωση 6.2.3).

4.5. Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Έμμεση Μέθοδος)

(Ποσά εκφρασμένα σε €)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη(ζημιές) προ φόρων	5.962.555	22.210.119	6.044.166	18.509.391
<i>Πλέον / μείον προσαρμογές για:</i>				
Αποσβέσεις	4.540.223	3.749.480	2.494.991	1.706.935
Προβλέψεις	862.480	1.024.176	634.397	685.824
Συναλλαγματικές διαφορές	746	(5.682)	746	(5.682)
Αναγνωρισθέντα έσοδα επιχορηγήσεων	(593.385)		(50.457)	
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(113.427)	(3.454.772)	1.056.596	25.353
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.814.364	1.634.232	1.630.525	1.329.603
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(1.854.728)	(1.900.787)	(1.850.449)	(1.419.207)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(13.890)	(8.703.346)	(3.125.644)	(7.200.759)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(7.067.532)	3.660.899	(4.290.697)	1.888.977
<i>Μείον:</i>				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(1.673.269)	(1.627.296)	(1.514.497)	(1.303.381)
Καταβεβλημένοι φόροι	(826.214)	(3.435.707)	(697.606)	(3.379.638)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.037.923	12.550.119	332.072	10.779.146
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιτών επενδύσεων	0	(14.000.000)	0	(14.000.000)
Εκκαθάριση - Πώληση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιτών επενδύσεων	0	0	0	0
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(5.009.215)	(12.537.441)	(4.363.632)	(12.309.142)
Αγορά επενδύσεων σε ακίνητα	942.593	0	932.073	0
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	0	10.800	0	10.800
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα	0	0	0	0
Αγορά χρηματοοικονομικών στοιχείων	0	0	0	0
Εισπράξεις/(Πληρωμές) από πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	0	0	0	0
Τόκοι εισπραχθέντες	114	2.330	90	2.330
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(4.066.508)	(26.524.311)	(3.431.469)	(26.296.011)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
-	-	-	-	-
Εισπράξεις από επιχορηγήσεις επενδύσεων	0	0	0	0
Αγορά Ιδίων μετοχών	0	(64.130)	0	(64.130)
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	0	707.237	0	707.237
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0		0	
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	7.908.340	17.789.132	7.908.340	17.789.132
Εξοφλήσεις δανείων	(3.280.537)	(1.462.350)	(2.093.505)	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	191.291	(329.643)	(837.489)	(329.643)
Μερίσματα πληρωθέντα	(2.075.793)	(6.480.443)	(2.075.793)	(6.480.443)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	2.743.301	10.159.802	2.901.553	11.622.152
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	(285.283)	(3.814.390)	(197.844)	(3.894.714)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	1.869.531	5.682.955	1.643.977	5.538.691
Ταμειακά διαθέσιμα έναρξης θυγατρικών που ενσωματώθηκαν για πρώτη φορά στον Όμιλο	0	966	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου Σύνολο	1.584.248	1.869.531	1.446.133	1.643.977

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

* Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2018 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά Σημείωση 6.2.3).

5. Πληροφορίες για τον Όμιλο

5.1. Γενικές Πληροφορίες

Η εταιρία Ικτίνος Ελλάς είναι ελληνική ανώνυμη εταιρία και αποτελεί τη μητρική εταιρία του ομίλου. Ιδρύθηκε στις 12/03/1974 από τον Αρχιτέκτονα Μηχανικό Ευάγγελο Νικ. Χαϊδά, ο οποίος παραμένει και σήμερα ο κύριος μέτοχος. Λειτουργεί με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» (Φ.Ε.Κ. 244-12/3/1974 Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). .

Η έδρα του Ομίλου, βρίσκεται στο Μεταμόρφωση Αττικής, (οδός Λυκοβρύσεως 7, Τ.Κ. 144 52). Οι μετοχές της εταιρείας εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2000.

Η διάρκειά της Εταιρείας ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, στις 12/01/1999, παρατάθηκε μέχρι τις 11/03/2049. .

5.2. Φύση Δραστηριοτήτων

Ο σκοπός της εταιρείας όπως αυτός ορίζεται στο **άρθρο 2** του καταστατικού της εταιρείας έχει ως ακολούθως:

Σκοπός της Εταιρείας είναι :

- Η εκμετάλλευση γενικά λατομείων μαρμάρων, γρανιτών, διακοσμητικών πετρωμάτων, αδρανών υλικών και συναφών υλών και υποπροϊόντων τους καθώς και η έρευνα διάνοιξη και διαμόρφωση ή εκμετάλλευση των λατομείων αυτών με εργολαβική ή οποιασδήποτε άλλης μορφής σχέση καθώς και η παροχή υπηρεσιών τεχνολογίας,
- Η κοπή και η με οποιονδήποτε τρόπο επεξεργασία των προϊόντων αυτών.
- Η εξαγωγή των ως άνω προϊόντων εις το εξωτερικό.
- Η εμπορία των ως άνω προϊόντων στο εσωτερικό.
- Η ενέργεια κάθε παρόμοιας ή συναφούς εμπορικής δραστηριότητας η οποία έχει σχέση με τα προαναφερόμενα αντικείμενα.
- Η σύναψη συμβάσεων έργων, για την τοποθέτηση όλων των προαναφερόμενων προϊόντων σε πάσης φύσεως οικοδομικά έργα τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.
- Η κατασκευή παντός είδους οικοδομών, σε ιδιόκτητα ή ξένα ακίνητα, ιδιαίτερος δε κατά το γνωστό και σύνηθες στις συναλλαγές σύστημα της αντιπαροχής, η αγορά και η πώληση ακινήτων, η ανάληψη πάσης φύσεως τεχνικών έργων ή μελετών, σε συνδυασμό ή και ξεχωριστά τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό για λογαριασμό νομικών ή φυσικών προσώπων του Δημοσίου, Δημόσιων Οργανισμών καθώς και Οργανισμών κοινής ωφέλειας, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. καθώς και η βιομηχανία οικοδομικών υλών και γενικότερα υλικών τεχνικών έργων.

- Η άσκηση πάσης φύσεως Τουριστικών Επιχειρήσεων ιδιαιτέρως δε αυτών για κατασκευή και εκμετάλλευση ξενοδοχείων ύπνου και φαγητού, ξενώνων, περιπτέρων, οικισμών, πλαζ και γενικά παραλιακών ή μη χώρων στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό και μάλιστα είτε σε ιδιότητα ακίνητα είτε σε μισθωμένα.
- Η ανάληψη πάσης φύσεως και παντός αντικειμένου εμπορικών αντιπροσωπειών καθώς και η εκπροσώπηση διαφόρων οίκων και επιχειρήσεων του εσωτερικού ή του εξωτερικού καθώς και η επί προμήθεια διάθεση παντός αντικειμένου όλων των συναφών με τον σκοπό της εταιρείας.
- Η παραγωγή και εμπορία οικοδομικών υλικών, η εισαγωγή αυτών καθώς και η εξαγωγή τους.
- Παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Α.Π.Ε.), όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια κυμάτων, η παλιρροϊκή ενέργεια, η βιομάζα, τα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, τα βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια, η υδραυλική ενέργεια που αξιοποιείται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς καθώς και η φωτοβολταϊκή ενέργεια.
- Η με οποιονδήποτε τρόπο και υπό οποιανδήποτε νομική μορφή συμμετοχή σε οποιεσδήποτε συναφείς παρόμοιες ή όμοιες επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν ατομικά ή υπό εταιρική μορφή που έχουν ήδη συσταθεί ή πρόκειται να συσταθούν είτε απ' αυτήν είτε από άλλα πρόσωπα με όμοιους ή συναφείς με αυτούς που αναφέρονται στο παρόν άρθρο σκοπούς.
- Όλοι οι αναφερόμενοι σκοποί της εταιρείας ενεργούνται τόσο στο εσωτερικό της Ελλάδας όσο και σε οποιαδήποτε άλλη χώρα του εξωτερικού.

Με την έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της από 20η Μαρτίου 2012 έγινε επέκταση σκοπού της Εταιρείας ως ακολούθως :

- Παραγωγή και εμπορία γεωργικών προϊόντων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό είτε αυτά παράγονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο και υπό οποιανδήποτε νομική μορφή συμμετοχή σε οποιεσδήποτε συναφείς παρόμοιες ή όμοιες επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν ατομικά ή υπό εταιρική μορφή που έχουν ήδη συσταθεί ή πρόκειται να συσταθούν είτε απ' αυτήν είτε από άλλα πρόσωπα με όμοιους ή συναφείς με αυτούς που αναφέρονται στο παρόν άρθρο σκοπούς.

Ο βασικός κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται, σήμερα, η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. είναι ο κλάδος εξόρυξης μαρμάρων, επεξεργασίας και εμπορίας μαρμάρων και γρανιτών και λοιπών διακοσμητικών.

5.3. Συμμετοχές σε άλλες εταιρίες

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. συμμετέχει, άμεσα και έμμεσα, στις εξής εταιρίες:

ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ Α.Β.Ε.Ε.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1981 ως Ε.Π.Ε. ενώ το 1986, μετατράπηκε σε Α.Β.Ε.Ε. Έχει έδρα στο Δήμο Βριλησίων Αττικής, οδός Τήνου 12Α. Βασικό αντικείμενο εργασιών της είναι η επεξεργασία μαρμάρων, κυρίως σχίσμο όγκων, για τρίτους (εργασίες φασόν) καθώς και η εξαγωγή των ως άνω προϊόντων στο εξωτερικό, κάθε παρόμοια ή συναφής εργασία, η οποία έχει σχέση με τα προαναφερθέντα αντικείμενα. Τέλος αντικείμενο εργασίας αποτελεί και η σύναψη συμβάσεων έργων, για την τοποθέτηση όλων των προαναφερόμενων προϊόντων σε πάσης φύσεως οικοδομικά έργα.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ε.Π.Ε. ιδρύθηκε το 1999. Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ Ε.Π.Ε. έχει έδρα στην Μεταμόρφωση Αττικής και τα γραφεία της βρίσκονται στην οδό Λυκόβρυσης 7. Σκοπός της εταιρείας είναι η ανάπτυξη δικτύου πωλήσεων και μαρμάρων στο εξωτερικό. Το επιχειρηματικό της σχέδιο έχει εγκριθεί από το υπουργείο Ανάπτυξης και έχει ενταχθεί στις επιχορηγήσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας (υποπρόγραμμα 4, μέτρο 2, δράση 9 – Δίκτυα CLUSTERS)

Στην εταιρεία συμμετέχει η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ με ποσοστό 25% και η ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ με ποσοστό 5%. Το υπουργείο Ανάπτυξης έχει απορρίψει την έγκριση των επιχορηγήσεων και η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ Ε.Π.Ε. έχει προσφύγει στο Συμβούλιο Επικρατείας. Έχει τεθεί σε εκκαθάριση.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., στα πλαίσια της άμεσης δραστηριοποίησης της στην αιολική ενέργεια, αγόρασε σε ποσοστό 100% (έναντι συνολικού κόστους ευρώ 2.449.500) στις 21/12/2007, την εταιρεία με την επωνυμία ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε. η οποία έχει σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο ή μέσο και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

LATIRUS ENTERPRISES LIMITED

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. αγόρασε (έναντι ποσού ευρώ 8.283) στις 12/12/2006, την Κυπριακή εταιρεία με την επωνυμία LATIRUS ENTERPRISES LIMITED και στην οποία μεταβίβασε το πακέτο μετοχών της ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε. το οποίο κατείχε. Στην συνέχεια έγινε αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου υπέρ το άρτιο (το συνολικό ποσό της αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου και υπέρ το άρτιο ανήλθε σε ευρώ 9.126.557) στην οποία συμμετείχε η εταιρία DolphinCI Thirteen Limited της Κύπρου, θυγατρική κατά 100% της επενδυτικής εταιρείας Dolphin Capital Investors LTD εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου (AIM). Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., μετά από αυτό και από την απευθείας πώληση μετοχών διατήρησε συμμετοχή ποσοστού (20,344%) των μετοχών. Η εταιρία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ προχώρησε στην εξαγορά του 79,656% της εταιρίας Latirus Ltd έναντι 14.000.000 ευρώ από την εταιρία

DolphinCi Thirteen Ltd στις 30/3/2018. Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ μετά την εξαγορά κατέχει το 100% της εταιρίας Latirus Ltd και είναι ο αποκλειστικός μέτοχος.

ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΕΓΑ ΊΣΩΜΑ Α.Ε.

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., στα πλαίσια της δραστηριοποίησης της στην αιολική ενέργεια, προχώρησε σε σύσταση της «Αιολική Μέγα Ίσωμα Ανώνυμη Εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας» με την υπ' αριθμό 8497/21-1-2010 πράξη σύστασης, σε ποσοστό 100%, η οποία έχει σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο ή μέσο και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

ΑΙΟΛΙΚΗ ΛΥΚΟΦΩΛΙΑ

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., στα πλαίσια της δραστηριοποίησης της στην αιολική ενέργεια, προχώρησε σε σύσταση της «Αιολική Λυκοφωλιά Ανώνυμη Εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας» με την υπ' αριθμό 8854/24-2-2011 πράξη σύστασης, σε ποσοστό 100%, η οποία έχει σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο ή μέσο και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

ΑΙΟΛΙΚΟ ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΟ

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., στα πλαίσια της δραστηριοποίησης της στην αιολική ενέργεια, προχώρησε σε σύσταση της «Αιολική Μαυρολίθαρο Ανώνυμη Εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας» με την υπ' αριθμό 8855/24-2-2011 πράξη σύστασης, σε ποσοστό 100%, η οποία έχει σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο ή μέσο και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

ΑΙΟΛΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., στα πλαίσια της δραστηριοποίησης της στην αιολική ενέργεια, προχώρησε σε σύσταση της «Αιολική Σύνορα Ανώνυμη Εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας» με την υπ' αριθμό 9377/21-3-2013 πράξη σύστασης, σε ποσοστό 100% μέσω της θυγατρικής της εταιρίας ΙΔΕΗ Α.Ε., η οποία έχει σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο ή μέσο και ιδίως της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ

Η εταιρία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ με στόχο την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά και την ανάληψη μεγάλων project, αποφάσισε την δημιουργία μιας νέας εταιρίας της ΙΚΤΙΝΟΣ

ΜΑΡΜΑΡΟΝ με την υπ' αριθμό 275/18-12-2015 πράξη σύστασης, η οποία αποτελεί ουσιαστικά τη συνέχεια της δημιουργίας του καταστήματος στην Κηφισιάς.

ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ

Η ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ δραστηριοποιείται στον κλάδο του real estate και πρόκειται να αναπτύξει μια τουριστική εγκατάσταση στην θέση Όρμος Φανερωμένης του Δήμου Σητείας σε έκταση περίπου 2.800 στρεμμάτων.

5.4. Εταιρείες που συμμετέχουν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου

Οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	Μητρική	Ολική Ενοποίηση
ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Τήνου 12Α, Βριλήσσια Αττικής	90,00%	Ολική Ενοποίηση
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ Ε.Π.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	30,00%	Ολική Ενοποίηση
ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΟΝ ΑΕ	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΙΔΕΗ Α.Ε.	Αισχύλου και Αγίων Αναργύρων 11, Δράμα	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΕΓΑ ΙΣΩΜΑ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΟ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΑΙΟΛΙΚΗ ΛΥΚΟΦΩΛΙΑ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΑΙΟΛΙΚΗ ΣΥΝΟΡΑ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	100,00%	Ολική Ενοποίηση
ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	97,764%	Ολική Ενοποίηση
LATIRUS ENTERPRISES Ltd	Αγίας Φυλάξεως, 67 Drakos House 3025 Λεμεσός Κύπρος	100,00%	Ολική Ενοποίηση

Στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι θυγατρικές εταιρείες αποτιμούνται στην αξία κτήσεως.

Η Καλλιτεχνοκράτης Ε.Π.Ε. ενοποιείται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης διότι η μητρική εταιρεία κατέχει τον έλεγχο.

6. Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

6.1 Γενικό πλαίσιο κατάρτισης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. έχουν καταρτιστεί βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2019. Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή γηπέδων και κτιρίων – επενδυτικών ακινήτων - και χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε εύλογες αξίες μέσω του αποτελέσματος.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ) απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 6.3.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου της χρήσης 2018 και έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται εκτός από αυτές που περιγράφονται στην παράγραφο 6.2.

6.2.1 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει

πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος εξέτασε την επίδραση του νέου προτύπου στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Αναλυτική αναφορά σχετικά παρουσιάζεται στη Σημείωση 6.2.3.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Ενδιάμεσες Συνοπτικές Οικονομικές Καταστάσεις.

• Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για

χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23**: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

6.2.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την

επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: "Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες

αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)**

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την

περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

6.2.3 Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2019 από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» και Νέα Λογιστική Πολιτική για τις μισθώσεις

α) Πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 κατά την 01/01/2019

Συνεπεία των αλλαγών στις λογιστικές πολιτικές, όπως αυτές περιγράφονται ανωτέρω, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την εν λόγω προσέγγιση, ο Όμιλος αναγνώρισε μία υποχρέωση την οποία και επιμέτρηση στην παρούσα αξία της, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομενουσών μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing cost) που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου ήτοι κατά την 01/01/2019.

Περαιτέρω, αναγνώρισε ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που αναγνωρίστηκε, προσαρμοσμένο με τυχόν προκαταβολές μισθωμάτων που υπήρχαν αμέσως πριν την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναδιατυπώθηκε, και δεν υπήρξε επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στο Υπόλοιπο κερδών εις νέον κατά την πρώτη εφαρμογή του, ήτοι κατά την 01/01/2019.

Περαιτέρω, ο Όμιλος εφάρμοσε την εξαίρεση που παρέχεται από το Πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων και πιο συγκεκριμένα, την εφαρμοζόμενη πρακτική του ΔΠΧΑ 16, σύμφωνα με την οποία δε χρειάζεται να επαναξιολογήσει εάν μία σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση κατά την ημερομηνία της πρώτης μετάβασης. Αυτό σημαίνει ότι, το ΔΠΧΑ 16 εφαρμόστηκε στις συμβάσεις που έχουν ήδη αναγνωριστεί ως μισθώσεις με την εφαρμογή του ΔΠ 17 «Μισθώσεις» και της ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορίζοντας κατά Πόσο μία Σύμβαση Εμπεριέχει Μίσθωση».

Τέλος, ο Όμιλος χρησιμοποίησε και τις εξαιρέσεις του Προτύπου αναφορικά με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, είχε τα ακόλουθα σημαντικά αποτελέσματα για τον Όμιλο:

A) Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούνταν ως λειτουργικές:

- Ο Όμιλος διέθετε λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν σε εδαφικές εκτάσεις, κτίρια και μεταφορικά μέσα. Το Πρότυπο επηρέασε τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Συγκεκριμένα, κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων - οι οποίες, σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, έπρεπε να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων - εμφανίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού (δικαιώματα χρήσης) και υποχρεώσεις από μισθώσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις οδήγησε σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού του Ομίλου.

- Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν.

- Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς ο Όμιλος επέλεξε να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης.

- Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

B) Μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούνταν ως χρηματοδοτικές:

Ο Όμιλος δεν άλλαξε τις προϋπάρχουσες λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων στοιχείων και των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για μισθώσεις που ήταν ταξινομημένες ως χρηματοδοτικές (τα δικαιώματα χρήσης παγίων και οι υποχρεώσεις μισθώσεων ισούνται με τα μισθωμένα πάγια και υποχρεώσεις υπό το ΔΛΠ 17). Οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 εφαρμόστηκαν στις μισθώσεις αυτές από την 1 Ιανουαρίου 2019.

Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στη λογιστική των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή, και για τον λόγο αυτό, ο Όμιλος δεν είχε σημαντικές μεταβολές από τις μισθώσεις που έχει συνάψει και στις οποίες λειτουργεί ως εκμισθωτής.

Η επίδραση (αύξηση / (μείωση)) από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 την 1/1/2019 ήταν η εξής:

	1/1/2019 Όμιλος	1/1/2019 Εταιρεία
Ενσώματα πάγια στοιχεία		
Δικαιώματα χρήσης Οικοπέδων και Κτιρίων	206.861	146.159
Δικαιώματα χρήσης Μεταφορικών μέσων	306.855	213.002
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού	513.716	359.160
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	513.716	359.160
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	253.151	149.905
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	253.151	149.905
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	260.564	209.255
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	260.564	209.255
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	513.716	359.160

Ο Όμιλος δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16.

β) Αναγνώριση μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2019

Μετά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης και τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Αντίστοιχα, ο Όμιλος επιμετρά τις παραπάνω υποχρεώσεις από μισθώσεις και τις αυξομειώνει με βάση την αναγνώριση των σχετικών τόκων και των πληρωμών μισθωμάτων.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Στα ενσώματα πάγια στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα παρακάτω Δικαιώματα Χρήσης Περιουσιακών Στοιχείων (Right-of-Use Assets) μέσω μισθώσεων βάσει του ΔΠΧΑ 16:

ΟΜΙΛΟΣ

	ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΙΡΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	0	0	2.507.004
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	206.861	306.855	0
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	206.861	306.855	2.507.004
Προσθήκες περιόδου	0	327.902	1.685.374
Αποσβέσεις περιόδου	(56.599)	(72.061)	(421.659)
Αποαναγνώριση	(60.702)	(140.120)	0
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	89.560	422.576	3.770.720

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΙΡΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	0	0	2.507.004
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	146.159	213.002	0
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	146.159	213.002	2.507.004
Προσθήκες περιόδου	0	327.902	1.685.374
Αποσβέσεις περιόδου	(56.599)	(72.061)	(421.659)
Αποαναγνώριση	0	(46.751)	0
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	89.560	422.576	3.770.720

6.2.4 Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2019 από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ
6 Έρευνα και Αξιολόγηση Ορυκτών Πόρων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΧΠΑ 6 «Έρευνα και Αξιολόγηση Ορυκτών Πόρων». Με βάση τη νέα πολιτική ο Όμιλος αναγνωρίζει ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού «Δικαιώματα», έξοδα σχετικά με την έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων – μαρμάρων - από την στιγμή της απόκτησης του νομικού δικαιώματος να εξερευνηθεί μία συγκεκριμένη περιοχή και μέχρι την ημερομηνία που θα αποδειχτεί ότι η εξόρυξη των ορυκτών αυτών πόρων είναι τεχνικά εφικτή και οικονομικά βιώσιμη.

Στα έξοδα έρευνας και αξιολόγησης που κεφαλαιοποιούνται ως Δικαιώματα περιλαμβάνονται δαπάνες σχετιζόμενες με δοκιμαστικές γεωτρήσεις, διάνοιξη ορυγμάτων, αποκομιδή δειγμάτων και γενικότερα δραστηριότητες που σχετίζονται με την αξιολόγηση της τεχνικής δυνατότητας και οικονομικής βιωσιμότητας της εξόρυξης των ορυκτών πόρων και μόνο για έρευνες που πραγματοποιούνται σε περιοχές που ο Όμιλος γνωρίζει και ήδη διαχειρίζεται ή είναι σε θέση να εκτιμά ότι υπάρχουν σημαντικές πιθανότητες ύπαρξης αξιοποιήσιμων αποθεμάτων.

Τα δικαιώματα από έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων, παύουν να ταξινομούνται ως τέτοια, από τη στιγμή που αποδεικνύεται ότι η εξόρυξη των ορυκτών πόρων είναι τεχνικά εφικτή και οικονομικά βιώσιμη. Μέχρι τη στιγμή της αναταξινόμησης εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους και κάθε ζημιά που προκύπτει αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της περιόδου πριν την αναταξινόμηση.

6.3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων. Επηρεάζουν επίσης τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων την ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά της περιόδου. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις της Διοίκησης είναι οι ακόλουθες:

- **Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας χρήσης των ΜΔΤΡ**

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ έχουν καθοριστεί για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης τους, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Στον υπολογισμό χρησιμοποιούνται ταμειακές προβλέψεις βασισμένες σε εγκεκριμένα από τη Διοίκηση επιχειρηματικά σχέδια. Αυτά τα επιχειρηματικά σχέδια και οι προβλέψεις ταμειακών ροών συνήθως καλύπτουν περίοδο πέντε ετών. Ειδικότερα για τον τομέα της ενέργειας χρησιμοποιούνται παραδοχές οι οποίες επικρατούν στην αγορά της ενέργειας. Η περίοδος που εξετάζεται από τη διοίκηση, υπερβαίνει τα πέντε έτη, διάστημα το οποίο ενθαρρύνεται από το ΔΛΠ 36, καθώς ιδιαίτερα για τις ανανεώσιμες ενεργειακές μονάδες ακόμα και μια μεγαλύτερη περίοδος θα κρίνεται αρκετά ικανοποιητική. Ταμειακές ροές πέραν της περιόδου κατά την οποία οι προβλέψεις είναι διαθέσιμες, προεκτείνονται βάσει των εκτιμώμενων ρυθμών ανάπτυξης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ που έχουν πραγματοποιηθεί, αναφέρονται στη σημείωση 10.4 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου και εξηγείται περαιτέρω.

Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται ουσιαστική αντίληψη των ανωτέρω. Παρότι η έκβαση του φορολογικού ελέγχου δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί αξιόπιστα, οι εταιρίες του ομίλου χρησιμοποιώντας στατιστικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων, έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από τον φορολογικό έλεγχο των ανέλεγκτων χρήσεων.

Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που είχαν αρχικά καταχωρηθεί, διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από απαιτήσεις από πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία διενεργούν προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους πελάτες όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολο της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής της πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάση επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται. Επίσης, αξιολογεί την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων επισκοπώντας και την ενηλικίωση των υπολοίπων των πελατών, το πιστωτικό ιστορικό τους και την διευθέτηση των μεταγενέστερων της περιόδου αναφοράς εισπράξεων.

Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωσης προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την

αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμηση τους.

Ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά τη οικονομική θέση του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου του 2019. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μία πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων

Η διοίκηση της εταιρίας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31η Δεκεμβρίου 2019 η διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

Απομείωση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων

Τα ενσώματα και άυλα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα ταμειακής ροής και να επιλέξει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα

Οι εκτιμήσεις των επενδύσεων σε ακίνητα υποστηρίζονται από έκθεση εκτίμησης που πραγματοποιείται από ανεξάρτητο εκτιμητικό οίκο, ο οποίος και προσδιορίζει την αξία των επενδυτικών ακινήτων ακολουθώντας κατά περίπτωση τις διεθνώς αναγνωρισμένες μεθόδους εκτίμησης. Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της εύλογης αξίας είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά για συναφή μισθωτήρια αλλά και λοιπά συμβόλαια. Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τέτοιων πληροφοριών, η αξία προσδιορίζεται μέσα από ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των εύλογων αξιών. Στις περισσότερες περιπτώσεις κρίθηκε ως πλέον κατάλληλη, η Τεχνική Ανάλυσης των Προεξοφλημένων Ταμειακών Ροών. Τα μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, βασίζονται σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών που πηγάζουν από υποθέσεις σχετικά με επιτεύξιμους συντελεστές σε σχέση με την υπό εξέταση αγορά και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα, χρησιμοποιώντας προεξοφλητικά επιτόκια που απεικονίζουν την

τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και τη χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών. Για την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξόφλησης ταμειακών ροών, χρησιμοποιούνται παραδοχές, που θεμελιώνουν εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας και είναι αυτές που σχετίζονται με: προσδοκώμενα μελλοντικά έσοδα, πληρότητα, κενές περιόδους, κόστος κατασκευής, υποχρεώσεις συντήρησης, καθώς και κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια. Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τις βασικές παραδοχές περιλαμβάνονται στη σημείωση 10.29.

Προβλέψεις για περιβαλλοντική αποκατάσταση

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη έναντι των σχετικών υποχρεώσεών του για αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος από την εκμετάλλευση των λατομείων και των αιολικών πάρκων, που απορρέουν από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Ομίλου. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αποκατάστασης προεξοφλείται στην παρούσα αξία και αναγνωρίζεται στο κόστος των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Ο συντελεστής προεξόφλησης με τον οποίο προεξοφλείται η μελλοντική υποχρέωση είναι το επιτόκιο προ φόρων το οποίο απεικονίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος. Περαιτέρω πληροφορίες στις Σημειώσεις 7.4 και 10.16.

7. Βασικές λογιστικές αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι οι ακόλουθες.

7.1. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα στοιχείων ενεργητικού και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων.

Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην εκμετάλλευση λατομείων μαρμάρων (εξόρυξη και Εμπορεία Μαρμάρων), ενώ ασχολείται και με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και το real estate. Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελληνική Επικράτεια, στην Ευρωζώνη και σε Λοιπές Χώρες.

7.2. Ενοποίηση

Θυγατρικές: Είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από άλλη εταιρία (μητρική), είτε μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των μετοχών της εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε μέσω της εξάρτησής της από την τεχνογνωσία που της παρέχει ο Όμιλος. Δηλαδή,

θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η Ικτίνος Ελλάς αποκτά και ασκεί έλεγχο μέσω των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Έλεγχος απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις):

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Διοίκηση αξιολογεί κατά πόσον υφίστανται εσωτερικές ή εξωτερικές ενδείξεις απομείωσης επί των επενδύσεων της σε θυγατρικές εταιρείες. Στην περίπτωση όπου υπάρχουν ενδείξεις, η Εταιρεία πραγματοποιεί έλεγχο απομείωσης και προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, οι επενδύσεις σε θυγατρικές κατηγοριοποιούνται στη μικρότερη ομάδα στοιχείων που μπορεί να παράσχει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία ή ομάδες στοιχείων του Ομίλου (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών).

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση προσδιορίζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές για κάθε Μονάδα Δημιουργίας

Ταμειακών Ροών προσδιορίζοντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογίσει την παρούσα αξία των ταμειακών ροών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο απομείωσης, προκύπτουν άμεσα από τους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς της Διοίκησης. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Συγγενείς: Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές, είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν θεωρούνται ότι χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδύσιμης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Όσον αφορά την υπεραξία απόκτησης, αυτή μειώνει την αξία της συμμετοχής με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης, όταν μειώνεται η αξία της.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γέννη εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

7.3. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρείας και όλων των θυγατρικών της. «Λειτουργικό» είναι το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος και βάση του οποίου επιμετρώνται τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με την χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

7.4. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεως τους ή στις αξίες τεκμαρτού κόστους όπως αυτό προσδιορίστηκε βάση εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ, μείον, κατ' αρχήν τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και δεύτερον, τυχών απαξιώσεις των παγίων. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μετά την αρχική αναγνώριση τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα, αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και η θετική διαφορά καταχωρείται σε λογαριασμό καθαρής θέσης «Διαφορές αναπροσαρμογής», ενώ η αρνητική στο βαθμό, που δεν συμψηφίζεται με αντίστοιχο αποθεματικό, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	12 - 20 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	6- 10 έτη
Αυτοκίνητα	5 - 7 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	3 - 5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Κόστος Αποκατάστασης Λατομείων – Αιολικών Πάρκων (Α/Π): Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των εξορύξεων ή και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υπόκεινται σε υποχρεώσεις περιβαλλοντικής αποκατάστασης. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 16 «Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις», το κόστος με το οποίο αναγνωρίζεται ένα στοιχείο των ενσώματων ακίνητοποιήσεων, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την αρχική εκτίμηση του κόστους κατεδάφισης ή αποκατάστασης του συγκεκριμένου στοιχείου από τον χώρο στον οποίο τοποθετήθηκε. Η υποχρέωση αυτή προκύπτει από την κατασκευή του παγίου, την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και την εξορυκτική δραστηριότητα της εταιρίας. Ο όμιλος έχει αναγνωρίσει πρόβλεψη για την αποκατάσταση των χώρων λατομείων και αιολικού πάρκου (εργασίες επιχωμάτωσης, δένδροφύτευση χώρων και λοιπές εργασίες), η οποία συγκεντρώνει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

1. Έχει αναγνωριστεί σαν μέρος του κόστους των ενσώματων ακίνητοποιήσεων (διαμορφώσεις λατομείων, Α/Π) σύμφωνα με το ΔΛΠ 16, και
2. Έχει αναγνωριστεί σαν υποχρέωση, σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Το άθροισμα του ποσού της πρόβλεψης αποκατάστασης και της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακίνητοποιήσεων (διαμορφώσεις χώρου) δεν υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό των συγκεκριμένων παγίων. Στην περίπτωση που το συνολικό ποσό της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακίνητοποιήσεων και της πρόβλεψης αποκατάστασης υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτει.

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αποκατάστασης προεξοφλείται στην παρούσα αξία και αναγνωρίζεται στο κόστος των ενσώματων ακίνητοποιήσεων. Ο συντελεστής προεξόφλησης με τον οποίο προεξοφλείται η μελλοντική υποχρέωση είναι το επιτόκιο προ φόρων το οποίο απεικονίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος.

Η πρόβλεψη αποκατάστασης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των ενσώματων ακίνητοποιήσεων, μέσω της απόσβεσής τους. Τα εκτιμώμενα έξοδα αποκατάστασης αξιολογούνται, σε κάθε ημερομηνία του Ισολογισμού, ως προς την επάρκειά τους και προσαρμόζονται αναλόγως προσαρμόζοντας ανάλογα την σχετική πρόβλεψη.

Στις 31/12/2019 η πρόβλεψη αποκατάστασης ανέρχεται συνολικά για όλα τα Λατομεία σε ποσό € 231.901 και για τα Αιολικά πάρκα στο ποσό των € 35.081, ενώ την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό € 220.523 και 33.411 αντίστοιχα.

7.5. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα τα οποία κατέχονται από τον ιδιοκτήτη, είτε για να αποκομίσει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου) ή και για τα δύο.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία καθορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, με επαρκή εμπειρία σχετικά με την τοποθεσία και τη φύση της επένδυσης σε ακίνητα.

Η εύλογη αξία μιας επένδυσης σε ακίνητα είναι η τιμή στην οποία το ακίνητο μπορεί να ανταλλαχθεί μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών σε μια συνήθη εμπορική συναλλαγή. Η εύλογη αξία εξαιρεί μια τιμή προσαυξημένη ή μειωμένη εξαιτίας ειδικών όρων ή περιστάσεων, όπως ασυνήθιστη χρηματοδότηση, πώληση με συμφωνία επαναμίσθωσης, ειδικές αντιπαροχές ή παραχωρήσεις που γίνονται από οποιονδήποτε σχετίζεται με την πώληση.

Κάθε κέρδος (ή ζημιά) που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα συνολικά έσοδα της χρήσης κατά την οποία προκύπτει.

Προσδιοριστικός παράγοντας της εύλογης αξίας είναι η τρέχουσα τιμή σε μια ενεργό αγορά για όμοια ακίνητα, στην ίδια τοποθεσία και στην ίδια κατάσταση. Εάν δεν υπάρχουν τρέχουσες τιμές για όμοια ακίνητα σε μία ενεργό αγορά στην ίδια τοποθεσία, τότε μπορούν να χρησιμοποιούνται:

- Τρέχουσες τιμές μιας ενεργούς αγοράς για διαφορετικά ακίνητα, με αντίστοιχες προσαρμογές ώστε να αντανakλώνται οι διαφορές.
- Πρόσφατες τιμές σε λιγότερο ενεργές αγορές με προσαρμογές που να αντανakλούν τις διαφοροποιήσεις στις οικονομικές συνθήκες σε σχέση με την ημερομηνία που διενεργήθηκαν οι συναλλαγές.
- Προεξοφλημένες ταμειακές ροές από τρέχουσες συμβάσεις μίσθωσης για όμοια ακίνητα, στην ίδια τοποθεσία και στην ίδια κατάσταση.

7.6. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτελούν τα δικαιώματα χρήσης και εκμετάλλευσης Λατομείων και Λοιπών Ενσώματων Ακίνητοποιήσεων, έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και οι άδειες λογισμικού.

Δικαίωμα Εκμετάλλευσης Λατομείων και Λοιπών ενσώματων Ακίνητοποιήσεων:

Περιλαμβάνουν τα Δικαίωμα μίσθωσης της γης καθώς και τα Δικαιώματα Εκμετάλλευσης Ορυκτών Πόρων. Ο Όμιλος τα αναγνωρίζει αρχικά στο κόστος κτήσης ή στην ονομαστική τους αξία. Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος ακολουθεί τη λογιστική αρχή απεικόνισης του μοντέλου του κόστους και απεικονίζει τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στο κόστος τους μείον κάθε σωρευμένη απόσβεση και κάθε σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Έξοδα Έρευνας και Αξιολόγησης Ορυκτών Πόρων: Στο ΔΠΧΑ 6, δεν προδιαγράφονται συγκεκριμένες αρχές αναγνώρισης και επιμέτρησης για τα κόστη που πραγματοποιούνται κατά την φάση έρευνας και αξιολόγησης ορυκτών πόρων. Κατά συνέπεια, θα ήταν αποδεκτό για τα συγκεκριμένα κόστη

είτε να αναγνωρίζονται σαν περιουσιακά στοιχεία και να διαγράφονται όταν προσδιορίζεται ότι δεν θα καταλήξουν σε οικονομικά οφέλη είτε να αναγνωρίζονται άμεσα στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται εάν το τελικό αποτέλεσμα (αξιοποίηση λατομείου) είναι αβέβαιο.

Ο όμιλος επιμετρά κόστη που προέρχονται από έρευνα και αξιολόγηση στο κόστος αναγνωρίζοντας τα σαν περιουσιακά στοιχεία, εφόσον εκτιμά ότι θα καταλήξουν σε μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Ο όμιλος αποσβένει τα έξοδα ερευνών και ανάπτυξης των λατομείων σύμφωνα με την διάρκεια άδειας εκμετάλλευσης αυτών, η οποία κυμαίνεται από 15 μέχρι 25 χρόνια. Κόστη που αφορούν έξοδα έρευνας και αξιολόγησης ορυκτών πόρων περιλαμβάνουν κατά κανόνα τα εξής:

- (α) η απόκτηση του δικαιώματος έρευνας,
- β) οι τοπογραφικές, γεωλογικές, γεωχημικές και γεωφυσικές μελέτες,
- (γ) οι δοκιμαστικές γεωτρήσεις,
- (δ) η εκσκαφή κατά ερευνητικά ορύγματα,
- (ε) η δειγματοληψία και
- (στ) οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την αξιολόγηση της τεχνικής δυνατότητας και οικονομικής βιωσιμότητας της εξόρυξης ενός ορυκτού πόρου.

Ο όμιλος ελέγχει τα περιουσιακά στοιχεία που προέρχονται από έρευνα και αξιολόγηση για απομείωση όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις. Εάν εκτιμάται ότι τα συγκεκριμένα κόστη δεν θα καταλήξουν σε μελλοντικά οικονομικά οφέλη τότε το σύνολο τους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης

Λογισμικό: Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 χρόνια.

7.7. Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.

Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ, αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που

αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την διάθεση του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

7.8. Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, ο Όμιλος καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου. Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού όταν και μόνο όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή όταν μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και επί της ουσίας μεταβιβάζονται ουσιαδώς όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού. Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, εξοφλείται – δηλαδή όταν η δέσμευση που καθορίζεται στη σύμβαση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, ως μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως «SPPI» κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία.

Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι υπόλοιπα οφειλόμενα από τους πελάτες για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε αυτούς από τη συνήθη δραστηριότητα του Ομίλου. Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15 και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημίας έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά για τους επόμενους 12 μήνες,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2). Για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημίας σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση τη φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει

ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

ii) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις.

Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, το οποίο αντανακλά την εύλογη αξία των εισπρακτέων ποσών μειωμένη με τα σχετικά άμεσα έξοδα σύναψης, όπου αυτά είναι σημαντικά. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα έντοκα δάνεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν οι υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται με βάση τις συμφωνηθείσες πιστώσεις.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμφηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

7.9. Αποθέματα

Την ημερομηνία του ισολογισμού, τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην συνήθεις πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης. Το κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα.

Το κόστος των αποθεμάτων περιλαμβάνει όλα τα κόστη αγοράς, μετατροπής καθώς και τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση.

Το κόστος αγοράς περιλαμβάνει την τιμή αγοράς, τους εισαγωγικούς δασμούς και άλλους φόρους καθώς και μεταφορικά, έξοδα παράδοσης και τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες. Εμπορικές εκπτώσεις, μειώσεις τιμών και άλλα παρόμοια στοιχεία αφαιρούνται κατά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς.

Το κόστος μετατροπής των αποθεμάτων περιλαμβάνει τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με τις μονάδες παραγωγής, όπως είναι τα άμεσα εργατικά. Επίσης συμπεριλαμβάνει ένα συστηματικό επιμερισμό των σταθερών και μεταβλητών γενικών εξόδων παραγωγής, που πραγματοποιούνται κατά τη μετατροπή των υλών σε έτοιμα αγαθά. Σταθερά γενικά έξοδα παραγωγής είναι οι έμμεσες δαπάνες παραγωγής που παραμένουν σχετικά σταθερές, ανεξαρτήτως του όγκου παραγωγής, όπως είναι η απόσβεση και συντήρηση εργοστασιακών κτιρίων και εξοπλισμού, αλλά και το κόστος της διεύθυνσης και διοίκησης του εργοστασίου. Μεταβλητά γενικά έξοδα παραγωγής είναι οι έμμεσες δαπάνες παραγωγής που μεταβάλλονται άμεσα ή σχεδόν άμεσα, ανάλογα με τον όγκο της παραγωγής, όπως είναι οι έμμεσες ύλες και η έμμεση εργασία.

Η πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των αποθεμάτων σχηματίζεται στη βάση εκτιμήσεων της διοίκησης αναφορικά με την πραγματική κατάσταση και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης των αποθεμάτων εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

7.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και οι τραπεζικές καταθέσεις. Τα προϊόντα της αγοράς χρήματος είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

7.11. Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κρατούμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται προς πώληση συμπεριλαμβάνουν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και τα ενσώματα πάγια που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους ως “κρατούμενα προς πώληση”.

Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως “κρατούμενα προς πώληση” αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κρατούμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως “κρατούμενα προς πώληση” δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των “κρατούμενων προς πώληση” περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

7.12. Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων (αποθεματικό υπέρ το άρτιο).

7.13. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στον λογαριασμό

των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όπως η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης

περιουσίας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

7.14. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές:

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία:

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα

προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19R, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας

7.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

7.16. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

7.17. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Ο Όμιλος εφάρμοσε το ΔΠΧΑ 15 για πρώτη φορά την 01.01.2018.

Σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 15, καθιερώνεται ένα μοντέλο πέντε βημάτων για τον προσδιορισμό των εσόδων από συμβόλαια με πελάτες:

Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών

Βήμα 2: Προσδιορισμός των ξεχωριστών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη

Βήμα 3: Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής

Βήμα 4: Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση

Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου καθώς η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται στο ποσό κατά το οποίο μία οντότητα προσδοκά να έχει ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών σε έναν αντισυμβαλλόμενο. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πωλήσεις αγαθών:** Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως κατά την παράδοσή σε αυτόν, και δεν υπάρχει καμία υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.
- **Παροχή υπηρεσιών:** Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- **Έσοδα από την πώληση και επαναμίσθωση Ενσώματων Ακινήτοποιήσεων:** Η θετική διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος και της αξίας του παραχωρηθέντος περιουσιακού στοιχείου καταχωρείται ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αποσβένεται ανάλογα με τον ρυθμό απόσβεσης (βάση της ωφέλιμης ζωής ή του χρόνου μίσθωσης) του μισθωμένου πλέον περιουσιακού στοιχείου.
- **Έσοδα από τόκους:** Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.
- **Έσοδα από μερίσματα:** Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στο αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

Κόστος Δανεισμού: Το κόστος δανεισμού που σχετίζεται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή των επιλέξιμων στοιχείων του ενεργητικού, μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους των στοιχείων αυτών. Η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού πραγματοποιείται κατά την περίοδο κατασκευής του παγίου και σταματά όταν το επιλέξιμο στοιχείο έχει έλθει σε εκμεταλλεύσιμη ή εμπορεύσιμη κατάσταση. Όταν το πάγιο ολοκληρώνεται σταδιακά, το κόστος δανεισμού, που αναλογεί στο ολοκληρωμένο κομμάτι του στοιχείου του ενεργητικού, παύει να μεταφέρεται στο κόστος του παγίου και μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης.

7.18. Μισθώσεις

Μέχρι και το 2018, οι μισθώσεις ταξινομούσαν ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνταν κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων, καθένα εκ των οποίων προσδιορίζονταν κατά την έναρξη της μίσθωσης. Κάθε μίσθωμα επιμεριζόταν μεταξύ της υποχρέωσης και των τόκων. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνταν με σταθερή μέθοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Από την 01/01/2019, με βάση το ΔΠΧΑ 16 καταργείται για τον μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοοικονομικές μισθώσεις και όλες οι μισθώσεις αναγνωρίζονται λογιστικά ως στοιχεία «Κατάστασης Οικονομικής Θέσης», μέσω της αναγνώρισης ενός «δικαιώματος χρήσης» στοιχείων του ενεργητικού και μίας «υποχρέωσης μίσθωσης».

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει:

- το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης (βλ. κατωτέρω),
- τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν,
- τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και
- μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν τον Όμιλο κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης. Ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

- (α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
- (β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- (γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο Όμιλος ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,
- (δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι ο Όμιλος θα εξασκήσει το δικαίωμα, και

ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανakλά την εξάσκηση του δικαιώματος του Ομίλου για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους.

Ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος:

- (α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
- (β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση. Το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού αποσβένεται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου ή της διάρκειας μίσθωσής του, με σταθερή μέθοδο.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση υποχρέωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

- (α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
- (β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
- (γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανakλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές

7.19. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

7.20. Συνδεδεμένα Μέρη

Οι συναλλαγές και τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ συνδεδεμένων με τον Όμιλο μερών γνωστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών». Οι συναλλαγές αυτές αφορούν τις συναλλαγές μεταξύ της διοίκησης, των κύριων μετόχων και των θυγατρικών εταιρειών ενός ομίλου με την μητρική εταιρεία και τις λοιπές θυγατρικές που απαρτίζουν τον Όμιλο.

8. Διαχείριση Κινδύνων

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς και άλλους κινδύνους. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου έχει στόχο να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική επίδραση τους, στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Η Οικονομική Διεύθυνση παρακολουθεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος, προσδιορίζει, εκτιμά και αντισταθμίζει εφόσον χρειαστεί τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Επίσης δεν εκτελεί κερδοσκοπικές συναλλαγές που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή δανειοληπτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Ειδικότερα για τους κινδύνους αυτούς σημειώνουμε τα εξής:

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος πραγματοποιεί το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του σε ευρώ, με συνέπεια να περιορίζεται ο άμεσος συναλλαγματικός κίνδυνος. Διενεργεί όμως και εμπορικές συναλλαγές σε διεθνές επίπεδο, εκτός του ευρώ και συνεπώς εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο κυρίως από το Δολάριο Αμερικής. Οι συναλλαγές αυτές αφορούν μικρό μέρος των δραστηριοτήτων και άρα ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι περιορισμένος.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε κάποια από τα συμβαλλόμενα με αυτόν μέρη, γιατί αφενός οι εξαγωγές πραγματοποιούνται με τραπεζικές εγγυήσεις και οι πωλήσεις λιανικής γίνονται επί το πλείστον της μετρητοίς και αφετέρου υπάρχει μεγάλη διασπορά του

πελατολογίου του στις χονδρικές πωλήσεις. Οι χονδρικές πωλήσεις του Ομίλου γίνονται με βάση τις εσωτερικές αρχές λειτουργίας του, που διασφαλίζουν ότι οι πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών λαμβάνουν χώρα προς πελάτες με πιστωτική αξιοπιστία. Για τυχόν επισφαλείς πιστώσεις πελατών η εταιρία έχει συνάψει συμβόλαιο κάλυψης πιστώσεων με την εταιρεία EULER HERMES.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται ο πιστωτικός κίνδυνος της Εταιρείας και του Ομίλου

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	55.426	58.781	35.726	34.764
Απαιτήσεις και προκαταβολές	14.440.481	14.402.861	14.593.50	15.673.490
Χρηματικά Διαθέσιμα	1.584.248	1.869.531	1.446.133	1.643.977
	16.080.155	16.331.174	16.075.368	17.352.231

Κίνδυνος ρευστότητας

Οι ανάγκες ρευστότητας προσδιορίζονται για χρονικό διάστημα 6 μηνών και επαναπροσδιορίζονται σε μηνιαία βάση. Οι δε ανάγκες πληρωμών παρακολουθούνται σε εβδομαδιαία βάση. Σε περιόδους μη επάρκειας της ρευστότητας η εταιρία έχει τη δυνατότητα χρηματοδότησης των αναγκών ρευστότητάς της μέσω τραπεζικού δανεισμού από εγκεκριμένα όρια τα οποία διατηρεί με τράπεζες. Με σκοπό την αντιμετώπιση των δυσχερών οικονομικών συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί, ο Όμιλος προχωρά στην λήψη μέτρων με σκοπό την μείωση του χρόνου είσπραξης των απαιτήσεων και την διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα.

Η ανάλυση των μη προεξοφλημένων συμβατικών πληρωμών των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	16.607.836	19.304.533	14.294.500	15.834.531
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	5.238.426	7.151.851	4.990.454	6.749.211
Υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	1.609.822	779.168	1.609.822	779.168
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.002.915	14.834.023	13.251.542	13.995.963
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	20.205.014	12.612.770	19.175.272	12.343.371
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.191.322	534.461	1.191.322	534.461
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις δανειακές πληρωτέες την επόμενη χρήση	2.548.473	1.786.475	1.647.780	1.124.816
	61.403.807	57.003.281	56.160.692	51.361.521

Ποσά σε € '

Τραπεζικός δανεισμός	11.430.593	11.322.893	11.807.836	4.800.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	595.661	595.661	1.609.822	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.607.766	395.149	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	3.320.749	1.917.677	0	0
Σύνολο	28.954.769	14.231.381	13.417.658	4.800.000

Ποσά σε € '

Τραπεζικός δανεισμός	7.447.126	6.952.120	13.464.533	5.840.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	267.230	267.230	779.168	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.694.515	139.508	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	963.701	6.188.150	0	0
Σύνολο	23.372.572	13.547.008	14.243.701	5.840.000

Ποσά σε € '

Τραπεζικός δανεισμός	10.465.376	10.357.676	9.494.500	4.800.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	595.661	595.661	1.609.822	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.856.392	395.149	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	3.139.889	1.850.565	0	0
Σύνολο	27.057.318	13.199.052	11.104.322	4.800.000

Ποσά σε € '

Τραπεζικός δανεισμός	6.734.093	6.734.093	9.994.531	5.840.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	267.230	267.230	779.168	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.856.455	139.508	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	697.697	6.051.514	0	0
Σύνολο	21.555.477	13.192.345	10.773.699	5.840.000

**Ο ΟΜΙΛΟΣ
31/12/2019**

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	11.430.593	11.322.893	11.807.836	4.800.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	595.661	595.661	1.609.822	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.607.766	395.149	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	3.320.749	1.917.677	0	0
Σύνολο	28.954.769	14.231.381	13.417.658	4.800.000

**Ο ΟΜΙΛΟΣ
31/12/2018**

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	7.447.126	6.952.120	13.464.533	5.840.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	267.230	267.230	779.168	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.694.515	139.508	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	963.701	6.188.150	0	0
Σύνολο	23.372.572	13.547.008	14.243.701	5.840.000

**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2019**

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	10.465.376	10.357.676	9.494.500	4.800.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	595.661	595.661	1.609.822	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.856.392	395.149	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	3.139.889	1.850.565	0	0
Σύνολο	27.057.318	13.199.052	11.104.322	4.800.000

**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2018**

	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	άνω των 5 ετών
Τραπεζικός δανεισμός	6.734.093	6.734.093	9.994.531	5.840.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	267.230	267.230	779.168	0
Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.856.455	139.508	0	0
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	697.697	6.051.514	0	0
Σύνολο	21.555.477	13.192.345	10.773.699	5.840.000

Κίνδυνος διακύμανσης Επιτοκίων

Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαχειρίζεται τον δανεισμό του, προβαίνοντας σε συνδυασμένη χρήση βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού. Υπάρχουν εγκεκριμένα όρια χρηματοδοτήσεων και ικανοποιητικοί όροι συνεργασίας και τιμολόγησης των διαφόρων τραπεζικών εργασιών τα οποία βοηθούν στο περιορισμό του χρηματοοικονομικού κόστους του Ομίλου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2019		31/12/2018	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(385.899)	385.899	(265.558)	265.558
Καθαρή Θέση	(293.284)	293.284	(188.546)	188.546

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2019		31/12/2018	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(342.675)	342.675	(214.236)	214.236
Καθαρή Θέση	(260.433)	260.433	(152.108)	152.108

Κίνδυνος αποθεμάτων-προμηθευτών

Ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα (ασφάλιση, φύλαξη) για να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο και τις ενδεχόμενες ζημιές λόγω απώλειας αποθεμάτων από φυσικές καταστροφές, κλοπές, κλπ. Η Διοίκηση επανεξετάζει συνεχώς την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων και προβαίνει σε κατάλληλες απομειώσεις. Επίσης, η Εταιρία θεωρεί ότι, η εξάρτηση από τους προμηθευτές είναι πολύ περιορισμένη και σε κάθε περίπτωση μη σημαντικός ο κίνδυνος για τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου, καθώς δεν υπάρχει σημαντική εξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές, κανένας εκ των οποίων δεν προμηθεύει την Εταιρία με προϊόντα σε ποσοστό άνω του 10% του συνόλου των αγορών της.

Εξάρτηση από Πελάτες

Η πελατειακή βάση του Ομίλου παρουσιάζει μεγάλη διασπορά και δεν υφίσταται κίνδυνος εξάρτησης από μεγάλους πελάτες. Ο Όμιλος στοχεύει στην ικανοποίηση όλο και μεγαλύτερου πλήθους πελατών αυξάνοντας αφενός την γκάμα των προϊόντων που διαθέτει και αφετέρου επιδιώκοντας την άμεση ικανοποίηση των αναγκών τους.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση της διατήρησης ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της επιχειρησιακής λειτουργίας τους και τη μεγιστοποίηση της αξίας προς όφελος των μετόχων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαχειρίζονται την κεφαλαιακή διάρθρωση και πραγματοποιούν προσαρμογές προκειμένου να εναρμονίζονται με τις αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον.

Ένα σημαντικό μέσο για τη διαχείριση κεφαλαίου είναι η χρήση του δείκτη μόχλευσης (ο δείκτης του καθαρού δανεισμού προς τα ίδια κεφάλαια), ο οποίος παρακολουθείται σε επίπεδο Ομίλου. Στον υπολογισμό του καθαρού δανεισμού περιλαμβάνονται τα τοκοφόρα δάνεια και ομόλογα, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δάνεια	42.162.466	35.017.407	37.918.696	30.616.346
Μείον: Ταμειακά Διαθέσιμα	(1.584.248)	(1.869.531)	(1446.133)	(1.643.977)
Καθαρός Δανεισμός	40.578.218	33.147.876	36.472.562	28.972.369
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	46.692.687	47.259.211	43.877.358	43.877.661
Σύνολο Κεφαλαίων	46.692.687	47.259.211	43.877.358	43.877.661
Δείκτης μόχλευσης	0,8690	0,7014	0,8312	0,6603

9. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα στοιχείων ενεργητικού και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων.

Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση λατομείων μαρμάρων (εξόρυξη και εμπορεία Μαρμάρων), στον τομέα της αιολικής ενέργειας, καθώς και στο Real Estate. Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελληνική Επικράτεια, στην Ευρωζώνη και σε Λοιπές Χώρες.

Πρωτεύων τομέας πληροφόρησης – επιχειρηματικοί τομείς

Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανά τομέα αναλύονται ως εξής:

1/1 - 31/12/2019	Μάρμαρα	Αιολική Ενέργεια	REAL ESTATE	Γενικό Σύνολο
Συνολικές μικτές πωλήσεις/τομέα	43.882.638	2.029.251	0	45.911.889
Ενδοεταιρικές πωλήσεις/τομέα	(1.420.840)	0	0	(1.420.840)
Καθαρές Πωλήσεις ανά τομέα	42.461.798	2.029.251	0	44.491.049
Κόστος Πωληθέντων	(22.339.412)	(2.706.038)	0	(25.045.450)

Μικτά αποτελέσματα	20.122.386	(676.787)	0	19.445.599
Λειτουργικά αποτελέσματα	(12.245.105)	564.822	(41.762)	(11.722.045)
Χρηματοδοτικά αποτελέσματα	(1.601.075)	(158.386)	(1.538)	(1.760.999)
Επενδυτικά Χρηματοδοτικά αποτελέσματα	0	0	0	0
Κέρδη προ φόρων	6.276.206	(270.351)	(43.300)	5.962.555
Φόρος εισοδήματος	(1.766.672)	(369.094)	(24.703)	(2.160.469)
Καθαρό κέρδος / (ζημιά)	4.509.535	-639.445	(68.003)	3.802.086
Αποσβέσεις	2.528.523	1.418.269	0	3.946.792
Λειτουργικά Αποτ.προ Φόρων, Χρημ/κών, Επενδυτικών Αποτ. και Αποσβέσεων (EBITDA)	10.405.805	1.306.304	(41.762)	11.670.347

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Μάρμαρα	Αιολική Ενέργεια	REAL ESTATE	Γενικό Σύνολο
1/1 - 31/12/2018				
Συνολικές μικτές πωλήσεις/τομέα	60.442.779	2.095.867	0	62.538.646
Ενδοεταιρικές πωλήσεις/τομέα	(2.088.051)	0	0	(2.088.051)
Καθαρές Πωλήσεις ανά τομέα	58.354.728	2.095.867	0	60.450.595
Κόστος Πωληθέντων	(25.512.068)	(2.663.176)	0	(28.175.244)
Μικτά αποτελέσματα	32.842.660	(567.309)	0	32.275.351
Λειτουργικά αποτελέσματα	(12.331.905)	465.587	10.410	(11.855.908)
Χρηματοδοτικά αποτελέσματα	(1.402.048)	(266.140)	(916)	(1.669.105)
Επενδυτικά Χρηματοδοτικά αποτελέσματα	0	0	3.459.780	3.459.780
Κέρδη προ φόρων	19.108.707	(367.862)	3.469.274	22.210.118
Φόρος εισοδήματος	(6.231.218)	(54.980)	693.985	(5.592.214)
Καθαρό κέρδος / (ζημιά)	12.877.488	-422.842	4.163.258	16.617.904
Αποσβέσεις	1.725.920	1.422.362	0	3.148.282
Λειτουργικά Αποτ.προ Φόρων, Χρημ/κών, Επενδυτικών Αποτ. και Αποσβέσεων (EBITDA)	22.236.675	1.320.640	10.410	23.567.725

Η κατανομή των ενοποιημένων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων στους επιχειρηματικούς τομείς αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Μάρμαρα	Αιολική Ενέργεια	REAL ESTATE	Γενικό Σύνολο
1/1 - 31/12/2019				
Ενεργητικό Τομέα	68.733.262	23.731.541	29.402.508	121.867.311
Ενοποιημένο Ενεργητικό	68.733.262	11.904.698	29.402.508	121.867.311
Υποχρεώσεις Τομέα	58.151.488	11.904.698	5.118.438	75.174.625
Ενοποιημένες Υποχρεώσεις	58.151.488	11.904.698	5.118.438	75.174.625
1/1 - 31/12/2018				
Ενεργητικό Τομέα	64.463.908	24.654.142	29.199.938	118.317.988
Ενοποιημένο Ενεργητικό	64.463.908	24.654.142	29.199.938	118.317.988

Υποχρεώσεις Τομέα	53.402.583	13.120.446	4.535.748	71.058.777
Ενοποιημένες Υποχρεώσεις	53.402.583	13.120.446	4.535.748	71.058.777

Δευτερεύων τομέας πληροφόρησης - γεωγραφικοί τομείς

Ο μεγαλύτερος όγκος των πωλήσεων του Ομίλου πραγματοποιείται στην Κίνα και οι κύριες περιοχές δραστηριοποίησης της εταιρίας είναι η Ελλάδα , οι χώρες της Ευρωζώνης και της Ασίας.

Οι πωλήσεις του Ομίλου ανά γεωγραφικό τομέα αναλύονται ως εξής:

ΠΩΛΗΣΕΙΣ	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Ευρωζώνη	1.284.337	2.805.891	969.948	2.804.661
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	1.283.065	2.425.617	1.283.065	2.425.617
Ασία	28.730.371	36.809.524	28.730.371	36.809.524
Αμερική	5.183.594	4.988.743	4.906.636	4.274.285
Αυστραλία	61.062	45.202	61.062	45.202
Αφρική	622.246	576.233	622.246	576.233
Εξαγωγή μέσω τρίτων	2.522.237	3.791.748	2.522.237	3.791.748
Ελλάδα	4.804.137	9.007.637	1.492.602	2.443.591
Σύνολο	44.491.049	60.450.595	40.588.167	53.170.861

10. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

10.1. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Η ανάλυση των ενσώματων παγίων του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακιν. Υπο εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	12.985.437	28.330.975	141.967	3	41.458.381
Μικτή Λογιστική αξία	17.818.226	56.549.928	1.159.941	0	75.528.096
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(4.077.129)	(25.647.947)	(965.852)	3	(30.654.325)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	13.741.096	30.938.582	194.089	3	44.873.771
Μικτή Λογιστική αξία	19.329.166	60.474.991	1.418.577	0	81.222.737
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(4.673.495)	(29.263.088)	(1.084.614)	3	(35.021.197)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	14.655.671	31.211.902	333.964	3	46.201.540

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακιν. Υπο εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	12.979.364	28.330.975	148.040	3	41.458.381
Προσθήκες	1.153.309	5.695.174	132.303	0	6.980.787
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(40.858)	0	0	(40.858)
Αποσβέσεις	(397.649)	(3.052.258)	(80.181)	0	(3.530.089)
Πωλήσεις - Μειώσεις αποσβέσεων	0	5.550	0	0	5.550
Μεταφορά	0	0	0	0	0
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	13.735.023	30.938.582	200.162	3	44.873.771
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (Σημ. 6.2.2)	206.851	306.855	0	0	513.716
Προσθήκες	1.304.080	4.818.208	252.563	0	6.443.981
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(1.299.659)	0	0	(1.299.659)
Αποσβέσεις	(474.901)	(3.552.180)	(90.814)	0	(4.117.895)
Πωλήσεις - Μειώσεις αποσβέσεων	0	100.680	0	0	100.680
Αποαναγνώριση παγίων	(121.465)	(163.642)	(27.948)	0	(313.055)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	14.655.671	31.211.902	333.964	3	46.201.540

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακιν. Υπο εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	8.836.180	5.766.358	121.999	3	14.724.539
Μικτή Λογιστική αξία	12.091.974	20.443.014	1.080.066	3	33.615.056
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(2.441.076)	(10.340.266)	(907.339)	0	(13.688.681)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	9.650.898	10.102.748	172.726	3	19.926.375
Μικτή Λογιστική αξία	12.962.639	24.204.824	1.274.973	3	38.442.439
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(2.655.834)	(12.043.412)	(979.677)	0	(15.678.923)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	10.306.805	12.161.411	295.296	3	22.763.516

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακιν. Υπο εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	8.836.180	5.766.358	121.999	3	14.724.539
Προσθήκες	994.704	5.643.343	117.435	0	6.755.482
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(40.858)	0	0	(40.858)
Αποσβέσεις	(179.986)	(1.271.645)	(66.707)	0	(1.518.337)
Πωλήσεις - Μειώσεις αποσβέσεων	0	5.550	0	0	5.550
Μεταφορά	0	0	0	0	0
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	9.650.898	10.102.748	172.726	3	19.926.375
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (Σημ. 6.2.2)	146.159	213.002	0	0	359.160
Προσθήκες	767.407	4.853.265	194.908	0	5.815.579
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(1.277.811)	0	0	(1.277.811)
Αποσβέσεις	(257.658)	(1.771.378)	(72.338)	0	(2.101.374)
Πωλήσεις - Μειώσεις αποσβέσεων	0	87.853	0	0	87.852
Αποαναγνώριση παγίων	0	(46.267)	0	0	(46.267)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	10.306.805	12.161.411	295.296	3	22.763.515

Στις ενσώματες ακινητοποιήσεις του ανωτέρω πίνακα περιλαμβάνονται τα πάγια με δικαιώματα χρήσης της εταιρείας και του ομίλου τα οποία αναλύονται ανά κατηγορία παγίου στον παρακάτω πίνακα.

ΟΜΙΛΟΣ

	ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΙΡΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	0	0	2.507.004
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	206.861	306.855	
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	206.861	306.855	2.507.004
Προσθήκες περιόδου	0	327.902	1.685.374
Αποσβέσεις περιόδου	-56.599	-72.061	-421.659
Αποαναγνώριση	-60.702	-140.120	0
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	89.560	422.576	3.770.720

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΙΡΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	0	0	2.507.004
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	146.159	213.002	0
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16	146.159	213.002	2.507.004
Προσθήκες περιόδου	0	327.902	1.685.374
Αποσβέσεις περιόδου	-56.599	-72.061	-421.659
Αποαναγνώριση	0	-46.266	0
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	89.560	422.576	3.770.720

Σημειώνεται ότι επί του ακίνητου της οδού Λυκόβρυσης 7, της εταιρείας έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 7.000.000 (πρώτη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 4.999.986 που υπογράφηκε με την EUROBANK στις 22/10/2008. Το δάνειο εξοφλήθηκε στις 22/10/2019 και έχουν κινηθεί διαδικασίες άρσης της προσημείωσης, οι οποίες θα είχαν ολοκληρωθεί, είχε ορισθεί δικάσιμος τον 3/2020 αλλά ακυρώθηκε λόγω της πανδημίας.

Επίσης έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 3.500.000 (δεύτερη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 7.000.000 που υπογράφηκε με την ALPHA BANK (πρώην ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ) (το υπόλοιπο είναι στις 31/12/2018 1.873.150 ευρώ). Δεν υφίστανται προσημειώσεις επί των παγίων στοιχείων των θυγατρικών.

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

**Επενδύσεις σε ακίνητα την 1
Ιανουαρίου 2018**

Προσθήκες

Πωλήσεις

Αποτίμηση

**Επενδύσεις σε ακίνητα την 31
Δεκεμβρίου 2018**

Προσθήκες

Προσθήκες από εξαγορά θυγατρικής

Πωλήσεις

Αποτίμηση

**Επενδύσεις σε ακίνητα την 31
Δεκεμβρίου 2019**

	55.851	55.851
	28.780.000	0
	0	0
	0	0
	28.835.851	55.851
	20.555	0
	0	0
	0	0
	0	0
	28.856.406	55.851

Τα επενδυτικά ακίνητα της Εταιρείας ποσού € 55.851, αφορούν το κόστος κτήσης δύο ακινήτων το οποίο το ένα αγοράστηκε εντός του 2015 και το δεύτερο εντός του 2016, με σκοπό την εκμετάλλευσή του. Τα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου ποσού 28.856.406 αφορούν μια έκταση 2.800 στρ. στη Σητεία Κρήτης με σκοπό την πώληση και ο Όμιλος και η Εταιρεία παρακολουθούν τα εν λόγω ακίνητα στην εύλογη αξία (βλ.Σημ.10.29).

10.2. Ασώματα Πάγια
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018

Μικτή Λογιστική αξία

Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας

Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018

Μικτή Λογιστική αξία

Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας

Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019

Ο ΟΜΙΛΟΣ			
Software	Δικαιώματα	Λοιπά	Σύνολο
29.984	262.114	214.309	506.407
370.540	8.123.113	443.375	8.937.028
(345.685)	(895.420)	(257.284)	(1.498.388)
24.855	7.227.693	186.092	7.438.640
371.000	9.151.060	443.375	9.965.436
(355.619)	(1.279.102)	(284.796)	(1.919.517)
15.381	7.871.958	158.579	8.045.919

Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018

Προσθήκες

πωλήσεις-μειώσεις

Αποσβέσεις

μεταφορές

Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018

Προσθήκες

πωλήσεις-μειώσεις

Αποσβέσεις

μεταφορές

Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019

Software	Δικαιώματα	Λοιπά	Σύνολο
29.984	262.114	214.309	506.407
10.480	7.141.145	0	7.151.625
0	0	0	0
(16.026)	(175.566)	(27.800)	(219.392)
0	0	0	0
24.438	7.227.693	186.509	7.438.640
460	1.027.947	0	1.028.407
0	0	0	0
(9.934)	(383.682)	(27.512)	(421.129)
			0
14.964	7.871.958	158.997	8.045.918

Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Software	Δικαιώματα	Σύνολο
30.401	173.177	203.578

Μικτή Λογιστική αξία	367.546	7.777.578	8.145.124
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(342.691)	(638.822)	(981.512)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	24.855	7.138.756	7.163.611
Μικτή Λογιστική αξία	368.006	8.805.525	9.173.531
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(352.625)	(1.022.504)	(1.375.129)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	15.381	7.783.021	7.798.402

	Software	Δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	30.400	173.177	203.578
Προσθήκες	7.486	7.141.145	7.148.631
πωλήσεις-μειώσεις	0	0	0
Αποσβέσεις	(13.032)	(175.566)	(188.597)
Πωλήσεις - Μειώσεις αποσβέσεων μεταφορές	0	0	0
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018	24.855	7.138.757	7.163.611
Προσθήκες	0	0	0
πωλήσεις-μειώσεις	460	1.027.947	1.028.407
Αποσβέσεις	0	0	0
Πωλήσεις - Μειώσεις αποσβέσεων μεταφορές	-9.934	-383.682	-393.617
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	0	0	0
	15.380	7.783.021	7.798.402

10.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις και Συγγενείς Επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις αναλύονται παρακάτω:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	ΦΕΙΔΙΑΣ Α.Ε. (Συμμετοχή 90,00%)	ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ ΕΠΕ (Συμμετοχή 30,00%)	ΙΔΕΗ Α.Ε. (Συμμετοχή 100%)	ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ Α.Ε. (Συμμετοχή 100%)	LATIRUS (Συμμετοχή 97,85%)	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσεως 31/12/2018	864.742	11.005	12.251.500	1.786.028	15.515.908	30.429.184
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου			1.800.000			1.800.000
Απομείωση συμμετοχής				-1.170.000		-1.170.000
Αξία κτήσεως 31/12/2019	864.742	11.005	14.051.500	616.028	15.515.908	31.059.184

Η εταιρεία συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100% θυγατρικής εταιρείας ΙΔΕΗ ΑΕ ποσού 1.800.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση απαιτήσης.

Η εταιρεία με απόφαση της από 27/02/2020 Γενικής Συνέλευσης προχώρησε σε διακοπή εργασιών της θυγατρικής εταιρείας ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΑΕ και θέση αυτής σε εκκαθάριση για λόγους οικονομίας κλίμακας και την επαναδραστηριοποίηση των πωλήσεων στην εσωτερική αγορά με τη δημιουργία νέου τμήματος εντός της εταιρίας, έτσι έγινε απομείωση της αξίας συμμετοχής κατά 1.170.000 ευρώ.

10.6. Αναβαλλόμενοι φόροι

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα είχε ορισθεί στο 24% για το 2019,

Λόγω της μεταβολής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, από την επαναμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία, προέκυψε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού Ευρώ 223.330 και ποσού Ευρώ 68.166 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα (βλ.Σημ.10.26).

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις, του Ομίλου όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2019		31/12/2018	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Απαίτηση	Υποχρέωση
Μη Κυκλοφοριακά Στοιχεία				
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	400.530	30.873	401.230	6.544
Ενσώματα πάγια	167.175	2.364.373	143.342	2.039.670
Επενδυτικά ακίνητα		4.248.090	0	4.424.643
Κυκλοφοριακά Στοιχεία				
Αποθέματα	48.000	0	118.879	0
Απαιτήσεις	172.569	0	180.045	0
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία	0	0	32.868	0
Αποθεματικά				
Αποφορολόγηση αποθεματικών	0	0	0	0
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προβλέψεις	320.370	18,332	252.098	1.787
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	0	0	0	0
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	4.000	1.715	4.666	0
	1.112.643	6.663.383	1.133.127	6.472.643

Αντίστοιχα οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις, της Εταιρείας όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ			
	31/12/2019		31/12/2018	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Απαίτηση	Υποχρέωση
Μη Κυκλοφοριακά Στοιχεία				

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	362.066	0	361.155	0
Ενσώματα πάγια	108.074	106.031	103.552	124.935
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	2.130.123	0	1.926.378	0
Κυκλοφοριακά Στοιχεία				
Αποθέματα	48.000	0	98.000	0
Απαιτήσεις	172.569	0	180.045	0
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία	0	0	32.868	0
Αποθεματικά				
Αποφορολόγηση αποθεματικών	0	0	0	0
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προβλέψεις	303.760	18.332	217.735	0
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	0	0	0	0
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	4.000		4.667	
Σύνολο	3.128.592	124.363	2.924.400	124.935

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος στον οποίο υπόκειται ο Όμιλος είναι 24% για το 2019 ενώ για το 2018 ήταν 29%. Την 12/12/2019 ψηφίστηκε ο νέος φορολογικός νόμος 4646/2019, όπου σύμφωνα με το άρθρο 22, ο φορολογικός συντελεστής διαμορφώνεται πλέον σε 24% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής.

Ο αναβαλλόμενος φόρος έχει υπολογιστεί με βάση το συντελεστή φορολογίας που ισχύει την κάθε χρονιά που θα πραγματοποιηθεί η αναγνώριση του εσόδου ή εξόδου.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1/1-31/12/2019	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2019	1/1-31/12/2018
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία έξοδο/(έσοδο)	25.029	118.876	(910)	94.664
Ενσώματα πάγια έξοδο/(έσοδο)	132.288	20.365	(23.427)	23.423
Επενδυτικά ακίνητα έξοδο/(έσοδο)	0	(707.943)	0	0
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις έξοδο/(έσοδο)	(7.971)	0	(203.745)	316.192
Αποθέματα έξοδο/(έσοδο)	70.879	(75.379)	50.000	(54.500)
Απαιτήσεις έξοδο/(έσοδο)	7.476	277.928	7.476	277.928
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων έξοδο/(έσοδο)	0	(32.868)	0	(32.868)
Προβλέψεις έξοδο/(έσοδο)	(91.833)	(6.827)	(109.949)	(12.659)
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έξοδο/(έσοδο)	0	0	0	0
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις έξοδο/(έσοδο)	106.926	(52.628)	106.997	(52.628)
Έξοδο / (έσοδο) Αναβαλλόμενου φόρου στα Αποτελέσματα	242.792	(458.474)	(173.558)	559.552

10.7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δοσμένες Εγγυήσεις	55.426	58.781	35.726	34.764

10.8. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Α' ύλες	7.705.085	7.057.875	7.705.085	7.057.875
Ημιτελή & έτοιμα προϊόντα	10.771.927	9.474.114	10.771.927	9.474.114
Παραγωγή σε εξέλιξη	0	0	0	0
Εμπορεύματα	1.758.546	1.826.430	607.983	699.631
Λοιπά	1.697.827	1.720.237	1.673.924	1.676.850
Προβλέψεις για απομείωση αποθεμάτων	(541.757)	(391.757)	(350.000)	(350.000)
Σύνολο	21.391.627	19.686.898	20.408.919	18.558.470

10.9. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πελάτες	7.342.585	7.915.308	8.141.492	7.718.235
Γραμμάτια Εισπρακτέα	13.000	13.000	13.000	13.000
Επιταγές Εισπρακτέες	449.712	615.178	284.434	615.178
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(1.429.738)	(1.281.508)	(979.738)	(981.508)
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	6.375.559	7.261.978	7.459.188	7.364.905

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τις αξίες που είναι αναγνωρισμένες στις Οικονομικές Καταστάσεις. Ο Όμιλος προέβη στον σχηματισμό προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις ποσού € 750.000.

Η κίνηση του λογαριασμού "προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις" είναι η εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	-1.281.508	-1.550.638	-981.508	-1.550.638
Προσθήκη χρήσης	-750.000	-744.700	-600.000	-444.700
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	601.770	1.230.460	601.770	1.230.460
Σύνολο	-1.429.738	-1.281.508	-979.738	-981.508

Η πρόβλεψη απομείωσης αναλύεται ως εξής βάσει του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9:

	ΟΜΙΛΟΣ 2019			Στάδιο 1	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2019	
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3		Στάδιο 2	Στάδιο 3
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου		-261.330	-1.020.178		-261.330	-720.178
Προσθήκη χρήσης		-416.321	-333.679		-416.321	-183.679
Χρησιμοποίηση προβλέψεων			601.770			601.770
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου		-677.651	-752.087		-677.651	-302.087

Η χρονική απεικόνιση των εμπορικών απαιτήσεων έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα	4.883.562	5.196.980	6.263.644	6.140.707
Ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα:				
Έως 90 ημέρες	452.889	1.214.767	451.773,14	546.639
Από 91 έως 180 ημέρες	221.684	577.315	215.044,37	244.840
Από 181 έως 365 ημέρες	767.264	210.130	478.566,54	372.396
Πάνω από 365 ημέρες	50.160	62.787	50.160,00	60.323
	6.375.559	7.261.979	7.459.188	7.364.905

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις αναγνωρίζονται σε εξατομικευμένη βάση όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο όμιλος και η εταιρεία δεν θα εισπράξουν όλα τα ποσά που προβλέπονται βάσει των αρχικών όρων των συμβάσεων πώλησης. Ενδείξεις μη εισπραξιμότητας συνιστούν η καθυστέρηση της εισπραξης των απαιτήσεων και οι σημαντικές χρηματοοικονομικές δυσκολίες των πελατών-χρεωστών. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα εισπραχθούν. Η λογιστική αξία των απαιτήσεων μειώνεται μέσω αντίθετου λογαριασμού (πρόβλεψης), με αναγνώριση της μείωσης στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Λοιπά Έξοδα». Μεταγενέστερες ανακτήσεις απομειωμένων ποσών αναγνωρίζονται ως έσοδο στο κονδύλι «Άλλα Έσοδα».

10.10. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Απαιτήσεις Από Ελληνικό Δημόσιο	6.832.952	6.173.568	6.383.215	5.804.983
Προκαταβολές	390	4.222	0	4.222
Μεταφορά παγίων σε λοιπές	106.159	0	0	0

απαιτήσεις				
Λοιπές Απαιτήσεις	1.231.579	963.094	751.105	2.499.379
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	8.171.081	7.140.884	7.134.321	8.308.584

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τις αξίες που είναι αναγνωρισμένες στις Οικονομικές Καταστάσεις.

10.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα Ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Διαθέσιμα στο ταμείο	13.916	34.747	1.114	814
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	1.570.331	1.834.784	1.445.019	1.643.163
Σύνολο	1.584.248	1.869.531	1.446.133	1.643.977

10.12. Ίδια κεφάλαια

Μετοχικό κεφάλαιο

	ΑΞΙΑ			
	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	28.580.100	11.432.040	43.792	11.475.832
Έκδοση νέων μετοχών	-	-	-	-
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση υπέρ το άρτιο	-	-	-	-
Επιστροφή κεφαλαίου	-	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	28.580.100	11.432.040	43.792	11.475.832
Έκδοση νέων μετοχών	-	-	-	-
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση υπέρ το άρτιο	-	-	-	-
Επιστροφή κεφαλαίου	-	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	114.320.400	11.432.040	43.792	11.475.832

Στην ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, που πραγματοποιήθηκε στις 26.6.2019, αποφασίστηκε η μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από σαράντα λεπτά του ευρώ (0,40) σε δέκα λεπτά του ευρώ (0,10) με ταυτόχρονη αύξηση του συνολικού αριθμού των μετοχών από 28.580.100 σε 114.320.400 κοινές ονομαστικές μετοχές (split) και την έκδοση 85.740.300 νέες μετοχές. Οι ως άνω 85.740.300 μετοχές διανεμήθηκαν δωρεάν στους μετόχους της εταιρίας με αναλογία αντικατάστασης τέσσερις (4) νέες κοινές ονομαστικές μετοχές για κάθε μία (1) παλαιά ονομαστική μετοχή.

Η εταιρία έλαβε απόφαση με την Έκτακτη Γενική Συνέλευση Νο 88/27-2-2020 για την αγορά ιδίων μετοχών της Εταιρίας μέσω του Χ.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του Ν. 4548/2018 με τους εξής ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις:

- Διάρκεια για την οποία χορηγείται η έγκριση : 24 μήνες
- Ανώτατο όριο τιμής μετοχής στην οποία μπορεί να γίνει η απόκτηση : € 4,00
- Κατώτατο όριο τιμής μετοχής στην οποία μπορεί να γίνει η απόκτηση : € 0,50
- Μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορεί να αποκτηθούν: Μέχρι το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (του συνολικού αριθμού των μετοχών).

Η Εταιρεία κατέχει πλέον 489.916 ίδιες μετοχές, ήτοι ποσοστό 0,429% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Αποθεματικά

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	1.557.947	6.262.386	7.820.333
Μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου	508.955	457.427	966.382
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	2.066.902	6.719.813	8.786.715
Μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου	595.911	0	595.911
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	2.662.813	6.719.813	9.382.626

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	1.557.947	6.262.386	7.820.333
Μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου	508.955	457.427	966.382
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	2.066.902	6.719.813	8.786.715
Μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου	595.911	0	595.911
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	2.662.813	6.719.813	9.382.626

10.13. Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των δανείων του Ομίλου και της Εταιρείας είναι οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	16.607.836	19.304.533	14.294.500	15.834.531
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.609.822	779.168	1.609.822	779.168
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	18.217.658	20.083.701	15.904.322	16.613.699

Μακρ/σμες Υποχρεώσεις πληρ. στην Επόμενη Χρήση

2.548.473	1.786.475	1.647.780	1.124.816
------------------	------------------	------------------	------------------

Βραχυπρόθεσμα δάνεια

Τραπεζικός δανεισμός	20.205.014	12.612.770	19.175.272	12.343.371
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.191.322	534.461	1.191.322	534.461
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	21.396.336	13.147.231	20.366.594	12.877.832

Σύνολο δανείων

42.162.466	35.017.407	37.918.696	30.616.346
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Η ΕΤΑΙΡΙΑ

	Έως 1 έτος	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	
31 Δεκεμβρίου 2018				
Σύνολο δανείων	13.468.187	9.994.531	5.840.000	29.302.718
Σύνολο χρηματοδοτικής μίσθωσης	534.461	779.168	0	1.313.629
31 Δεκεμβρίου 2019				
Σύνολο δανείων	20.823.053	9.494.500	4.800.000	35.117.553
Σύνολο χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.191.322	1.609.822	0	2.801.143

Ο ΟΜΙΛΟΣ

	Έως 1 έτος	Μεταξύ 1 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2018				
Σύνολο δανείων	14.399.245	13.464.533	5.840.000	33.703.778
Σύνολο χρηματοδοτικής μίσθωσης	534.461	779.168	0	1.313.629
31 Δεκεμβρίου 2019				
Σύνολο δανείων	22.753.487	11.807.836	4.800.000	39.361.323
Σύνολο χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.191.322	1.609.822	0	2.801.143

Εξασφαλίσεις

Επί του ακίνητου της οδού Λυκόβρυσης 7 της εταιρείας έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 6.500.000 (πρώτη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 4.999.986 που υπογράφηκε με την EUROBANK στις 22/10/2008 και τροποποιήθηκε 17/10/2016. Το δάνειο εξοφλήθηκε στις 22/10/2019 και έχουν κινηθεί διαδικασίες άρσης της προσημείωσης, οι οποίες θα είχαν ολοκληρωθεί, είχε ορισθεί δικάσιμος τον 3/2020 αλλά ακυρώθηκε λόγω κορονοϊού.

Έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους ευρώ 5.000.000 (δεύτερη υποθήκη) σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 7.000.000 που υπογράφηκε με την ALPHA BANK (πρώην ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ) στις 17.10.2008 και τροποποιήθηκε στις 31.1.2017. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό 1.873.150 ευρώ.

Έχει συσταθεί ενέχυρο 'α τάξης και σειράς επί μετοχών εκδόσεως της Ικτίνος Τεχνική και Τουριστική ΑΕ, οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό 97,764% του μετοχικού της κεφαλαίου κυριότητας της εταιρείας Laritus Ltd, σε εξασφάλιση του κοινού ομολογιακού δανείου ύψους ευρώ 10.000.000 που υπογράφηκε με την ALPHA BANK. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό 10.000.000 ευρώ.

Το μέσο επιτόκιο δανεισμού του ομίλου και της εταιρείας την ημερομηνία του ισολογισμού είναι 4,12% και 3,89% αντίστοιχα.

10.14. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης σε περιπτώσεις απόλυσης ή συνταξιοδότησης, το ύψος της οποίας σχετίζεται με τις αποδοχές των εργαζομένων, τη διάρκεια υπηρεσίας και τον τρόπο αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Οι εργαζόμενοι που παραιτούνται ή απολύονται με αιτία δεν δικαιούνται αποζημίωσης. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης είναι ίση με 40% του ποσού που θα πληρωνόταν σε περίπτωση απόλυσης. Στις αρχές του 2020 η θυγατρική εταιρία Ικτίνος Μάρμαρον μεταβίβασε στην εταιρία ΙΚΤ ΙΚΤΙΝΟΣ ΙΚΕ το σύνολο του προσωπικού της χωρίς την ανάληψη κάποιας δέσμευσης αναφορικά με την αποζημίωση των εργαζομένων προς την αντισυμβαλλόμενη εταιρεία, για το λόγο αυτό την 31 Δεκεμβρίου 2019 η εν λόγω θυγατρική αποαναγνώρισε το σύνολο της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι οι παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης την 01/01/2019	755.925	706.297	650.417	615.307
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	61.080	48.842	57.963	44.461
Χρηματοοικονομικό κόστος	10.902	12.014	10.407	10.521
Κόστος μεταφοράς προσωπικού	0	0,31	0	3.598
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	(73.593)	15554	1.441	9.138
Παροχές πληρωθείσες εντός του τρέχοντος έτους	-25.007	-28269	-25.007	-16.074
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές	131.537	1.486	130.027	-16.535
Υπόλοιπο Υποχρέωσης την 31/12/2019	860.844	755.925	825.248	650.417

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31/12/2019	31/12/2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,15%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,50%	2,50%
Πληθωρισμός	1,50%	2,00%

Η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μεγαλύτερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 7% για την Εταιρεία και τον Όμιλο ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μικρότερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 8% για την Εταιρεία και τον Όμιλο.

Η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 8% για την Εταιρεία και τον Όμιλο, ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 7% για την Εταιρεία και τον Όμιλο.

Ανάλυση ευαισθησίας

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Αναλογιστική Υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή	Αναλογιστική Υποχρέωση	Ποσοστιαία Μεταβολή
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	700.898	-7%	604.391	-7%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	817.830	8%	701.339	8%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	812.987	8%	697.211	7%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	704.542	-7%	607.527	-7%

10.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2019	31/12/2018
Επιχορηγήσεις	6.572.995	7.174.193
Νέες επιχορηγήσεις	0	0
Μείον: Αναλογούσες αποσβέσεις στην χρήση	(593.385)	(601.198)
Σύνολο	5.979.610	6.572.995

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018
Επιχορηγήσεις	193.591	251.861
Νέες επιχορηγήσεις	0	0
Μείον: Αναλογούσες αποσβέσεις στην χρήση	(50.457)	(58.270)
Σύνολο	143.134	193.591

10.16. Προβλέψεις

Ο Όμιλος έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει το φυσικό τοπίο στις περιοχές όπου δημιουργούνται λατομεία ή εγκαθίστανται μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Οι σχετικές προβλέψεις που έχουν αναγνωρισθεί ως την 31/12/2019 από τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΙΑ
Προβλέψεις	Προβλέψεις

Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	142.701	110.882
<i>Πρόσθετες προβλέψεις περιόδου:</i>		
Φόρος ανέλεγκτων χρήσεων		
Δαπάνες αποκατάστασης αιολικού πάρκου	1.591	0
Δαπάνες αποκατάστασης λατομείων	6.653	6.653
Προβλέψεις αναγνωρισμένες στα πάγια	102.988	102.988
Υπόλοιπα κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	253.934	220.523
<i>Πρόσθετες προβλέψεις περιόδου:</i>		
Φόρος ανέλεγκτων χρήσεων		
Δαπάνες αποκατάστασης αιολικού πάρκου	1.671	0
Δαπάνες αποκατάστασης λατομείων	11.378	11.378
Προβλέψεις αναγνωρισμένες στα πάγια	0	0
Υπόλοιπα κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	266.982	231.901

10.17. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Προμηθευτές	536.544	505.383	238.089	221.299
Επιταγές Πληρωτέες	6.754.206	7.631.820	6.217.647	6.984.370
Προκαταβολές πελατών	842.183	2.557.084	645.209	2.300.013
Σύνολο	8.132.934	10.694.287	7.100.945	9.505.682

10.18. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Φόρος εισοδήματος	1.878.610	6.188.144	1.864.071	6.051.514
Λοιποί φόροι	3.359.816	963.707	3.126.383	697.697
Σύνολο	5.238.426	7.151.851	4.990.454	6.749.211

10.19. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.290.681	1.503.875	1.173.364	1.432.464
Μερίσματα πληρωτέα	28.248	22.757	28.248	22.757
Λοιπές υποχρεώσεις	4.149.186	2.332.449	4.688.340	2.885.692
Δεδουλευμένα έξοδα	401.867	280.654	260.644	149.368
Σύνολο	5.869.981	4.139.735	6.150.597	4.490.281

10.20. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Εμπορεύματα	1.750.804	3.479.022	24.261	408.677
Προϊόντα	14.465.327	16.148.770	15.137.142	14.081.737
Α Ύλες	24.242.122	37.122.201	24.242.246	37.122.201
Υπηρεσίες	1.762.374	1.194.893	978.257	1.204.360
Αιολική Ενέργεια	2.029.251	2.095.867	0	0
Λοιπά	241.170	409.841	206.261	353.886
ΣΥΝΟΛΟ	44.491.049	60.450.595	40.588.167	53.170.861

10.21. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Κόστος Πωληθέντων

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01- 31/12/2019	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2019	01/01- 31/12/2018
Αμοιβές Προσωπικού	8.399.309	8.468.523	7.991.566	8.063.217
Αμοιβές Τρίτων	1.771.984	1.518.497	1.058.884	1.289.374
Παροχές Τρίτων	2.587.572	3.391.577	1.818.247	2.655.837
Φόροι Τέλη	154.531	135.714	51.394	37.393
Γενικά Έξοδα	275.696	323.163	221.931	282.783
Χρηματοοικονομικά	94.351	49.308	94.351	49.308
Αποσβέσεις	3.897.495	3.431.286	1.903.723	1.436.768
Σύνολο	17.180.936	17.318.067	13.140.095	13.814.680
Κόστος αποθεμάτων	8.313.595	10.732.004	7.996.493	8.756.707
Απομείωση αποθεμάτων	0	200.000	0	200.000
Μείον Ιδιοπαραγωγή	(449.081)	(74.827)	(449.081)	(74.827)
Κόστος πωληθέντων	25.045.450	28.175.244	20.687.506	22.696.559

Έξοδα διοίκησης

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01- 31/12/2019	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2019	01/01- 31/12/2018
Αμοιβές Προσωπικού	2.689.204	2.531.935	2.208.206	1.920.957
Αμοιβές Τρίτων	1.064.010	1.351.247	991.781	1.158.850
Παροχές Τρίτων	84.443	268.296	137.915	316.918
Φόροι Τέλη	83.313	106.741	64.519	72.717
Γενικά Έξοδα	822.247	714.891	561.063	434.325
Χρηματοοικονομικά	15.862	10.115	15.862	10.115
Αποσβέσεις	348.839	223.143	297.378	175.115

Προβλέψεις	62.521	64.397	59.404	57.198
Σύνολο	5.170.439	5.270.765	4.336.128	4.146.196
Κόστος αποθεμάτων	82.291	23.739	82.291	23.739
	5.252.730	5.294.505	4.418.419	4.169.935

Έξοδα διάθεσης

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018
Αμοιβές Προσωπικού	1.273.972	1.237.748	1.149.923	1.071.497
Αμοιβές Τρίτων	284.520	304.562	242.270	284.407
Παροχές Τρίτων	264.916	268.726	151.647	160.290
Φόροι Τέλη	27.351	35.371	27.351	35.371
Γενικά Έξοδα	4.553.586	4.875.380	4.456.339	4.716.018
Χρηματοοικονομικά	808	0	808	
Αποσβέσεις	121.144	90.575	121.144	90.575
Σύνολο	6.526.296	6.812.362	6.149.482	6.358.159
Κόστος αποθεμάτων	401.172	374.044	401.172	374.044
	6.927.469	7.186.407	6.550.654	6.732.203

Έξοδα, Έρευνας και Ανάπτυξης

	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018
Αμοιβές Προσωπικού				
Αμοιβές Τρίτων	14.257	27.491	14.257	27.491
Παροχές Τρίτων	4.200	4.200	4.200	4.200
Φόροι Τέλη				
Γενικά Έξοδα	48.871	7.447	48.871	7.447
Αποσβέσεις		4.476		4.476
Χρηματοοικονομικά				
	67.328	43.615	67.328	43.615
Κόστος αποθεμάτων		258		258
	67.328	43.873	67.328	43.873

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, στα έξοδα της χρήσης που αναλύονται στο κονδύλι «Αμοιβές Τρίτων» περιλαμβάνονται αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή και του ελεγκτικού γραφείου ποσού € 250 (2018 : € 6.000) για τον Όμιλο και € 0 (2018 : € 6.000 χιλ.) για την Εταιρία, που αφορούν σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (εξαιρουμένων των υπηρεσιών του υποχρεωτικού και του φορολογικού ελέγχου).

Οι αμοιβές προσωπικού αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Μισθοί και Ημερομίσθια	9.493.750	8.061.390	8.667.254	7.094.619

Εργοδοτικές εισφορές	2.602.985	2.067.741	2.424.676	1.869.860
Λοιπά	328.270	137.192	317.168	108.333
	12.425.005	10.266.324	11.409.098	9.072.812

10.22. Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Έσοδα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Έσοδα από Επιδοτήσεις	0	0		
Επιστροφή Δασμών & Φόρων	613.641	636.444	613.641	636.444
Κέρδη Συναλλαγματικών Διαφορών	1.761	9.998	1.761	9.998
Έσοδα από Ενοίκια	0	0	0	0
Έσοδα από αναλογούσες αποσβέσεις	593.385	601.198	50.457	58.270
Κέρδη από πώληση παγίων	124.335	7.475	68.145	7.475
Λοιπά	244.787	313.788	44.849	211.522
Σύνολο	1.577.909	1.568.903	778.853	923.709

Έξοδα	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Ζημιές συναλλαγματικών διαφορών	2.507	12.871	2.507	4.316
Απομείωση επισφαλών πελατών	750.000	744.700	600.000	444.700
Απομείωση λοιπών απαιτήσεων	0	0	0	0
Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων	14.842	44.966	11.221	40.505
Λοιπά	285.078	97.491	239.119	90.658
Σύνολο	1.052.427	900.027	852.847	580.178

10.23. Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά Έσοδα από:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τόκοι Γραμματίων	0	0	0	0
Λοιποί Πιστωτικοί Τόκοι	114	2.331	90	2.330
Λοιπά έσοδα κεφαλαίων	0	0	0	0
Σύνολο	114	2.331	90	2.330

Χρηματοοικονομικά Έξοδα από:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Τραπεζικά δάνεια & υπεραναλήψεις	1.590.550	1.278.835	1.332.664	1.012.791
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	12.395	9.658	12.395	9.658
Λοιπά Τραπεζικά Έξοδα	211.834	337.263	285.466	296.633
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Έξοδα	0	10.521	=0	10.521

Σύνολο	1.815.448	1.636.278	1.630.525	1.329.603
---------------	------------------	------------------	------------------	------------------

10.24. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Απομείωση αξίας συμμετοχής	0	0	(1.170.000)	0
Αποτίμηση παραγώγων Μετοχών και Warrants	54.335	(35.158)	54.335	(35.158)
Σύνολο	54.335	(35.158)	(1.115.665)	(35.158)

10.25. Κέρδη /ζημιές από συγγενείς εταιρείες

Τα αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κέρδη / (Ζημιές) από συγγενή εταιρεία (Latirus Ltd)	0	(896.482)	0	0
Σύνολο	0	(896.482)	0	0

10.26. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Φόρος περιόδου	1.828.119	5.977.190	1.804.036	5.861.893
Αναβαλλόμενος φόρος περιόδου έξοδο/(έσοδο)	466.121	499.029	(105.392)	109.668
Αναβαλλόμενος φόρος περιόδου λόγω μεταβολής φορολογικού Συντελεστή	(223.330)	(957.503)	(68.166)	449.883
Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	89.558	73.497	46.530	40.143
Σύνολο	2.160.469	5.592.213	1.677.007	6.461.587

Ο ισχύοντας φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα το 2018 ήταν 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Νόμου 4579/2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, προβλέπονταν να μειωθούν σταδιακά ως ακολούθως: 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Την 12/12/2019 ψηφίστηκε ο νέος φορολογικός νόμος 4646/2019, όπου σύμφωνα με το άρθρο 22, ο φορολογικός συντελεστής διαμορφώνεται πλέον σε 24% για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής.

Η συμφωνία μεταξύ του ποσού φόρου εισοδήματος και του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ισχύοντος συντελεστή φορολογίας εισοδήματος της Εταιρείας στην Ελλάδα (2019: 24%, 2018: 29%) επί των αποτελεσμάτων προ φόρων, έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2019	1/1 - 31/12/2018
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων εισοδήματος	5.962.556	22.210.118	6.044.166	18.509.391
Φόροι εισοδήματος υπολογισμένοι με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή 24%	1.431.013	6.440.934	1.450.600	5.367.724
Προ/γές χρήσης για εισοδήματα που δεν υπόκεινται σε φορολογία				
- Συμψηφισμός μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	0	(131.488)	0	0
- Αφορολόγητα έσοδα	0	(44.004)	0	(44.004)
- Αρνητική υπεραξία από εξαγορά συγγενούς	0	(1.263.316)	0	0
Προ/γές χρήσης για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς				
- Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	255.127	236.519	233.147	220.701
'- Ζημία συγγενών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	0	259.979	0	0
- Φορολογική επίδραση ζημιών χρήσεως για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	697.810	556.686		
- Προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογίας από μεταβολή φορολογικού συντελεστή	(223.330)	(957.503)	(68.166)	449.883
- Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	89.558	73.497	46.530	40.143
- Φορολογική επίδραση ιδίων μετοχών		132.654		132.654
- Λοιπά	(89.710)	288.256	14.897	294.488
Φόροι εισοδήματος που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2.160.469	5.592.214	1.677.007	6.461.589

10.27. Κέρδη ανά μετοχή

Τα Κέρδη ανά μετοχή του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Αριθμός μετοχών	114.320.400	28.580.100	114.320.400	28.580.100
Μείον: Αριθμός Ιδίων μετοχών μητρικής	(489.916)	(122.479)	(489.916)	(122.479)
Σύνολο μετοχών	113.830.484	28.457.621	113.830.484	28.457.621
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	3.797.358	16.633.355	4.367.159	12.047.803
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών σε κυκλοφορία	113.830.484	113.676.674	113.830.484	113.676.674
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (Ευρώ ανά	0,0344	0,1463	0,0384	0,1066

μετοχή)

Ο σταθμισμένος αριθμός των μετοχών της συγκριτικής περιόδου έχει αναπροσαρμοστεί καθώς εντός της χρήσης πραγματοποιήθηκε μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής. Αναλυτικότερη αναφορά γίνεται στη Σημείωση 10.12..

10.28 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

Οι εύλογες αξίες όλων των χρηματοοικονομικών προϊόντων του Ομίλου και της Εταιρείας τα οποία απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δεν διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες. Παρακάτω παρατίθεται ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, πλην των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων:

Ο ΟΜΙΛΟΣ			
31/12/2019			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	Χρεωστικοί τίτλοι (debt instruments) αποτιμώμενοι στο αποσβεσμένο κόστος	Συμμετοχικοί τίτλοι (equity instruments) αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Σύνολο
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	55.426	0	55.426
Πελάτες	6.375.559	0	6.375.559
Λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές	8.171.081	0	8.171.081
Εισηγμένα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	72.863	72.863
Σύνολο	14.602.066	72.863	14.674.929
Μακροπρόθεσμα	55.426	0	55.426
Βραχυπρόθεσμα	14.546.640	72.863	14.619.503
Σύνολο	14.602.066	72.863	14.674.929

Ο ΟΜΙΛΟΣ			
31/12/2018			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	Χρεωστικοί τίτλοι (debt instruments) αποτιμώμενοι στο αποσβεσμένο κόστος	Συμμετοχικοί τίτλοι (equity instruments) αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Σύνολο
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	58.781	0	58.781
Πελάτες	7.261.978	0	7.261.978
Λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές	7.140.884	0	7.140.884
Εισηγμένα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	18.528	18.528
Σύνολο	14.461.643	18.528	14.480.170
Μακροπρόθεσμα	58.781	0	58.781
Βραχυπρόθεσμα	14.402.861	18.528	14.421.389
Σύνολο	14.461.643	18.528	14.480.170

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

31/12/2019

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	Χρεωστικοί τίτλοι (debt instruments) αποτιμώμενοι στο αποσβεσμένο κόστος	Συμμετοχικοί τίτλοι (equity instruments) αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Σύνολο
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	35.726	0	35.726
Πελάτες	7.459.188	0	7.459.188
Λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές	7.134.321	0	7.134.321
Εισηγμένα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	72.863	72.863
Σύνολο	14.629.235	72.863	14.702.097
Μακροπρόθεσμα	35.726	0	35.726
Βραχυπρόθεσμα	14.593.508	72.863	14.629.235
Σύνολο	14.629.235	72.863	14.702.097

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2018

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	Χρεωστικοί τίτλοι (debt instruments) αποτιμώμενοι στο αποσβεσμένο κόστος	Συμμετοχικοί τίτλοι (equity instruments) αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Σύνολο
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	34.764	0	34.764
Πελάτες	7.364.905	0	7.364.905
Λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές	8.308.584	0	8.308.584
Εισηγμένα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία	0	18.528	18.528
Σύνολο	15.708.254	18.528	15.726.781
Μακροπρόθεσμα	34.764	0	34.764
Βραχυπρόθεσμα	15.673.490	18.528	15.692.017
Σύνολο	15.708.254	18.528	15.726.781

Ο ΟΜΙΛΟΣ
31/12/2019

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στο αποσβεσμένο κόστος	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σύνολο
Προμηθευτές	8.132.934	0	8.132.934
Λοιπές υποχρεώσεις	5.869.981	0	5.869.981
Δανεισμός και χρηματοδοτικές μισθώσεις	42.162.466	0	42.162.466
Σύνολο	56.165.381	0	56.165.381
Μακροπρόθεσμα	18.217.658	0	18.217.658
Βραχυπρόθεσμα	37.947.724	0	37.947.724
Σύνολο	56.165.381	0	56.165.381

Ο ΟΜΙΛΟΣ
31/12/2018

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στο αποσβεσμένο κόστος	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σύνολο
Προμηθευτές	10.694.287	0	10.694.287
Λοιπές υποχρεώσεις	4.139.736	0	4.139.736
Δανεισμός και χρηματοδοτικές μισθώσεις	35.017.407	0	35.017.407
Σύνολο	49.851.430	0	49.851.430

Μακροπρόθεσμα	20.083.701	0	20.083.701
Βραχυπρόθεσμα	29.767.729	0	29.767.729
Σύνολο	49.851.430	0	49.851.430

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2019

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στο αποσβεσμένο κόστος	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σύνολο
Προμηθευτές	7.100.945	0	7.100.945
Λοιπές υποχρεώσεις	6.150.597	0	6.150.597
Δανεισμός και χρηματοδοτικές μισθώσεις	37.918.696	0	37.918.696
Σύνολο	51.170.237	0	51.170.237
Μακροπρόθεσμα	15.904.322	0	15.904.322
Βραχυπρόθεσμα	35.265.916	0	35.265.916
Σύνολο	51.170.237	0	51.170.237

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31/12/2018

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στο αποσβεσμένο κόστος	Χρημ/κές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Σύνολο
Προμηθευτές	9.505.682	0	9.505.682
Λοιπές υποχρεώσεις	4.490.281	0	4.490.281
Δανεισμός και χρηματοδοτικές μισθώσεις	30.616.346	0	30.616.346
Σύνολο	44.612.310	0	44.612.310
Μακροπρόθεσμα	16.613.699	0	16.613.699
Βραχυπρόθεσμα	27.998.611	0	27.998.611
Σύνολο	44.612.310	0	44.612.310

Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων
Ιεραρχία Εύλογης Αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις

Επίπεδο 2: τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες είτε άμεσα είτε έμμεσα

Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς

Οι πίνακες που ακολουθούν απεικονίζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Ο ΟΜΙΛΟΣ / Η ΕΤΑΙΡΙΑ

Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες:	Αποτίμηση σε Εύλογες Αξίες στην λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:		
	31/12/2019	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων - Μετοχές	72.863	72.863	
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση			
Σύνολα	72.863	72.863	0

Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου και της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει απρόσκοπτα τη δραστηριότητα της και
- να παρέχει ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας τις υπηρεσίες αναλογικά με το κόστος και φροντίζοντας την κεφαλαιακή διάρθρωση,
- να εξασφαλίσει τη διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαίου.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τη διαχείριση του κεφαλαίου με βάση το παρακάτω δείκτη που βασίζεται σε μεγέθη όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δάνεια	42.162.466	35.017.407	37.918.696	30.616.346
Μείον: Ταμειακά Διαθέσιμα	(1.584.248)	(1.869.531)	(1.446.133)	(1.643.977)
Καθαρός Δανεισμός	40.578.218	33.147.876	36.472.562	28.972.369
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	46.692.687	47.259.211	43.877.358	43.877.661
Δείκτης μόχλευσης	0,8690	0,7014	0,8312	0,6603

Υποχρεώσεις που προέρχονται από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες

Βάσει του ΔΛΠ 7, οι μη ταμειακές μεταβολές για τις οποίες δεν υπάρχει υποχρέωση γνωστοποίησης στις Ταμειακές Ροές, παρουσιάζονται παρακάτω:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2019	19.304.533	1.786.475	12.612.770	33.703.778

Ταμειακές Ροές :				
- Αποπληρωμές		-2.093.505		--2.093.505
- Εισπράξεις			7.908.340	7.908.340
Μη Ταμειακές κινήσεις:	-2.696.697	2.855.503	-316.096	-157.290
31η Δεκεμβρίου 2019	16.607.836	2.548.473	20.205.014	39.361.323

Ο ΟΜΙΛΟΣ	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2018	7.586.127	2.389.182	7.401.687	17.376.996
Ταμειακές Ροές :				
- Αποπληρωμές		-2.389.182		-2.389.182
- Εισπράξεις	14.000.000		3.587.889	17.587.889
Μη Ταμειακές κινήσεις:	-2.281.595	1.786.475	1.623.194	1.128.074
31η Δεκεμβρίου 2018	19.304.533	1.786.475	12.612.770	33.703.778

10.29. Εύλογη αξία μη χρηματοοικονομικών μέσων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία των ακινήτων υπολογίστηκε από ανεξάρτητο εκτιμητικό οίκο με επαρκή εμπειρία, ο οποίος και προσδιόρισε την αξία των ακινήτων ακολουθώντας κατά περίπτωση τις διεθνώς αναγνωρισμένες μεθόδους εκτίμησης.

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν τα επίπεδα των μη χρηματοοικονομικών μέσων ενεργητικού που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες την 31 Δεκεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 αντίστοιχα.

Μη Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες κατά την 31/12/2019:	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Περιγραφή						
Επενδύσεις σε ακίνητα			28.856.406			55.851
Σύνολα	0	0	28.856.406	0	0	55.851

Μη Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες κατά την 31/12/2018:	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Περιγραφή						
Επενδύσεις σε ακίνητα			28.835.851			55.851
Σύνολα	0	0	28.835.851	0	0	55.851

Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των οικοπέδων εφαρμόστηκε η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF) λαμβάνει υπόψη το χρονισμό, τη συχνότητα και το ύψος των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να παράγει το ακίνητο

χρησιμοποιώντας προεξοφλητικά επιτόκια που απεικονίζουν την τρέχουσα εκτίμηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και τη χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών. Για την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξόφλησης ταμειακών ροών, χρησιμοποιούνται παραδοχές, που θεμελιώνουν εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας και είναι αυτές που σχετίζονται με: προσδοκώμενα μελλοντικά έσοδα, πληρότητα, κενές περιόδους, κόστος κατασκευής, υποχρεώσεις συντήρησης, καθώς και κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια

Ενδεικτικά για την αποτίμηση των επενδυτικών ακινήτων οι βασικές παραδοχές που στηρίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα και έχουν χρησιμοποιηθεί συνοψίζονται στον παρακάτω πίνακα:

31/12/2018

Παραδοχές

Αξία ανά μ ²	€ 2,68/μ ² - € 55,88/μ ²
Επιτόκιο προεξόφλησης	11,50%

10.30 Ενδεχόμενες απαιτήσεις - υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου έχουν ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	-
ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Τήνου 12Α, Βριλήσσια Αττικής	2010
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΚΡΑΤΗΣ Ε.Π.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ
ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΑΕ	Λ.Κηφισίας 112-Μαρούσι	2015
ΙΔΕΗ Α.Ε.	Αισχύλου και Αγίων Αναργύρων 11, Δράμα	2010
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΕΓΑ ΙΣΩΜΑ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	2014-2019
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΟ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	2011-2012 & 2014-2019
ΑΙΟΛΙΚΗ ΛΥΚΟΦΩΛΙΑ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	2011-2012 & 2014-2019
ΑΙΟΛΙΚΗ ΣΥΝΟΡΑ Α.Ε.	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	2014-2019
ΙΚΤΙΝΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	Λυκόβρυσης 7, Μεταμόρφωση Αττικής	2010-2019
LATIRUS Ltd	Φλωρίνης 11-Λευκώσια	2006-2019

Για τις χρήσεις 2011-2013, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες

χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Από το 2014 και μετά, οι ανωτέρω Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες, εκτός από τις οποίες βάσει της ΠΟΛ.1124/2015 εξαιρούνται από το ετήσιο πιστοποιητικό από νόμιμους ελεγκτές που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013, καθώς τα ακαθάριστα έσοδα της κάθε μίας δεν υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ ετησίως, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013. Το αποτέλεσμα των ανωτέρω ελέγχων οδηγεί στην έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού, το οποίο εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις υποκαθιστά τον έλεγχο από τη δημόσια αρχή, η οποία όμως διατηρεί το δικαίωμα μεταγενέστερου ελέγχου χωρίς να περαιώνει τις φορολογικές της υποχρεώσεις για την οικεία διαχειριστική χρήση. Από τη χρήση 2016 με πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο συγκεκριμένος έλεγχος κατέστη πλέον προαιρετικός. Ο Όμιλος επέλεξε να συνεχίσει να λαμβάνει το Ετήσιο Πιστοποιητικό για τις εταιρίες οι οποίες πληρούν τα κριτήρια της ΠΟΛ 1124/2015. Για τη χρήση 2019, είναι ήδη σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος για την έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» για την Εταιρεία και τις θυγατρικές ΙΚΤΙΝΟΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ ΑΕ, ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και ΙΔΕΗ Α.Ε., ενώ δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

10.31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των αγορών και πωλήσεων της εταιρείας από και προς τα συνδεδεμένα μέρη όπως αυτά ορίζονται από το ΔΛΠ 24, σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 1/1 – 31/12/2019 και 1/1-31/12/2018 καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων των ανωτέρω εταιριών στις 31/12/2019 και 31/12/2018 αναλύονται παρακάτω:

Οι απαιτήσεις / υποχρεώσεις και οι αμοιβές των διοικητικών και διευθυντικών στελεχών του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Πωλήσεις Εμπορευμ/των / υπηρεσίες				
Θυγατρικές	-	-	588.821	972.099
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	-	-		
Σύνολα	-	-	972.099	972.099
Λοιπά Έσοδα / Έξοδα				
Θυγατρικές	-	-	79.720	73.750
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	-	-	0	0
Σύνολα	-	0	73.750	73.750
Αγορές Εμπορευμάτων / Υπηρεσιών				
Θυγατρικές	-	-	860.768	1.076.153
Σύνολα	0	-	1.076.153	1.076.153

	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	-	-	2.671.860	3.725.737
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	11.994	10.488	11.994	10.488
Σύνολα	11.994	10.488	2.683.854	3.736.224
Υποχρέωσεις				
Θυγατρικές	-	-	677.648	528.072
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	-	-	-	-
Σύνολα	-	0	528.072	528.072

	31/12/2019	31/12/2018
Αμοιβές προς μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	1.259.015	1.553.018
Πωλήσεις σε μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	18.121	433.584
Απαιτήσεις από μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	95.424	73.827
Υποχρεώσεις μέλη ΔΣ και λοιπά διευθυντικά στελέχη	2.528.405	437.788

10.32. Μερίσματα

Σχετικά με τη διανομή μερίσματος η Διοίκηση της εταιρείας, έχει αποφασίσει την μη διανομή μερίσματος για τη χρήση του 2019.

10.33. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Μισθωτοί	165	165	149	147
Ημερομίσθιοι	290	280	277	266
Σύνολο	455	445	426	413

10.34. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των οικονομικών εκθέσεων του ομίλου

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας «ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.» καθώς και των θυγατρικών της εταιριών αναρτώνται στις κάτωθι διευθύνσεις διαδικτύου:

Επωνυμία	Διεύθυνση διαδικτύου
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	iktinos.gr
ΦΕΙΔΙΑΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	fidiashellas.gr
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.	idei.gr
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΕΓΑ ΙΣΩΜΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	aiolikimegaisoma.gr
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΥΡΟΛΙΘΑΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	aiolikimavrolitharo.gr
ΑΙΟΛΙΚΗ ΛΥΚΟΦΩΛΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	aiolikilikofolia.gr

10.34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Το ξέσπασμα του νέου κορονοϊού (COVID-19), ο οποίος τον Μάρτιο 2020 κηρύχτηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως πανδημία, έχει επηρεάσει την επιχειρηματική και οικονομική δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων και των χωρών που δραστηριοποιείται η εταιρία. Στις 13.03.2020, η Ελληνική Κυβέρνηση εξέδωσε την απόφασή της να επιβάλει προσωρινή αναστολή λειτουργίας σειράς καταστημάτων και άλλων δραστηριοτήτων, χωρίς όμως να επηρεάσει την λειτουργία της εταιρίας.

Η εταιρία έλαβε όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας και προφύλαξης από τον κορωνοϊό για την αποφυγή και περιορισμό της εξάπλωσης του, με στόχο την προστασία των εργαζομένων και τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας γενικότερα. Τα μέτρα που λήφθηκαν είναι σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).

Η εταιρία δεν προχώρησε σε καμία απόλυση, ούτε έθεσε προσωπικό σε προσωρινή διαθεσιμότητα ή μείωσε το ωράριο εργασίας. Όλοι οι εργαζόμενοι εργάστηκαν κανονικά, είτε με απομακρυσμένη εργασία από το σπίτι, είτε με παρουσία στο χώρο εργασίας. Στο εργατοτεχνικό προσωπικό το οποίο ανήκε σε ευπαθής ομάδες, χορηγήθηκε άδεια ειδικού σκοπού.

Για ένα ιδιαίτερα εξαγωγικό προϊόν, όπως το ελληνικό μάρμαρο, οι επιπτώσεις από την παγκόσμια κρίση αποτελεί πηγή κινδύνου, και αναμένεται να επηρεάσει τον τζίρο του 2020. Η Κίνα δεν είναι πια το επίκεντρο της πανδημίας, όπως ήταν το πρώτο τρίμηνο του 2020, αυτό όμως δε σημαίνει πως οι επιχειρηματικές δραστηριότητες στη χώρα κυλούν αρμονικά, καθώς τα εργοστάσια τώρα επαναλειτουργούν. Η εταιρία για τις πρώτες 45 ημέρες του 2020 είχε μια αύξηση του κύκλου εργασιών 24%. Μετά όμως από την εξάπλωση του COVID-19 υπήρξε μείωση του τζίρου κατά 40% καταλήγοντας να κλείσει το α' τρίμηνο του 2020 με μια υποχώρηση του κύκλου εργασιών κατά 22%. Σημειώνεται ότι το 96% των πωλήσεων της ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. κατευθύνεται σε αγορές του εξωτερικού, ενώ πάνω από το 50% των εξαγωγών κατευθύνονται στην Κίνα. Σημαντικό μερίδιο στις εξαγωγές της εταιρίας κατέχουν οι ΗΠΑ, οι χώρες της Νότιας Αμερικής και του Αραβικού Κόλπου αλλά και η Ευρώπη. Συνεπώς η μεταφορά της πανδημίας στις χώρες αυτές αλλάζει τα δεδομένα για την εταιρία, για άγνωστο προς το παρόν διάστημα.

Η ανάκαμψη της αγοράς θα είναι σταδιακή και οι πρώτοι μήνες λειτουργίας μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων, θα παρουσιάζουν μειωμένες πωλήσεις σε σχέση με αντίστοιχους μήνες προηγούμενων ετών. Ανάκαμψη προβλέπεται το β' εξάμηνο του 2020.

Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις, και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας της Εταιρείας και των θυγατρικών της και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στις δραστηριότητες τους στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον. Σε κάθε περίπτωση δεν υφίσταται καμία ανησυχία αναφορικά με την συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου. Η εταιρεία έχει αυτή την στιγμή τα ταμειακά διαθέσιμα και τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά εργαλεία - γραμμές χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα και είναι σε θέση να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας, και να ανταπεξέλθει στην παγκόσμια κρίση.

Το περιβάλλον αυτή τη στιγμή δεν μας επιτρέπει ιδιαίτερα ασφαλείς προβλέψεις για το μέλλον καθώς δεν είναι γνωστό πότε θα επανέλθουμε σε κανονικούς ρυθμούς.

Η Διοίκηση του Ομίλου είναι αισιόδοξη ως προς την εξέλιξη των πωλήσεων καθώς τα μηνύματα από τις εμπορικές συμφωνίες που διαπραγματεύεται και από αυτές που ήδη έχουν κλείσει και βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά.

Κατά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας που συνήλθε την 29/1/2020 αποφασίσθηκε η διανομή κερδών προηγούμενων ετών ποσού 0,02 ευρώ ανά μετοχή. Από το εν λόγω ποσό παρακρατείται ο αναλογών φόρος ποσοστού 5%, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24 του ν. 4646/2019 και συνεπώς το συνολικό καταβαλλόμενο ποσό του μερίσματος ανά μετοχή, θα ανέλθει σε 0,019 Ευρώ.

Η εταιρία κατέχει ίδιες μετοχές και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το μέρισμα που αντιστοιχεί στις 489.916 μετοχές που κατέχει η Εταιρεία, προσαυξάνει το μέρισμα των λοιπών μετοχών και συνεπώς το συνολικό μεικτό ποσό ανά μετοχή θα ανέλθει σε 0,02 ευρώ και το καθαρό σε 0,019 ευρώ ανά μετοχή.

Η αποκοπή πραγματοποιήθηκε την Δευτέρα 23 Μαρτίου 2020 και δικαιούχοι του μερίσματος (record date) είναι οι κάτοχοι μετοχών στην λήξη της συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αθηνών την Τρίτη 24 Μαρτίου 2020 και η καταβολή του μερίσματος να ξεκινήσει την Παρασκευή 27 Μαρτίου 2020.

Η εταιρία προέβη σε συμφωνία με την εταιρία ΜΑΡΜΑΡΑ ΘΑΣΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΑΤΣΙΡΑΜΟΣ & ΣΙΑ ΕΒΕ, για εργολαβική εκμετάλλευση λατομείου μαρμάρου έκτασης περίπου 46 στρεμμάτων στην Θάσο, με δικαίωμα εξαγοράς έως το τέλος του έτους. Το λατομείο αυτό παράγει το χιονόλευκο κρυσταλλικό μάρμαρο Θάσου, που είναι περιζήτητο στις αγορές του εξωτερικού. Κατόπιν γεωτρήσεων που ενήργησε η εταιρία, υπάρχουν ενδείξεις για ύπαρξη αξιόλογων κοιτασμάτων, τα οποία θα επιβεβαιωθούν με τις εξορύξεις

Πέρα των αναφερθέντων γεγονότων, δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα επί των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν είτε τον Όμιλο είτε την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Μεταμόρφωση Αττικής, 30 Μαΐου 2020

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Η Αντιπρόεδρος

Ο Οικονομικός Δ/ντης

Χαϊδός Ευάγγελος
Α.Δ.Τ. ΑΕ 079957

Ιουλία Χαϊδά
Α.Δ.Τ. Ξ 371470

Κατσικάκης Περιστέρης
Α.Δ.Τ. Χ 630853